

27. junija 1950. leta je zvezna skupščina sprejela zakon, s katerim je država predala tovarne delavcem in s tem postavila osnovo za delavsko samoupravljanje. V spomin na ta dogodek, vsako leto praznujemo dan samoupravljalcev. Letos so ga s številnimi prireditvami počastili po vsej Gorenjski.

Škofjeloški delavci so se zbrali na srečanju samoupravljalcev pri tovarni Šešir. Hkrati so počastili tudi 45-letnico stavke v Šeširju. Slavnostni govornik je bil sekretar predsedstva RS Zveze sindikatov Slovenije Ivan Godec. (Ib) – Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 51

GLAS

Kranj, torek, 1. 7. 1980

Cena: 5 din

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja: Casopisno podjetje Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Andrej Zalar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob dnevu borca

Ne zanje, za nas gre!

Redčijo se vrste naših borcev in aktivistov. Neusmiljen je zakon narave.

Vsakokrat s strahom odprem zadnje strani glasila naših tovarišev TV-15, kjer so vedno bolj na gosto zapisana njihova imena. Odhajajo drug za drugim. In z njimi odhajajo žive priče naše revolucionarne zgodovine.

Prenašajmo na mlade!

Zapišimo vse, kar še lahko ujamemo. Vsak najmanjši dogodek, vsak pomemben trenutek. Nič naj ne uide pozabi. Zapišimo po resnici. Ne olepšujmo, čeprav se tako rado pozabi vse húdo. Če bomo pisali samo lepo o njej, samo naše uspehe, jo bomo razvrednotili. Pisanje ne bo imelo haska, ker ne bodo zapise napake, na katerih naj bi se mladi učili. Ne smemo pozabiti, da je bila to neuka vojska dekel in hlapcev, kmetov in delavcev, ki se je kalila šele v borbi. Uprla se je do zob oboroženemu okupatorju. Golih rok. Ste kdaj pomislili, kje bi bili danes, če bi ne bilo upora?! Na nobenem zemljevidu bi nas ne bilo več! V tla steptani...

Postavljamo in obnavljamo spomenike.

Toliko bi jih še morali, kajti naša domovina je podolgem in počez posejana s padlimi borci. In spomeniki so naš dolg. Naš veliki, nikoli poplačani dolg.

Nikoli jim ne bomo postavili dovolj velikega in dovolj lepega spomenika!

Koliko padlih vosovcev, kurirjev, borcev je še po naših gozdovih, brez groba, brez spominske plošče, koliko spomenikov še ni v skladu s pomembnostjo borb. Kako dolgo je bil pozabljen Udin boršt, kjer je padel skoraj cel bataljon Kokrškega odreda. In Begunje morajo postati muzej Gorenjske v NOB. Kajti skozi to strašno mučilnico je morala večina gorenjskih aktivistov in zavednih Slovencev.

Muzej v Begunjah in spominski park v Dragi mora v naslednji srednjeročni plan vseh gorenjskih občin.

Pa ne samo spomeniki. Obnoviti bi morali vse nekdanje partizanske bolnice, tudi najmanjše, partizanske tehnike, tiskarne, delavnice. Kajti to je bil tudi del naše borbe. In zdaj še žive ljudje, ki so jih postavljali, ki so v njih delali. Tudi te moramo ujeti...

Vendar ne pustimo, da bi borci delali sami. Da bi prosili! Oni so svoje naredili, svoje izbojevali. Vse, kar bomo naredili zdaj, bomo storili za nas, za našo mladino, za naše otroke.

Ne zanje, za nas gre!

Ali želite ozanžno pručko?

DOGOVORIMO SE

5. STRAN

SEJA TRŽIŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Zbori tržiške občinske skupščine bodo na ponedeljkovih in srednjih zasedanjih obravnavali predlog za podelitev letošnjih plaket mesta Tržiča, predlog družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike, osnutek dogovora o temeljih družbenega plana tržiške občine do leta 1985, osnutek dogovora o skupnih temeljih plana gorenjskih občin, predlog programa dela zborov občinske skupščine, poročilo o delu upravnih organov, poročilo o uresničevanju družbenoekonomske politike na področju razporejanja dohodka, predlog nove organiziranosti upravnih organov in strokovnih služb ter predlog za podpis listine o pobratenju Tržiča z Zaječarjem. Govora bo o odstranjevanju posledic potresa v Črni gori, o urejevanju planine Javornik ter o nekaterih drugih zadevah.

17. STRAN

7. skupno zasedanje zbora uporabnikov in zbora izvajalcev skupščine občinske izobraževalne skupnosti Škofja Loka

Na 17. strani objavljamo povzetke gradiva za sejo izobraževalne skupnosti Škofja Loka, ki bo v ponedeljek, 7. julija. Opozarjamo na poročilo o delu skupnosti lani in program za letos ter osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana občinske izobraževalne skupnosti za prihodnjih pet let.

Pravočasne priprave

Letošnja osrednja 30. sejemska prireditev v Kranju bo med 15. in 25. avgustom z močno mednarodno udeležbo – Letos zadnjič v starih prostorih

Kranj – Pravočasne priprave so pomembne za vsako prireditev in to še posebej velja za kranjske sejemske prireditve, ki jih pripravlja Poslovni in prireditveni center Gorenjski sejem iz Kranja. Nad 500-letno tradicijo imajo kranjske sejemske prireditve, ki so bile po II. svetovni vojni sorazmerno hitro oživljene in so dosegle velike razsežnosti. Šest sejmskih prireditev se vsako leto zvrsti v Kranju, od katerih so štiri specializirane, dve pa širokopotrošni. Najdaljšo tradicijo ima osrednji poletni Gorenjski sejem, ki ga že leta nazaj vsako leto obišče nad 200.000 ljudi od blizu in daleč. Za sodelovanje na kranjskih sejmih se vedno bolj zanimajo tudi tuji razstavljalci iz najmanj 15 držav Evrope in Amerike, že leta nazaj pa se predstavljajo tudi neuvrščene dežele in države tretjega sveta. Sejemske prireditve so pomemben dejavnik družbenopolitičnega in gospodarskega življenja Gorenjske in tudi širše skupnosti.

Letošnji 30. jubilejni Gorenjski sejem bo med 15. in 25. avgustom. Kot so povedali predstavniki sejemske organizacije, so se priprave začele pravočasno. Obsegal bo 6000 kvadratnih metrov notranjih razstavnih površin in okrog 20.000 zunanjih. Slednje bodo zaradi gradnje večnamenske dvorane okrnjene, vendar kranjski sejmski delavci upajo, da bo že prihodnje leto za sejem več prostora na račun nove večnamenske dvorane, za katero združuje sredstva kranjsko združeno delo.

Vsebinska letošnjega poletnega sejma bo pestra in privlačna za vsakogar. Tudi letos bo zanimiv večerni zabavni program, ki bo vsak dan trajal med 19. in 24. uro.

J. Košnjek

JUGOSLAVIJA OB TITOVEM GROBU – Tako je na Dedinju, najlepšem delu Beograda, ob Titovem grobu v »hiši cvetja«, od žalostnega 8. maja dalje. Jugoslavija se zgrinja h kraju večnega počitka velikega voditelja.

Nemo, dostojanstveno, zravnano in ponosno stopajo ljudje ob grobu. Utrneje se solze in zdrsiyo po licih, ustaviyo se ljudje ob svetli marmornati plošči sredi bujnih rož in se globoko prikloniyo. Ko odhajajo ganjeni, so prepričani, da so opravili veliko dolžnost pokloniti se voditelju, ki živi med nami, saj nas vodi

njegova misel. Tako bo vedno na Dedinju! To, kar doživi človek na Dedinju, v parku na Uzički 15, ne more pozabiti, saj je vse skupaj iskren izraz ljudstva in zavestna odločitev stopati trdno, dostojanstveno in odločno po poti misli in dejanj umrlega predsednika, revolucionarja, človeka in komandanta... (jk) – foto: F. Perdan

Proslava ob jubileju samoupravljalcev

Bogat šopek rdečih nageljn in rožnatih vrtnic je krasil doprni kip Edvarda Kardelja, ki ga je v soboto dopoldne pred upravno stavbo Revirskega energetskega kombinata Edvarda Kardelja v Trbovljah odkril podpredsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher. Slovesnosti so se udeležili tudi Miha Marinko, Lidija Šentjura, Marjan Orožen in drugi predstavniki družbenopolitičnega življenja republike in revirskih občin, delavci kombinata in številni občani in proslavili 70-letnico rojstva Edvarda Kardelja, 35-letnico osvoboditve, 30-letnico osvoboditve, 30-letnico samoupravljanja in 80-letnico Mihe Marinka.

Edvard Kardelj predstavlja s svojim delom in življenjem poleg tovariša Tita največjo osebnost naše revolucije in izgradnje socialistične samoupravne demokracije in se uvršča med največje osebnosti naše zgodovine. Je dejal slavnostni govornik Sergej Kraigher, zato ob 30-letnici samoupravljanja lahko s ponosom pokažemo na dosežene uspehe in njihov pomen za delovnega človeka.

60 let Branika

Sklepne slovesnosti, s katerimi so v soboto zaokrožili praznovanje 60-letnice mariborskega športnega društva Branik so izzvenele v podudarek, da ne gre zgolj za slavo športnega kolektiva, marveč za dogodek širših družbenih razsežnosti. To je v svojem govoru poudaril predsednik častnega odbora jubilejnih prireditev Branika, član predsedstva ZKJ Stane Dolanc. Dejal je, da so športni uspehi tega društva s 15 klubi in 4000 člani nedvomno zelo pomembni, vendar pa jih je treba gledati tudi z narodnoubudiljskega stališča in njegovega prispevka narodnoosvobodilnem boju, saj je 50 članov društva, med njimi 4 narodni heroji, dalo življenje za svobodo, več kot 500 pa se jih je aktivno upro okupatorju.

Josip Vrhovec v ČSSR

Zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec je včeraj odpotoval na uradni in prijateljski obisk na Češko-slovaško. Povabil ga je zunanji minister Bohuslav Choupek. Razgovori dveh ministrov pomenijo nadaljevanje stalnih stikov predstavnikov dveh držav. V zadnjih letih so namreč imeli jugoslovanski in češko-slovaški politiki vrsto srečanj.

Krajevni praznik KS Reteče – Gorenja vas

Reteče – Krajevna skupnost Reteče-Gorenja vas bo v četrtek, 3. julija, praznovala krajevni praznik. Krajevni praznik bodo letos praznovali prvič in sicer v spomin na množičen odhod krajanov v partizane. V okviru prireditev ob praznovanju krajevnega praznika so krajanji krajevne skupnosti Reteče-Gorenja vas pripravili več kulturnih in športnih prireditev. Tako je nogometni klub Reteče v soboto organiziral nogometni turnir. TOD je pripravil razstavo »Kaj dela naš občan v prostem času«, KUD Janko Krmelj Reteče pa je priredil koncert na katerem so nastopili mešani in ženski pevski zbor KUD Ivan Cankar Ljubljana in moški pevski zbor KUD Janko Krmelj Reteče. V nedeljo je KUD Janko Krmelj uprizoril igro Županova Micka, danes, v torek bo pred OŠ Reteče spretnostna in ocenjevalna vožnja ekip s kolesi, ZB Reteče bo organiziral tovarniško srečanje, v sredo bo slavnostna seja krajevne skupnosti Reteče-Gorenja vas, v četrtek pa bo še zaključna proslava v Kulturnem domu v Retečah.

Na proslavi dneva samoupravljalcev in srečanju klubov samoupravljalcev Gorenjske, ki je bilo v petek, 27. junija, v Kranju, je bilo kljub slabi udeležbi slovesno. Zbranim je ubrano zapel oktet iz kranjske Save, zbrane pa sta pozdravila novi predsednik kluba samoupravljalcev iz Kranja Konrad Derink in dosednji predsednik Alojz Omejc. Vsi klubi Gorenjske so dobili za dodajanje delo tudi posebna priznanja, prav tako pa tudi Delavska univerza »Tomu Brejca« iz Kranja. Na sliki: Za Klub samoupravljalcev Jesenice je priznanje prevzel podpredsednik izvršnega odbora Bertil Brun. – Foto: F. Perdan

Le informiran delavec je dober samoupravljalca

Ob 30-letnici samoupravljanja pri nas so delavci proslavljali po številnih delovnih organizacijah po Gorenjski, klubi samoupravljalcev so se pa zbrali na slovesnosti v Kranju

KRANJ – Le dobro informiran delavec je lahko dober samoupravljalca, je v svojem govoru na slovesnosti v Kranju poudaril Alojz Omejc, dosednji predsednik skupščine kluba samoupravljalcev Kranj. Dosedanja praksa je v polni meri opozorila na potrebo po nadaljnjem in nenehnem ter sistematičnem izobraževanju in usposabljanju delavcev za samoupravljalca naloge. Samoupravljanje je še vedno proces, ki zahteva največjo družbeno pozornost. In ob težavah, s katerimi se srečujemo zdaj pri nas v gospodarstvu, ob nalogah, ki nam jih nalaga stabilizacija, ima prav usposabljanje delavcev za samoupravljanje še večji, še globlji pomen.

8. kongres ZSS in 7. kongres ZSj sta dala smernice za načrtno usmerjanje družbene dejavnosti izobraževanja slehernega delavca. Tudi krajana. Vendar ponovno ugotavljamo, da vse delovne organizacije na Gorenjskem še vedno niso podpisale samoupravnega sporazuma o pristopu h klubu samoupravljalcev, ali pa so, a ne izpolnjujejo svojih obvez. In dokler ne bo večina delovnih organizacij podpisnic, toliko časa klubi ne bodo dovolj močni, da bi zadostili tudi velikim potrebam po izobraževanju v krajevnih skupnostih.

Veliko je bilo že narejenega na področju izobraževanja, predvsem za člane delavskih svetov, delegatov, delavskih kontrol in podobnih, vendar kaže, da bo treba programe izobraževanja bolj prilagajati potrebam posameznih delovnih organizacij. Še vedno je preveč tovrstnega izobraževanja le v obliki seminarjev, vse premalo pa je okroglih miz, enodnevnih posvetov okrog najbolj perečih problemov, premalo razgovorov, izmenjave mnenj, premalo sekcijskega načina dela. Izobraževanje je naloga kluba samoupravljalcev, poudarjajo na skupščini republiškega kluba samoupravljalcev, toda preseči je treba vse oblike dela v klubih, ki jih lahko opravljajo zanje drugi, torej predvsem delavske univerze.

Koordinacijski klubi, ugotavljajo klubi samoupravljalcev, še ne delujejo kot bi morali. Morda podpisniki tega družbenega dogovora niso tem koordinacijskim odborom pripisali dovolj pomembne vloge? Tudi odgovora o njihovem delu nihče ne zahteva...

Vsekakor pa enotni programi, prilagojeni potrebam in željam delavcev, in urejeno financiranje je potrebno, da bo dejavnost v klubih samoupravljalcev večja in da bo njihov namen tudi dosežen. D. Dolanc

Podelili zlate značke Save – Na dan samoupravljalcev so samoupravni organi in družbenopolitične organizacije delovnih organizacij Sava in Sava Commerce v stražiški osnovni šoli organizirale slovesno podelitev zlatih značk Save. Pozdravni govor je imel predsednik sindikalne konference Jože Dolin, ki je zgodovinsko orisal pot in pomen samoupravljanja pri nas, in še posebej v Savi kot eni pionirjev njegovega uveljavljanja. Predsednik delavskega sveta Franci Sirc je tridesetim najzaslužnejšim članom kolektiva izročil zlate značke kolektiva. Predsednica OO ZSMS Sava Vida Lončar-Mlakar pa je nato odlikovala 24 najboljših mladih delavcev samoupravljalcev. Za najboljšo osnovno organizacijo ZSMS so proglasili OO TOZD Velopnevnatka. Odlikovanci so prejeli tudi Titovo knjigo O liku komunista. Svečanost so s krajšim kulturnim programom popestrili učenci OŠ Lucijan Seljak. – D. Seško, foto F. Perdan.

Slovesnost v Šebreljah pri Idriji

Idrija – Družbenopolitične organizacije in KS Šebrelje pripravljajo v nedeljo, 6. julija, ob 11. uri v Podstanjci pri Šebreljah tovarniško srečanje in odkritje spominske plošče II. Pokrajinske partijske šole v Slovensko Primorje in Gorenjsko, ki je v tem kraju delovala od 5. septembra 1944 do marca 1945, skozi

pa je šlo skoraj v sedmih tečajih okrog tristo tečajnikov.

Spominsko ploščo bo odkril Jože Lesar, prvi upravnik in predavatelj II. Pokrajinske partijske šole, v kulturnem programu pa bodo nastopili domači pevski zbor in recitatorji. Na slovesnosti vabijo seveda tudi vse Gorenjce, predvsem pa udeležence II. Pokrajinske partijske šole.

Krajevni praznik in srečanje borcev VDV

Lani so se borci 5. bataljona VDV brigade srečali na Martinj vrhu, letos so pa sklenili, da bo njihovo drugo srečanje na Olševku. Tu so bili namreč v času borbe pri prebivalcih deležni velike pomoči. Kot je znano, je bataljon deloval v glavnem na področju Gorenjske, udeležil se je pa tudi pohoda in borbe za Trst.

Krajanji krajevne skupnosti Olševke – Hotemaže so z veseljem in ponosom sprejeli pobudo borcev tega bataljona in so se za slovesnost še posebej pripravili. Praznovanje se bo začelo že v petek, na Dan borca, v soboto zvečer pa bodo mladinci te krajevne skupnosti priredili »kresno noč«; gostom bodo igrali »Trgovci«. V nedeljo, 6. julija, ob 8. uri slavnostna seja krajevne skupnosti, ob 9.30 se bo pa pričela osrednja slovesnost, na kateri bo govoril tovariš Franc Puhar-Aci, obveščevalec 3. čete. V kulturnem programu bo nastopil moški pevski zbor iz Cerkelj na Gorenjskem, folklorna sku-

pina Iskra in domačini. Po končani slovesnosti bo zabava, popoldne bo pa ples, za katerega bo igral ansambel Sibila. Tudi za jedajo in pijačo bo poskrbljeno.

Krajanji krajevne skupnosti Olševke – Hotemaže pričakujejo na slovesnosti in prireditvi velik obisk.

BORCI 5. BATALJONA 2. BRIGADE VDV

V okviru praznika krajevne skupnosti Olševke bo tudi drugo srečanje bivših borcev 5. bataljona VDV. Srečanje bo v Olševku (pri Predvdvoru) v nedeljo, 6. julija 1980, s pričetkom ob 9.30.

Vse borce vabimo, da se srečanja v čimvečjem številu udeležijo.

Odbor

Vabljeni na Bistriško planino

Tržič – Občinski odbor Zveze združenj borcev NOV Tržič prireja tradicionalna srečanja borcev, aktivistov, mladine in delovnih ljudi ter občanov na priljubljeni Bistriški planini, znanem shajališču predvojnih komunistov, revolucionarjev in delavcev. Letošnje, že 16. srečanje bo v petek, 4. julija. Slavnostni govornik bo predsednik trziške občinske skupščine Milan Ogris, kulturni program pa pripravljajo pihalni orkester in člani kulturne skupine Pobratenje. Začetek srečanja bo ob 11. uri pred spomenikom na Bistriški planini. Lovska družina iz Kovorja pripravila za popestritev srečanja tekmovanje v streljanju z zračno puško, na voljo pa bo tudi partizanski golaž. Na srečanje so vabljeni vsi, ki so se med vojno borili na trziškem območju in drugi prijatelji tega dela Gorenjske.

4. julija torej nasvidenje na prijetni Bistriški planini!

PODELITEV ODLIKOVANJA SFRJ – Predsednik kranjske občinske skupščine Stane Božič je v petek podelil 25 občanom Kranja odlikovanja Socialistične federativne republike Jugoslavije. Franc Likozar in Slavko Malgaj sta prejela red zaslug za narod s srebrnimi žarki, Matevž Bernard, Pavel Lužan in Rado Pavlin red dela z zlatim vencem, Filip Bradeško red republike s srebrnim vencem, Valentin Benedičič, Janez Bernard, Ludvik Dakskobler, Marija Manfreda, Lojze Rakovec, Angela Remic, Igor Slavec in Stanislav Umnik red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Alojz Bajt, Ivan Bernik, Franc Pagon, Jože Pučko, Ferdo Rauter, Alenka Vojakovič, Gašper Zakotnik, Jože Zaletel, Jože Zorc in Janez Zupan red dela s srebrnim vencem, Trpe Sofroničski pa je bil odlikovan z redom za vojaške zasluge s srebrnimi meči. (jk) – Foto: F. Perdan

Kranj – Že dve desetletji je kranjska občina pobratena z angleškim mestom Oldham, stiki so nadvse prijateljski. V ponedeljek, 30. junija, je predsednik občine Kranj skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine sprejel župana mesta Oldham in delegacijo Oldhama. Gostje iz Oldhama bodo na obisku do nedelje, spoznali pa se bodo z družbenopolitičnim in gospodarskim življenjem Kranja, si ogledali Gorenjska oblačila, Planika, mesto Kranj in okolico ter tudi Kravace. Kranjski gostitelji jim bodo pokazali tudi lepote Gorenjske. – Foto: F. Perdan

Naslednja leta — stabilizacijska leta

Radovljiško gospodarstvo je v prvih mesecih letošnjega leta zadovoljivo gospodarilo — »V občini bomo v naslednjih letih posvetili uso pozornost komunalni, ki precej zaostaja,« pravi predsednik izvršnega sveta skupščine občine Radovljica, diplomirani ekonomist Stanko Slivnik

Radovljica — Radovljiško gospodarstvo je v prvih mesecih letošnjega leta zabeležilo dokaj ugodne rezultate, temeljne in delovne organizacije so dobro gospodarile. Tako njihove poslovne uspehe in njihove probleme ter težave redno spremlja tudi radovljiški izvršni svet, ki se je na svojih zadnjih sejah še posebno zavzel za dosledno uresničevanje stabilizacijskih ukrepov. Prav tako pa so člani izvršnega sveta temeljito razpravljali še o uresničevanju srednjeročnih planov za obdobje 1981 do 1985.

Katere so tiste naloge, ki bodo v občini Radovljica najbolj pomembne v naslednjem srednjeročnem obdobju in katerim področjem bodo v prihodnje posvetili največ pozornosti? O tem smo se pogovarjali s predsednikom izvršnega sveta Stankom Slivnikom.

»Sami rezultati gospodarjanja so bili in so v prvem polletju relativno ugodni, čeprav ni prišlo do bistvenih sprememb pri strukturi proizvodnje. Vendar pa so še vedno problemi in težave, tako v predelovalni industriji, kjer so se materialni stroški in prihodek dvigali v enakem odstotku. Učinki devalvacije bodo prav gotovo ugodni v vsem radovljiškem gospodarstvu, še posebej v gostin-

stvu in v turizmu, ki naj bi se v prihodnje ustrezneje organiziralo in tako doseglo še večje poslovne uspehe. Devalvacijske ukrepe bodo bolj boleče občutile tiste delovne in temeljne organizacije, ki so vezane na uvoz reprodukcijskega materiala, čeprav ugotovljamo, da zdaj ni večjih zastojev zaradi uvoza.

Bistvo stabilizacijskih ukrepov je v samem združenem delu, kjer bodo morali uresničevati sklepe in se po njih tudi ravnati. Dolgo časa že govorimo o prestrukturiranju našega gospodarstva in čeprav se zavedamo, da je to dolgotrajen proces, bi vendarle moral potekati hitreje kot poteka. Velike učinke si ometamo od naložb, od seveda smotrnih in učinkovitih naložb združenega dela. Splošna in skupna poraba sta v občini zadovoljivi, v okviru resolucijskih predvidevanj. Prispevna stopnja za samoupravne interesne skupnosti se je kar dvakrat zmanjšala za programe v letošnjem letu, prav tako se bo zmanjšal občinski proračun.

Priprave na srednjeročno obdobje 1981 do 1985 so bile uspešne. Predvsem nas je vodilo in nas vodi spoznanje, da bo to srednjeročno obdobje predvsem stabilizacijsko obdobje, česar se zaveda predvsem gospodarstvo, manj pa interesne skupnosti, saj je pri njihovem usklajevanju programov še največ težav. Programe bo prav gotovo treba krčiti,

saj moramo graditi predvsem na združenem delu in ohraniti akumulacijsko sposobnost gospodarstva. Obenem bomo morali zmanjševati investicijske programe, kar pa obenem pomeni težko določevanje prioritete.

V občini bomo v naslednjem srednjeročnem obdobju največ pozornosti posvetili predvsem komunalni ureditvi, ki hudo zaostaja, zavzeti se bomo morali za ohranitev zdravega okolja. V prvih usklajevalnih postopkih se je pokazalo, da smo dali prevelik poudarek gradnji družbenih centrov, asfalta do vsake garaže, medtem ko se na drugih področjih obnašamo neodgovorno. Obstaja huda nevarnost onesnaževanja podtalnice z odpadki in onesnaževanja okolja nasploh. Treba bo razmišljati o bolj smotrni porabi samoprispevkov, treba jih bo nameniti tudi za ureditev komunalnih vprašanj. Moramo biti večji realisti pri sestavljanju planov.

Ko smo se dogovarjali o naložbah radovljiškega gospodarstva smo zavzeli določene kriterije. Velik korak je bil v občini napravljen z uresničevanjem naložbe leske Verige, druge naložbe pa bo treba še pretehtati. Domenili smo se in vsekakor je prav in najbolj smotno, da ima prednost naložba v lesno industrijo na Rečici, kjer sta investitorja blejski LIP in GG, kotlovnica za predelavo odpadkov v Bohinjski Bistrici ter nadaljnji investicijski plan leske Verige, naložbe v površinsko zaščito.

Ena izmed pomembnih nalog pa je tudi reorganizacija upravnih organov, ki mora biti temeljita in vsebinska v smislu podružabljanja javne uprave in večje uspešnosti. Ne smemo delati več rutinsko, ne smemo spreminjati le imen in naslovov oddelkov, temveč spremeniti tudi vsebino. Le tako bo delo še uspešnejše in rezultati boljši. Vse bolj pa se pojavlja tudi problem informiranja, ugotovljamo, da je sedanji sistem informiranja delegatov premalo učinkovit. Sistem informiranja bomo morali razvijati še naprej in v samoupravno dogovarjanje in odločanje vključiti čim več delovnih ljudi in občanov.

D. Sedej

Odločili so se za razvoj

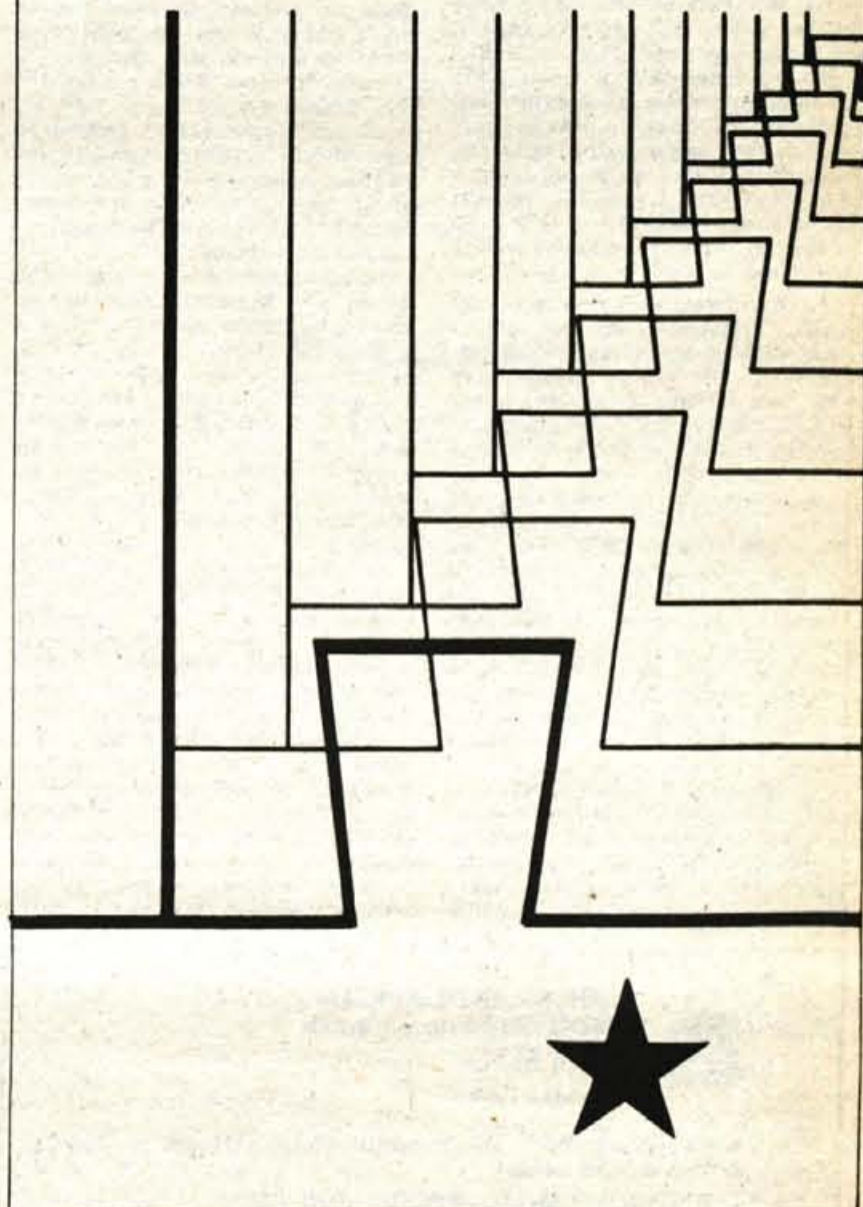
Podbrezje — Prebivalci krajevne skupnosti Podbrezje v kranjski občini so v nedeljo, 29. junija, uspešno izvedli referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka. V podbreškem domu kulture, kjer so se volili z glasovanjem odločili o nadaljnjem razvoju svoje krajevne skupnosti, se že dolgo ni zbralo toliko prebivalcev naselij Bistrice, Podbrezje in Gobovci. Od skupno 530 volilnih upravičencev je glasovalo 482 krajanov oziroma skoraj 91 odstotkov upravičencev. Od teh se je 350 volilcev oziroma dobrih 66 odstotkov upravičencev odločilo za uvedbo samoprispevka, 125 jih je glasovalo proti, 7 glasov pa je bilo neveljavnih. Večidel krajanov se je referendumu udeležil že v dopoldanskih urah.

Uspešen izid referenduma pomeni možnost za precejšen napredek krajevne skupnosti Podbrezje. S samoprispevkom, začetek je predviden za 1. september letos, bodo v petih letih zbrali okrog 3,15 milijona dinarjev. Ob pomoči širše družbene skupnosti in pripravljenosti krajanov za prostovoljno delo bo moč uresničiti načrtovana dela, katerih stroški so ocenjeni na dobrih 11 milijonov dinarjev.

S. Saje

ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

čestitamo vam za
DAN BORCA

Hitreje do učiteljskih stanovanj

V kranjski občini delavci osnovnih šol združujejo denar za nakup družbenih stanovanj. Prednost takega načina reševanja kadrovskih težav se že kaže. Nesprejemljivo pa je, da se gradnja v Cerkljah in Preddvoru ne premakne z mrtve točke.

Kranj — Eden od vzrokov, da učitelji odhajajo iz svojega poklica, iz osnovnih šol, je tudi dosedanje izredno skopo reševanje njihovih stanovanjskih vprašanj. Osnovne šole za te namene skoraj niso imele denarja. Kar pa ga je že bilo, so ga običajno razdelile med prosilce za gradnjo stanovanjskih hiš ali za

V ospredju stanovanjska problematika

Ljubljana — Na zadnji seji predsedstva republiške konference ZSMS so največ pozornosti namenili stanovanjskim vprašanjem, ki so na dnevnih redih različnih sej in posvetov pravzaprav vsakodnevnih gostje.

Zavedati se namreč moramo, da so tudi dijaški in študentski domovi stanovanja, na katera pa bi morali gledati z vidika solidarnosti, saj si njihovega poslovanja na ekonomski osnovi tu ne bi smeli privoščiti. Vendar ni tako. Marsikje se predvsem uprave domov zavzemajo, da bi učenci in študenti v kar največji možni meri sami pokrivali stroške bivanja v domovih. Ker je vsa ta problematika navezana na osnutke zakonov o stanovanjskem gospodarstvu in na spremembe in dopolnitve zakona o stanovanjskih razmerjih, je torej nujno, da mladi dopolnijo osnutke in tako prispevajo k njihovi vsebini.

Precej pozornosti so na seji posvetili tudi letošnjim nagradam za najboljše družbenopolitične delavce, mentorje in organizacije ter nagradi zlata ptica za udejstvovanje mladih v kulturnih snovanjih. Priznanja bodo podelili konec tega meseca.

V nadaljevanju seje so med drugim razpravljali o akciji Naš klub 80, o poletni politični šoli ter ocenili letošnjo akcijo Tito-revolucija-mir, za katero so menili, da je uspela, čeprav je prišlo do spora med slovenskim odborom akcije in uredništvom beograjskega Kekca zaradi nestrokovno pripravljenih testov.

B. Bogataj

nakup stanovanj. Da bi šola sama prišla do družbenega stanovanja, je bil zelo redek primer.

Zato je vsekakor treba pohvaliti pobudo osnovnih šol iz kranjske občine, ki so sredi prejšnjega leta sklenile samoupravni sporazum o združevanju denarja v višini dva odstotka od kosmatih osebnih dohodkov. Denar zbirajo pri stanovanjski skupnosti, da bi na ta način lahko kupili več družbenih stanovanj, saj lahko zato dobe kredit v trikratnem znesku lastnih združenih sredstev.

Hkrati pa so potrkali tudi na vrata delovnih organizacij, v katerih so zaposleni zakoniti prosvetnih delavcev. V več primerih so dosegli skupno rešitev, sofinanciranje pri nakupu stanovanj.

Tako je spomladi letos dobilo soglasje za nakup stanovanj iz združenih sredstev osnovnih šol sedem šolskih kolektivov. Na osnovi razpisa stanovanjske skupnosti so zaposlili za posojilo za nakup trinajstih stanovanj v skupni višini skoraj 20 milijonov dinarjev; enajst jih bodo šole kupile s pomočjo drugih delovnih organizacij.

Vseh vprašanj, ki so se kopičila leta in leta, seveda ne bo mogoče rešiti naenkrat. Prvo leto pa je že pokazalo, da je združevanje denarja osnovnih šol edina in prava pot, da se odziv učiteljev, ki odhajajo zaradi neresenih stanovanjskih vprašanj, prepreči. Po drugi strani pa bo to delo za mlade, ki se odločajo za poklic, prav gotovo postalo še privlačnejše.

Na zadnji skupščini izobraževalne skupnosti, na kateri so predstavniki odbora za izvajanje samoupravnega sporazuma o stanovanjski gradnji za delavce v kranjskih osnovnih šolah podali poročilo o svojem delu in predvsem o težavah, so spregovorili tudi o gradnji v Preddvoru in Cerkljah. Ta se ne premakne z mrtve točke, čeprav je denar zagotovljen in bi se morala že zdavnaj začeti. Zamuda je še toliko bolj nesprejemljiva zato, ker je v »podeželskih« šolah odziv učiteljev še bolj pereč, saj možnosti za nakup stanovanj tu nimajo, za gradnjo lastnih hiš pa tudi ne vedno in povsod.

H. Jelovčan

Dogovor velja za vse

Tržič — Izvršni svet tržiške občinske skupščine redno ocenjuje uresničevanje dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka. Kršilci dogovora so razdeljeni v dve skupini, z njimi pa bo seznanjena tudi občinska skupščina.

Na torkovi seji izvršnega sveta so obravnavali problematiko temeljne organizacije združenega dela Zdravstveni dom, ki je prav tako kršitelj dogovora. Temeljna organizacija pojasnjuje, da v bistvu ne gre za kršitev, saj je občinska zdravstvena skupnost pristala na 3,3 odstotno povečanje zaposlenih, kar pa znaša prav tolikšno povečanje mase za osebne dohodke, prav tako pa ni bila

ugodna startna osnova. Izvršni svet je menil, da mora Zdravstveni dom vseeno spoštovati dogovor in uskladiti razmerja do konca junija.

Ker je problematika doma širša, se je izvršni svet odločil organizirati razgovor z direktorjem temeljne organizacije in delovne organizacije, katere del je tržiška TOZD. Gre namreč tudi za problematiko izgube v letošnjem prvem tromesečju, za kršenje dogovora, za problematiko izplačevanja regresa in soudeležbe pri plačevanju storitev. Na seji izvršnega sveta so poudarili, da se delavci temeljne organizacije zavdajo položaja, poslušajo gospodarno in iščejo notranje rezerve.

-jk

Prisrčna proslavitev obletnice vselitve v nove prostore — Dolgo je tlela želja. V petek, 27. junija, so jo oskrbivanci Centra starih in slabovidnih dr. Antona Kržišnika iz Škofje Loke uresnili. Sami so pripravili in izpeljali proslavo ob obletnici vselitve v nove prostore. Sproščeno so pesem spletki z zvoki citer, harmonike, kitare, z besedami o počutju v novem domu, s spomini na težke dni našega boja, saj so proslavo posvetili tudi Dnevu borca. Vmes so prikazali, kako telovadijo v urah rekreacije, celo nekaj šal so povedali. Pisano predstava torej, prva sicer, toda uspešen začetek, ki nam je povedal, da so novi prostori starejšim dali lepše življenje. Morda se jih bo poslej še več vključilo v skupno kulturno, rekreativno in zabavno domsko dejavnost. M. V.

Nepovezано delo kmetov

Razmere v kmetijstvu jeseniške občine so bile glavni predmet obravnave na nedavnih sejah zborov občinske skupščine — Organiziranost kmetijstva še vedno nezadovoljiva — Sklepi za povečanje kmetijske proizvodnje

Jesenice — Za kmetijstvo v jeseniški občini so značilne svojevrstne razmere pri proizvodnji. Kmetijska proizvodnja namreč kod poteka v skrajno težkih razmerah: gre za veliko nadmorsko višino, precejšno nagljenost in razgibanost tal pa majhne površine strnjene obdelovalne zemlje. Ob tem je zastopanost družbenega kmetijstva povsem neznačajna.

Naravne danosti so za razvoj kmetijstva dokaj ozromne. Ob skupno 37.467 hektarov kmetijskih površin je kar 52,5 odstotka gozdov, 25,8 nerodovitnega sveta in le 21,7 odstotka kmetijskih površin. Tako je najmanj površin, ki so namenjene pridobivanju hrane. In prav skromni plodni svet naglo požira urbanizacija; od 1971. leta, ko je bilo v občini 8.073 hektarov kmetijskih površin, pa do konca lanskega leta se je delež obdelovalne zemlje zmanjšal za skoraj polovico.

Krčenje kmetijskih površin ob naravne danosti je vplivalo tudi na zmanjševanje števila kmečkega prebivalstva. Ob popisu prebivalstva 1971. leta je bilo v občini 624 kmetov oziroma okrog 2,2 odstotka vsega prebivalstva, konec lanskega leta pa je bilo po grobih ocenah okrog 460 kmetov oziroma 1,6 odstotka vsega prebivalstva. Med 77 pravimi kmeti jih je večina stara od 50 do 60 let.

To so le nekatere od pomembnih značilnosti kmetijstva v jeseniški občini, na katere je v uvodu zasedanj zborov opozoril predstavnik oddelka za gospodarstvo, plan in finance ter sestavljalec poročila o razmerah v kmetijstvu. Sicer pa obsežno gradivo podrobneje opisuje razvoj združništva in kooperacije, organizirano in kmečkih skupnostih in blejskem gozdnem gospodarstvu, proizvodno in naložbeno sodelovanje, tehnično opremljenost kmetijstva, poljedelsko-travnisko proizvodnjo, pospeševalno, zemlji-

sko in prostorsko ter živinorejsko-veterinarsko dejavnost, živilsko industrijo pa vlogu družbenopolitične skupnosti v razvoju družbenoekonomskih odnosov v kmetijstvu.

Zlasti slednje vprašanje je zbudilo precej zanimanja med razpravo o poročilu. Razprava v družbenopolitičnem zboru in zboru krajevnih skupnosti, v zboru združenega dela je tudi tokrat ni bilo, je dokazala, da se v jeseniški občini zavedajo potrebe po reševanju problemov v kmetijstvu, čeprav je ta gospodarska veja glede na industrijsko usmerjenost dokaj šibka. V družbenopolitičnem zboru so med drugim ugotovili, da na področju organiziranosti kmetijstva zadnja tri leta niso v občini storili niti koraka naprej. Sklenili so tudi, da bo treba organiziranost kmetijstva čimprej uskladiti z določili zakona o kmetijstvu in dokončno ugotoviti možno obliko povezovanja kmetov v občini.

Smiselno enak sklep je prav tako sprejel zbor krajevnih skupnosti po obsežni in kritični razpravi delegata iz krajevnih skupnosti Žirovnica, ki je razen na številne probleme kmetov opozoril na formalno sklepanje v raznih organih družbenopolitične skupnosti. Ker je uresničevanje sprejetih sklepov že dalj časa na mrtvi točki, so razmere v kmetijstvu, kot je poudaril, iz dneva v dan slabše.

Vsi zbori so sicer potrdili obravnavano poročilo o kmetijstvu in obenem sprejeli ugotovitve in sklepe izvršnega sveta ter usmeritve predsedstva občinske konference Socialistične zveze, katerih uresničevanje naj bi pripomoglo k izboljšanju razmer v kmetijstvu. Kljub temu moti nenehen razkorak med predlaganimi rešitvami predstavnikov gospodarstva in kmetijcev. Sprejeti sklepi po predlogu izvršnega sveta namreč temeljijo na vsestranski izrabi zemlje in drugih možnostih za doseganje čim večjega pridelka, medtem ko kmetij-

ci vztrajno ponavljajo potrebo po ohranjanju in razširjanju kmetijskih površin. Zal se prvi tej možnosti povečanja kmetijske proizvodnje še bolj vztrajno odpovedujejo.

S. Saje

Vse več kooperacije

Čeprav so imeli vse od začetka leta težave z repromaterialom in surovinami, so v škofjeloškem Obrtniku, v prvih letošnjih mesecih dobro počivali. Ker ne morejo zaposlovati vseh delavcev, so izkoristili vse notranje rezerve in je bilo tako poslovanje uspešno, čeprav so prvi meseci navadno v gradbeništvu — panogi s katero Obrtnik največ sodeluje — »mrtvi meseci«.

Največji problem, ki jih pesti pravzaprav že vse od začetka, so proizvodni prostori. Steklarsko delavnico imajo v Puštalskem gradu, druge prostore pa v Blaževi ulici pod Loškimi gradom, vsi pa so popolnoma neprimerni za sodobno obrtno proizvodnjo. Zato so se s podjetjem Slikoplesk, ki se prav tako ukvarja s storitvami občanom in delovnim organizacijam, dogovarjajo za skupno vlaganje v izgradnjo novih prostorov. Narejen je že idejni projekt, tudi lokacijsko dovoljenje se ureja. Obrtnik bo v njih imel mizarstvo delavnico, skladišče za parket in skladišče vnetljivih tekočin.

Obrtnik se vse bolj vključuje tudi v industrijsko kooperacijo. Uspešno sodeluje s Tehnikom, Gradisom, Jelovico, LTH in Alplesom. Ti posli predstavljajo že skoraj polovico vse proizvodnje.

L. B.

Rast cen v prvih petih mesecih

Najhitreje v zadnjih mesecih

Podatki o letošnjem petmesečnem gibanju cen kažejo, da se je cenovni klopčič letos drugače odvil, kot smo zapisali v resoluciji, saj so cene tako naglo rasle, da so se domala približale okvirom, zapisanim za vse leto.

Kaj je privedlo do takšnega stanja? Verigo podražitev je prinesla v prvi vrsti dražja nafta, potem višja cene elektrike in premoga, poleg drugih so se zvišale tudi cene izdelkov črne in barvaste metalurgije. Porast cen nafte in dražji naftni derivati na primer, so v Jugoslaviji povzročili četrtno od skupnega porasta cen pri proizvajalcih; v Sloveniji je bil ta vpliv manjši, zaradi znatno manjšega deleža nafte v proizvodnji. Medtem je elektrika za 21 odstotkov dražja kot je bila pred letom pa elektrogospodarstvo zahteva novo podražitev v drugem polletju. V primerjavi z lanskim decembrom je zdaj premog dražji za 67,7 odstotka. Na zvezni ravni so letos odobrili tudi višje cene izdelkov črne in barvaste metalurgije, tako da so se prilagodile cenam na svetovnem tržišču. Svoj delež v rasti cen so prispevali tudi dražji kmetijski pridelki in pa ukinitve nadomestila pri junčjem mesu, ki je od aprila zato dražje za dobrih 5 odstotkov.

Ob tem velja poudariti, da te podražitve predstavljajo okoli dve tretjini podražitev v industriji in nekaj manj kot dve tretjini podražitev pri cenah na drobno. Preostala tretjina podražitev gre na račun nekaterih cen, ki smo jih zadrževali, nekaj pa jih odpade na neupravičena povišanja cen. Tako kot prejšnja leta ima tudi letos velik vpliv na rast cen na drobno podražitev kmetijskih pridelkov, zlasti vrtnin in sadja, kar je skupaj z dražjim mlekom in mesom močno vplivalo na ceno hrane in višje življenske stroške.

Po vsem tem lahko strnemo, da so letošnje cene letos porasle veliko bolj kot lani in to v Sloveniji in Jugoslaviji. Na zvezni ravni najhitreje rastejo cene industrijskih izdelkov, v Sloveniji pa cene storitev. Njihov porast je v letošnjih petih mesecih skoraj podvojen in so s tem za sedaj znatno prekoračena predvidenja za vse leto. Treba je poudariti, da so v Sloveniji rastle cene najhitreje v Jugoslaviji. Povečanje je bilo na vseh področjih hitrejše kot v katerikoli letu srednjeročnega obdobja doslej. Zato tudi ne preseneča podatek, da je stopnja inflacije, merjena s stopnjo rasti cen na drobno, maja dosegla 27,9 odstotka v Sloveniji in v Jugoslaviji 26,6 odstotka.

Največ izvažata blejski LIP

Delovna organizacija LIP Bled je najbolj uspešna delovna organizacija v radovljiški občini, saj izdatno izvažata — Naložba v novo kotlovnico in v mehanizirano lupilnico na Rečici

Bled — V slovenski lesni industriji je blejsko Lesno industrijsko podjetje udeleženo s 3,6 odstotkov dohodka, po zaposlenosti predstavljata 2,8 odstotka in v izvozu 6 odstotkov. V radovljiški občini pa je po dohodku najboljša delovna organizacija, saj ustvari 12 odstotkov celotnega dohodka, zaposlenih je 9,8 odstotkov, v izvozu pa predstavlja 25 odstotkov vsega radovljiškega izvoza.

Tako so v LIPu v prvih mesecih letošnjega leta dosegli nadpovprečne rezultate, nad planom, še posebno v izvozu. Stabilizacijski ukrepi pa LIPu, ki je aktivni izvoznik, niso prinesli toliko, kot so pričakovali, kajti izvozne premije so se nekoliko zmanjšale. LIP ima v zadnjem času tudi težave s pomanjkanjem materiala na domačem tržišču, še posebno embalaže za vrata, ki jih izvažajo. Podjetja imajo težave s surovinami, LIP pa to še posebno občuti, saj mora proizvodnjo potekati nemoteno. LIP največ

izvažata opažne plošče — 60 odstotkov izvoza v Italijo in Švico — pohištvo, ki je masivno in ga kupujejo v Avstraliji, Ameriki, Kanadi, Japonski in na evropskem tržišču ter notranja vrata. Vrednost izvoza doseže letno 20 odstotkov vse realizacije v višini 200 milijonov dinarjev.

Osebnih dohodkov zaposlenih se gibljejo v skladu s planom in v skladu z resolucijskimi priporočili, problemi pa bodo v LIPu nastali zaradi omejitve stroškov za razna službeni potovanja. Podjetje mora nabavno službo ter poiskati kupce in tržišče — noben kupec ne pride sam.

LIP pa se mora še naprej truditi, da ohrani stike in z njim ostaja v stalnih stikih.

Med naložbami, ki jih namerava LIP uresničiti v naslednjem srednjeročnem obdobju je najbolj pomembna skupna naložba z GG Bled v mehanizirano lupilnico na Rečici ter v posodabljanje svoje proizvodnje v vseh temeljnih organizacijah LIPa. Prav tako nameravajo zgraditi kotlovnico za predelavo lesnih odpadkov v Bohinjski Bistrici.

Podjetje ne namerava na novo zaposlovati, z boljšo tehnologijo bi radi povečali produktivnost in še več izvažali. Predvidevajo, da bodo imeli največ težav s surovino, saj je omejeno in njeno pomanjkanje ne dopušča, da bi se lesna podjetja še naprej širila.

D. Sedej

Sovlaganja za naložbe na manj razvitih področjih

Prihodnost je v razvoju celotne proizvodne verige

Gorenjsko gospodarstvo je začelo združevati sredstva za naložbe v manj razvitih področjih — Povezave tudi zaradi deviz

Čeprav so bili gospodarski rezultati letošnjih prvih mesecev dokaj ugodni, stalno pada likvidnost gospodarstva in s tem tudi banke. Likvidnostne težave temeljne banke Gorenjske se prenašajo že iz lanskega leta. Do konca aprila so sredstva v banki v primerjavi z enakim lanskim obdobjem prarasa za 661 milijonov dinarjev. Pri tem so se sredstva gospodarstva znižala za 40 milijonov, sredstva negospodarstva pa so se povečala za 217 milijonov, sredstva občanov za 72 milijonov in krediti drugih finančnih institucij za 412 milijonov dinarjev. Naložbe banke so se v prvih štirih mesecih povečale za 1.083 milijona din; kratkoročne naložbe v gospodarstvu za 216 milijonov din, investicijski krediti za 288 milijonov, odkup vrednostnih papirjev za 454 milijonov in za stanovanjsko-komunalno izgradnjo 125 milijonov din. Izredno intenzivno teče koriščenje kreditov za stanovanjsko gradnjo in črpanje investicijskih kreditov, ki so bili odobreni že lani in predlani.

Preseganje kreditnih odnosov in prehajanje na dohodkovne povezave poteka zelo počasi. Lani je bilo od vseh kreditov odobrenih komaj 14 odstotkov sovlaganj. Zal pa mnogokrat povezave med uporabnikom združenih sredstev in sovlagateljem tečejo v obe smeri z namenom, da bi oba pridobila čimveč bančnih sred-

stev. Več pa je bilo letos združevanje sredstev za pridobitev deviz.

Razveseljuje to tudi, da je gorenjsko gospodarstvo začelo združevati sredstva za vlaganja v manj razvitih področjih v Sloveniji in Jugoslaviji. Tako bo Exoterm sovlagal v Beltu Črnomelj, Gorenjska predilnica v Bači Podbrdo, LKZB v sojarno Zadar, Peči in TOZD Ljubreg, Peško v Poznanovac, Sava v TOZD Regenerat v Rumi, Alpetour v Yu Batačev v Smederevski Palanki, Iskra Betečev v proizvodnjo gospodinskih opreme in Pzanji pri Smederevski Palanki in Akezi in gradnjo trgovskega centra Koteksa v Splitu.

Pripravljajo še sovlaganja Save v Trzavilišče Rogaska Slatina, Iskra TOZD ERO v Mursko Soboto in MIG Mesoizdelki Škofja Loka v obrat proteinov v Črnomlju.

Poslabšani likvidnostni položaj temeljnih organizacij in bank ter sprejeti stabilizacijski ukrepi dobesedno zahtevajo hitreje združevanje sredstev, vendar pa je, praksi še vedno prisotnega veliko ozkega podjetniškega obnašanja posameznih temeljnih organizacij, kar otežuje doseganje zahtevanih ciljev. To se kaže v težnjah mnogih TOZD, da vsa sredstva namenijo le za lasten razvoj, ne glede na potrebe celotne reprodukcijske verige.

L. Bogataj

MESNA INDUSTRIJA MDR DS Skupnih služb DO MIG Škofja Loka

Komisija za MDR DS Skupnih služb objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. KNJIGOVODJO OSNOVNIH SREDSTEV

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima SSI ekonomske smeri,
- da ima eno leto delovnih izkušenj

2. DELO KURIRJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima NSI administrativne smeri,
- da ima eno leto delovnih izkušenj

Pod točko 1. se sklepa delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom, pod točko 2. se sklepa delovno razmerje za nedoločen čas s skrajšanim delovnim časom 4 ure dnevno.

Kandidati naj pošljejo prijave v roku 15 dni po objavi na naslov: DO MIG DS Skupnih služb, Škofja Loka, Mestni trg 20.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Ljubljano) usmerja mnogo Gorenjcev. Sestav vpisa na gorenjskih šolah torej ni istoveten s poklicnimi usmeritvami gorenjskih učencev.

MANJŠE ZANIMANJE ZA EKONOMSKO IN UPRAVNO-ADMINISTRATIVNO PODROČJE

V primerjavi prijavi letošnje generacije gorenjskih osmošolcev z lanskimi prijavi je viden upad prijavi na področju gozdarstva. Nekoliko manj zanimanja je za kemijo, več pa za farmacijo. Posebej okrepjena so letos prijave na področju prometa in zvez — domala potrjene. Porasel je delež prijavi za zdravstveno področje, nekoliko tudi za gostinstvo in turizem ter trgovino. Glede na sorazmerno močno lesno industrijo na Gorenjskem smo lahko zadovoljni s povečanjem prijavi za to stroko.

Zanimiv in presenetljiv je padeč prijavi na ekonomskem in upravno-administrativnem področju. Lani je bilo 16,7 odstotka generacije za to področje, letos samo 12,4 odstotka. Sorazmerni delež se je torej zmanjšal za četrtno, kar je že pomembna sprememba. Zmogljivost teh šol so se zato kar dobro ujele s prijavi. Brez posebnih raziskav ne moremo izluščiti vzročnikov za te spremembe, zato poskusimo z domnevo, ki se zdi bolj verjetna. Menimo namreč, da je poleg drugih razlogov (načrtna usmerjanja ipd.) zmanjšanje prijavi oblikovala politika zaposlovanja. Približno takole: starši so v zadnjem času neposredno in stvarno doživljali zaviranje zaposlovanja, ki je bilo zlasti izrazito v nematerialni proizvodnji. Prepričali so se, da se vrata »pisarn« resno zapirajo in s tem tudi kadrom ekonomskega in administrativnega profila. To otipljivo spoznanje se je hitro preneslo na otroke in njihove odločitve.

Seveda gre le za domnevo. Če bodo tokovi zaposlovanja tudi v prihodnje odnašali s sabo poklicne odločitve, tedaj se bo morda domneva že spremenila v trditve. Franc Belčič

Ali politika zaposlovanja že vpliva na vpis

Prvi krog vpisov v srednje šole se sklepa. Docela natančnih podatkov še ni, saj so se prav v teh dneh zvrstile številne preusmeritve učencev. Sicer pa bodo šole, ki so jim ostale prosta mesta, vpisale vse do jeseni. Zato bodo končni in uradni izidi na voljo šele v oktobru.

VPIS NA GORENJSKE ŠOLE NI ENAK VPISU GORENJSKIH UČENCEV

Za okvirno oceno smo uporabili podatke o prijavih, ki so se dotekle z osnovnih šol do 30. maja. Ob tem se srečamo z dvema vidikoma, ki se v praksi včasih mešata in neustrezno kombinirata, kar lahko nekoliko izkrivi podobe o vpisu. Podatke namreč z ene strani razvrščamo tako, da ugotavljamo vpis v gorenjske srednje šole, po drugi strani pa gledamo vpise gorenjskih osmošolcev v različne šole. Dejstvo je, da se nekateri srednje šole na Gorenjskem napolnjujejo tudi z učenci izven Gorenjske ali celo izven Slovenije in da se hkrati v šole izven Gorenjske (predvsem v

20 TRŽIČ

20. SEJA DRUŽBENO POLITIČNEGA ZBORA SKUPŠČINE OBČINE TRŽIČ, ponedeljek, 7. julija ob 17. uri v mali sejni sobi skupščine občine Tržič

20. SEJA ZBORA KRAJEVNIH SKUPŠČIN OBČINE TRŽIČ, sreda, 9. julija ob 17. uri v mali sejni sobi skupščine občine Tržič

20. SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA SKUPŠČINE OBČINE TRŽIČ, sreda, 9. julija ob 17. uri v veliki sejni sobi skupščine občine Tržič

Dnevni red

Delegati zborov trziške občinske skupščine bodo na ponedeljkovem in na srednjih zasledanjih najprej izvolili komisije za verifikacijo pooblastil, ugotovili sklepčnost, razpravljali o zapisnikih zadnjih zasledanj ter obravnavali poročilo o uresničevanju sklepov zadnje seje.

- Nato bodo obravnavali:
- predlog za podelitev piket mesta Tržiča
 - predlog družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v trziški občini
 - osnutek dogovora o temeljnih družbenega plana občine Tržič za obdobje 1981-1985
 - osnutek dogovora o skupnih temeljnih planov gorenjskih občin za prihodnje srednjeročno obdobje
 - predlog programa dela zborov skupščine občine Tržič za drugo polletje letošnjega leta
 - poročilo o delu upravnih organov skupščine občine Tržič
 - poročilo o uresničevanju družbenoekonomske politike na področju razporejanja dohodka in oblikovanja sredstev za osebne dohodke v letošnjem prvem tromesečju
 - predlog odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov in strokovnih služb
 - predlog odloka o pobratenju občine Tržič z občino Zaječar
 - predlog odloka o dopolnitvi zaziidnega načrta B-4 v Bistrici pri Tržiču
 - sklep o uporabi sredstev solidarnosti za izpolnitev obveznosti Slovenije v letu 1980 za plačilo prispevka kot kredit republiki Črni gori
 - sofinanciranje urejevanja planine Javornik
 - razrešitev člana izvršnega sveta, imenovanje direktorja Geodetske uprave v Kranju in delegacije, ki bo obiskala Zaječar
 - odgovore in vprašanja delegatov in delegacij

DOGOVORIMO SE

Osnutek družbenega plana trziške občine

Odločitev za prihodnjih pet let

V organizacijah združenega dela in skupnostih trziške občine zamujajo pri oblikovanju samoupravnih sporazumov o temeljnih planov, ki so osnova dogovora o temeljnih družbenega plana občine, zato poziv, naj se dela lotijo resneje - Trenutek za odstranitev neuskklajenosti, ki se kažejo predvsem pri družbenih dejavnostih

Izvršni svet občinske skupščine daje delegatom v razpravo in potrđitev osnutke dogovora o temeljnih planov trziške občine do leta 1985, ki ga je pripravila planska komisija izvršnega sveta. Temeljni družbenega plana občine bodo določili naloge pri razvoju občine, ki pa morajo izhajati iz samoupravnih sporazumov o temeljnih planov nosilcev planiranja. Pri slednjih je opaziti zaostanek pri delu, zato izvršni svet predlaga skupščini, naj pospeši pomemben proces družbenega planiranja. Javna razprava o osnutku bo trajala do konca septembra, kar je prilžnost za nadoknadenje zamujenega. Le tako bodo lahko vsa področja dogovora o temeljnih družbenega plana občine usklajena, realna in obvezujoča. V osnutku so prisotna nekatera neskladja. To še posebej velja za družbene dejavnosti, katerih plani so preobsežni, upoštevajoč materialne možnosti. Javna razprava mora oblikovati prednostne naloge, prav tako pa določiti, kaj reševati in graditi s pomočjo novega samopriskevka, če bo volja zanj, kaj s svobodno menjavo dela in kaj z namenskim združenjem denarja organizacij združenega dela. Tako bo treba reševati problematiko gradnje varstvenih ustanov, vlaganj v kulturo, gradnje športne dvorane, komunalnih naprav in drugih objektov splošne rabe. Neuskklajenosti so tudi na gospodarskem področju. Združeno delo je na primer pri gospodarski rasti, zaposlovanju in investicijah veliko bolj optimistično kot osnutek občinskega dogovora.

Deset glavnih ciljev so zapisali Tržičani v osnutek dogovora. Bogatili bodo samoupravne družbenoekonomske odnose in krepili vlogo delavca in občana, vzpodbujali gospodarsko rast na osnovi sodobne tehnologije, večali izvoz in manjšali uvoz,

krepili gostinstvo, turizem, malo gospodarstvo, trgovino in kmetijstvo, zboljševali produktivnost dela in s primerno delitvijo dohodka večali reproduktivno sposobnost gospodarstva, varovali okolje, posvečali posebno skrb obrambi in zaščiti, zboljševali strokovno in izobrazbeno sestavo zaposlenih ter vzpodbujali razvoj družbenih dejavnosti na osnovi svobodne in neposredne menjave dela. Številni kazalci so umirjeni in podobni republiškim. Realni družbeni proizvod naj bi naraščal za 4 odstotke, industrijska proizvodnja za 5 odstotkov, izvoz pa za dobrih 6 odstotkov. Povedati je treba, da je trziška občina ena redkih, kjer izvoz krepko presega uvoz. Dohodku bodo morala biti prilagojena delitvena razmerja. Poraba mora za 10 odstotkov zaostajati za rastjo dohodka. Odločajo se le za redke izjeme. Zaposlovalni bodo naravni prirastek, kar pomeni poldrugo odstotno rast zaposlenih.

Osnutek dogovora posega na vsa področja gospodarskega in družbenega življenja. Del dogovora so tudi plani večjih organizacij združenega dela. Tržičani veliko gradijo na industriji, na povečevanju izvoza, na boljši tehnologiji, na znanju in manjši stopnji zaposlovanja.

Družbene dejavnosti niso v ozadju. To še posebej velja za izobraževanje, varstvo najmlajših, kulturo in telesno kulturo. Tu je veliko nalog kot uvajanje podaljšanega bivanja in celodnevne šole, popravilo nekaterih kulturnih objektov v občini, gradnja športne dvorane, razširitev zmogljivosti vrteev in jasli, popravilo planinskih domov. Plani krajevnih skupnosti so dosti realni, če bodo tudi krajanji sami z delom in denarjem prispevali k napredku. To pa že nekajkrat so.

Razrešitev in imenovanja

• Predsednik izvršnega sveta trziške občinske skupščine Janez Ivnik predlaga zborom občinske skupščine, da se Vladimir Erjavšek razreši članstva v izvršnem svetu s koncem junija. Vladimira Erjavška je občinska skupščina izvolila za družbenega pravobranilca samoupravljanja trziške občine. Predlog za novega člana izvršnega sveta bo predloženo septembra, po opravljenem kadrovskega postopku.

• Predsednik izvršnega sveta prav tako predlaga zborom skupščine, da imenujejo Božidarja Demšarja za direktorja Geodetske uprave občin Kranj in Tržič. Zaradi reorganizacije državne uprave je potrebno ponovno imenovanje. Kranjska skupščine je to že storila. S predlogom je soglašal koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja občinske konference SZDL Tržič. Božidar Demšar naj bi začel opravljati dolžnost direktorja Geodetske uprave od 1. julija dalje.

• Odbor za sodelovanje med občinama Zaječar in Tržič, ki ga vodi Lovro Cerar, predlaga sestavo delegacije, ki bo obiskala Zaječar 7. septembra, ko praznuje prijateljska občina svoj praznik. Ob tej priložnosti bo v Zaječarju podpisal listino o pobratenju. Tja bodo odpotovali tudi trziški kulturniki ter nekoliko številnejša občinska delegacija, ki naj bi jo sestavljali predsednik skupščine, predsednika konferenc ZKS in SZDL, predstavniki skupščinskih zborov in vseh družbenopolitičnih organizacij, predstavniki izvršnega sveta ter kulturne skupnosti.

Prijateljstvo prerašča v bratstvo

Pred dobrimi petimi leti se je začelo sodelovanje med Tržičem in Zaječarjem v Timoški Krajini, ki se je bogatilo in krepilo ter preraščalo v bratstvo - Predlog odloka o pobratenju

Vlak bratstva in enotnosti ni v povojnih letih zblíževal le ljudi, ki so skupaj prenašali strahote vojne in izgnanstva, temveč so se te vezi širile tudi na druga področja. Tako se je leta 1975 začelo sodelovanje med Tržičem in Zaječarjem v Timoški Krajini, občino, ki združuje nad 70.000 ljudi, gospodarsko bogato in zanimivo, ležečo ob meji z Bolgarijo. Tega leta je bil dogovorjen okvirni program sodelovanja. Le-to se je bogatilo in širilo. Srečevale so se delegacije občinskih skupščin in družbenopolitičnih organizacij, spoprijateljili so se učenci osnovnih šol, kulturniki in brigadirji. Velik je interes za gospodarsko sodelovanje. Tudi tu so bili že vzpostavljeni prvi stiki. Programi sodelovanja so že oblikovani tudi za druga področja.

Sodelovanje med Tržičem in Zaječarjem že prerašča okvire normalnega sodelovanja. Na obeh straneh vlada volja in želja po pobratenstvu, po podpisu listine o pobratenju, ki naj bi bila podpisana septembra letos v Zaječarju. Občini sta dogovorjeni, da o pobratenju sprejmeta ustrezne odloke. Predlog trziškega je na dnevnem redu seje občinske skupščine. Predlagal ga je izvršni svet, listino o pobratenju pa naj bi podpisala predsednika obeh občinskih skupščin.

V trziški občini prav tako deluje odbor za sodelovanja z Zaječarjem, ki usklajuje in usmerja sodelovanje.

Predlogi prispevali k popolnosti

Komisija za spremljanje izvajanja družbenega dogovora o kadrovske politiki je osnutek dogovora o uresničevanju kadrovske politike v trziški občini po marčni seji občinske skupščine dala v javno razpravo, ki je s predlogi prispevala k popolnosti dokumenta, o katerem bodo sklepali trziški delegati prihodnji ponedeljek in sredo

Trziška občinska skupščina je marca potrdila osnutek družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini. Osnutek je bil dopolnjen že na sejah družbenopolitičnega zbora in zbora združenega dela, organizacije združenega dela in predsedstvi občinskih konferenc SZDL in ZSMS pa so posredovali pripombe med javno razpravo, ki je trajala od 18. aprila in je v marsičem prispevala k popolnosti dokumenta. Delegati se bodo tako lahko v ponedeljek in sredo lažje odločali.

Predlog družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v trziški občini obravnava cilje dogovarjanja na tem področju in podrobno opredeljuje naloge ter določila pri razvidnih del in nalog, pri načrtovanju kadrov in njihovem izobraževanju, pri poklicnem usmerjanju, ob kadrovanju in izbiri kadrov, pri načelih in merilih kadrovanja za opravljanje najodgovornejših nalog in funkcij, pri kadrovanju na področju mednarodnih odnosov, pri organiziranju in vodenju kadrovske politike ter končno pri ocenjevanju uresničevanja dogovora. Poudarjena je odgovornost podpisnikov dogovora, ki nima le ozke kadrovske funkcije, ampak tudi širšo družbenopolitično.

Komisija je večino pripomb iz javne razprave upoštevala. V predlogu dogovora tako ni več določil, ki so zajeta že v zakonih s tega področja. Pozornost velja planiranju kadrov in načrtnemu usmerjanju v poklice ter najrazličnejše druge oblike izobraževanja. Prav tako je govora o merilih za zaposlovanje upokojencev, o zagotavljanju socialne varnosti delavcev, katerih možnosti so zaradi starosti zmanjšane, o kadrovanju na najodgovornejših dolžnostih, kjer velja celovitost meril, o vplivu koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL ter o načinu zagotavljanja doslednega spoštovanja dogovora.

Predlog dogovora je obravnaval tudi izvršni svet in ga daje delegatom v razpravo in sprejem z mnenjem, da je zrel za podpis.

Trziške plakete zaslužnim

Skupščinska komisija za odlikovanja in priznanja je na osnovi vprašanja pri občinski konferenci SZDL ter o načinu zagotavljanja doslednega spoštovanja dogovora.

Predlog dogovora je obravnaval tudi izvršni svet in ga daje delegatom v razpravo in sprejem z mnenjem, da je zrel za podpis.

• Zlati plaketi naj bi prejela krajevno združenje Zveze združenj NOV Tržič za krepitve vloge krajevne organizacije v političnem sistemu in za razvijanje tradicij NOB ter Industrijsko gasilsko društvo Bombažne predilnice in tkalnice, ki že leta krepitve varstvo pred požari in družbeno samozastito.

• Srebrne plakete mesta naj bi prejeli dr. Tone Martinčič za dolgotrajno humano delo v zdravstvu in za prispevek k delovanju organizacije Rdečega križa, krajevna organizacija Rdečega križa Ravne za uspehe na humanitarnem področju in pri vključevanju mladih v organizacije ter Šolsko športno društvo Storžič, ki je že leta najuspešnejše društvo v republiki in je prejelo Bloudkovo plaketo.

• Dobitnika bronastih plaket pa naj bi bila Marina Bohinc za dolgoletno uspešno delo na področju kulture in Ivan Štefe za prizadevno delo v gasilski organizaciji.

Po novem še učinkovitejši

Izvršni svet predlaga skupščini razpravo in sprejem odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov in strokovnih služb. V javni razpravi je bilo danih več pripomb. Povsod so poudarjali, da morajo upravni organi in delavci strokovnih služb opravljati delo v skladu z zakoni in v interesu delovnih ljudi in občanov. Upoštevajo naj se stabilizacijski ukrepi. Delovanje teh organov in služb je treba približati ljudem in njihove zadeve in zahteve hitreje reševati. Nova organizacija po sodbi Tržičanov ne sme povzročiti novega zaposlovanja v teh organih in službah, ampak prispevati h kvalitetnejšemu delu in učinkovitosti.

Predlog določa, da bi oblikovali v Tržiču dva komiteja: za družbeno planiranje in gospodarstvo ter za urejanje prostora in varstvo okolja. Pristojnost uprave za družbene prihodke se širi tudi na področje ugotavljanja izvora premoženja ter pripravljavanja predlogov za odmero davka od nenapovedanih dohodkov. To so sedaj delale posebne komisije. V predlogu za razliko od osnutka ni nekaterih določil, ki so že zapisana v statutu občine. Določeno je tudi usklajevanje dela med upravnimi organi in strokovno službo. Sicer pa za upravne organe in strokovne službe velja določilo, da se morajo ravnati po ustavi in zakonih ter smernicah občinske skupščine ter izvršnega sveta. Tržičani naj bi imeli po novem na področju občinskih upravnih organov komite za družbeno planiranje in gospodarstvo, komite

za urejanje prostora in varstvo okolja, oddelek za občo upravo in proračun, oddelek za ljudsko obrambo, oddelek za notranje zadeve in upravo za družbene prihodke. Geodetska uprava je skupna s Kranjem, inšpekcije pa bodo enotne za vso Gorenjsko.

Predlog sklepa in odloka

PREDLOG ODLOKA O DOPOLNITVI ZAZIDALNEGA NAČRTA B-4 V BISTRICI PRI TRŽIČU - Izvršni svet predlaga delegatom občinske skupščine v razpravo in potrđitev predlog odloka o dopolnitvi zaziidnega načrta B-4 v Bistrici pri Tržiču. Predlog je bil v javni razpravi, s pripombami pa sta ga dopolnile svet krajevnih skupnosti Bistrica in komisija za urbanizem pri izvršnem svetu. Vse pripombe so v predlogu upoštewane.

SKLEP O UPORABI SREDSTEV SOLIDARNOSTI IZPOLNITEV OBVEZNOSTI SLOVENIJE V LETU 1980 ZA PLAČILO PRISPEVKA KOT POSOJILA SR ČRNI GORI - Zakon o sredstvih za odpravo posledic katastrofalnega potresa v Črni gori med drugim določa, da morajo socialistične republike in pokrajini zagotoviti 13 milijard 699.635.000 dinarjev posojila Črni gori. Na Slovenije odpade za leto 1980 468.105.106 dinarjev posojila. Republiški izvršni svet je proučil številne možnosti zagotovitve sredstev za posojilo, vendar je menil, da je najprimernejši vir denar solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč. S takim predlogom je soglašal tudi odbor podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti. Izvršni svet SRB bo določil dinamiko nakazovanja sredstev. To bo brez dvoma obremenilo gospodarstvo, ki še sicer težko premaguje zaostrene pogoje gospodarjenja, vendar je tak način izpolnitve obveznosti še najprimernejši. Vprašanje pa je, kako ravnati z vrnjenim posojilom. Slišati je mnenja, da je denar najsmotrnejše vrniti združenemu delu kot pa da leti neiskoriščen. S predlaganim sklepom soglašajo izvršni svet trziške občinske skupščine in ga predlaga delegatom skupščine v sprejem.

Čari kamnov in okamnin

Minula osma mednarodna razstava mineralov in fosilov v Trziču je bila doslej najbogatejša – Razen nakita, kristalnega stekla ter neobdelanih kamnov in okamnin so obiskovalce očarale tudi zanimive zbirke, pričevanja o davnem življenju na naših tleh

Trzič – V soboto in nedeljo sta v osmih šoli heroja Bračiča v Bistrici pri Trziču komite za mednarodne razstave mineralov in fosilov ter domače društvo prijateljev mineralov in fosilov pripravila tradicionalno, letos že osmo po vrsti, mednarodno razstavo mineralov in fosilov. Pokrovitelji razstave, ki zahteva ne samo ogromno dela, pač pa tudi dosti denarja, so bili tokrat Trboveljčani; rudarsko industrijska skupnost Rudis, skupščina občine, revirski energetski kombinat Edvard Kardelj in Zlatastvo.

Čeprav so v Trziču letos pričakovali okrog štirideset razstavljalcev iz domovine in tujine, kar je za največjo razstavo te vrste v Jugoslaviji lepa številka, je bilo sodelujočih še

Zelo mikavna je bila tudi zbirka mineralov v prirodi, ki so jo za letošnjo prireditev posodili Beograjčani, razstava o krapinskem pračloveku iz Zagreba ter plastike iz lignita in pohorskega marmorja.

Tolikšen odziv domačih in tujih razstavljalcev, porojen predvsem iz zanimanja za predelavo kamnov in okamnin v nakit, je pred prireditelje postavil vprašanje prostora, ki v osnovni šoli postaja že pretesen. Nanj, čeprav za Trzič predstavlja pravec problem, bo treba čim prej

več. Razstava in prireditelji so pač v minulih letih dobili nalepko »kvaliteta«, pozna pa se tudi, da se tržiško društvo prijateljev mineralov in fosilov vedno bolj povezuje navzven.

Na razstavi, ki je pritegnila veliko obiskovalcev, je bilo moč videti, menjati ali kupiti zanimive primerke mineralov z najrazličnejših koncev sveta, nakit iz celjske Zlatarne, ohridske bisere v filigranu ter kristalno steklo iz zaječarske tovarne kot »pokušino« za bodoči mednarodni salon kristalnega stekla v Trziču.

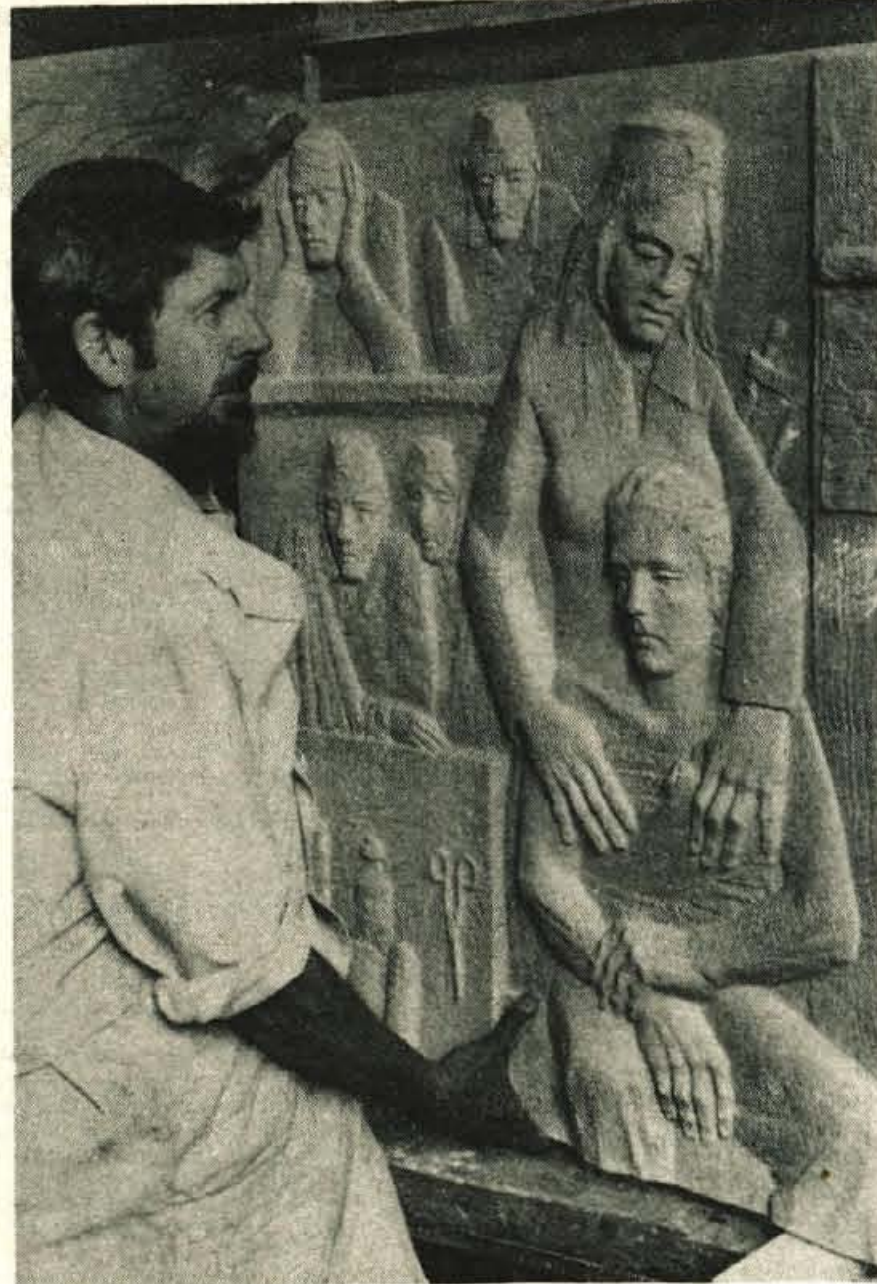
Obiskovalce, zlasti še strokovnjake, pa so pritegnile tudi druge zbirke. Na prvem mestu velja omeniti mineraloško in paleontološko zbirko tehniškega muzeja jeseniške železarnice, ki vsebuje prikaz rud ter fosilov iz jeseniškega in tržiškega območja. Najstarejši imajo okrog tristo milijonov let. Ob tej priložnosti je tržiško društvo izdalo zanimiv vodnik avtorja dr. Antona Ramovša Po poteh okamnelega življenja v tržiškem prostoru.

odgovoriti, če naj bodo razstave dejansko vedno bogatejše.

Poskus, kako preseči tradicionalno vsebino, je bil letos razen zgodovinskih zbirki tudi prvič izvedeni seminar Sodobni vidiki geologije in mineralogije, ki so se ga udeležili učitelji iz gorenjskih osnovnih in srednjih šol. Prihodnje leto ga nameravajo pripraviti za širši slovenski prostor.

Program za deveto in deseto mednarodno razstavo mineralov in fosilov v Trziču so podpisniki družbenega dogovora o financiranju razstave, teh je zdaj okrog trideset, že osvojili. Sestali so se v soboto dopoldne ter se dogovorili še o pokroviteljih razstav v naslednjih petih letih, o okvirnih programih sodelovanja z gospodarsko zbornico Slovenije, z raziskovalno in izobraževalno skupnostjo Slovenije ter o mednarodnem sodelovanju z zahodnimi in vzhodnimi državami, posebnost pa z deželami v razvoju.

H. Jelovčan

Ta torek je akademski kipar Tone Logonder iz Škofje Loke oddal v livarno še poslednji detajl reliefa za novi spomenik na Prtočcu. Motiv na sliki ponazarja partizansko bolnico na Prtočcu, ki je začela s posem preprostim orodjem. Za prvo amputacijo noge je služila navadna žaga za drva, za anestezijo ni bilo drugega kot žganje...
— Foto: F. Perdan

Ljudska umetnost na Gorenjskem

Razstavo, ki bo konec julija gostovala v Beljaku, smo najprej predstavili doma, v Mestni hiši v Kranju. Z gradivom svojih zbirk sodelujejo gorenjski muzeji: prireditelj Gorenjski muzej, ki je prispeval največ gradiva, Čebelarški muzej iz Radovljice, Loški muzej iz Škofje Loke, Muzej iz Kamnika, nekaj predmetov je prispeval tudi Slovenski etnografski muzej.

Zasnova je tradicionalno in pretežno predstavlja ljudsko umetnost na vasi. Vendar že prerašča ustaljeni okvir. K temu je z gradivom in besedilom prispeval Gorazd Makarovič, radikalni korak pa je naredil Cene Avguštin, ki je prikazal stičišče visoke in ljudske občutene umetnosti obrtnikov in podobarjev. Razstava je s tem dobila globljo časovno dimenzijo; spodnja meja prikazovanja ljudske umetnostne ustvarjalnosti na Gorenjskem je postavljena v 15. stoletje, vendar sklenjeno sledimo razvoju šele od začetka 16. stoletja v glavnem na področju ljudskega stavbarstva, pa vse do 18. stoletja, ko imamo na voljo več gradiva. Starejše sestavine odkrivamo le še na področju oblikovanja naselij in pokrajine, kar je kot novost razstavne prakse vsaj deloma zastopano tudi na kranjski razstavi. Skromno, a vendarle, iz tradicionalnih okvirov izstopa gradivo s področja mestne kulture: na primer voščne podobe s cvetjem, rezljani modeli za podobnjake iz medenega tista, ki so jih najprej izdelovali loške uršulinke, iz mesta pa se je ta umetnost oblikovanja razširila tudi v loško okolico.

Sodobnejša je tudi zasnova razstave z razporeditvijo gradiva ne toliko po skupinah podobnih predmetov ali po časovni opredelitvi kot po njihovi namembnosti. Okrog dvesto izvornih eksponatov je predstavljeno v vsebinsko zaokroženih poglavjih: naselja, stavbarstvo, notranja oprema cerkva in znamenj, notranja oprema hiše, prazniki, delo.

Razstava torej vendarle kaže premike, ki so plod novejših spoznanj in pogledov. Delež Gorenjskega muzeja bo po vrnitvi razstave iz Beljaka dobil trajnejše mesto v Mestni hiši. Z novejšimi etnološkimi in umetnostno-zgodovinskimi pogledi na ljudsko umetnost bo dobil polnejšo vsebino. Treba bo raziskati sestavine ljudske umetnosti v mestnih sredinah in bolj spoznati delež ljudskoumetnostnega ustvarjanja današnjega človeka. Problemi so živi. Delo in spoznanja, skupna prizadevanja umetnostnih zgodovinarjev in etnologov bodo gotovo odkrila pravo pot. Poleg vsebinskih dopolnitev je končni cilj tudi časovni okvir, saj bo v dopolnjeni obliki razstava živo segla tudi v današnji čas.

A. Novak

Takle kup priznanj so na zadnji mednarodni razstavi v New Delhiju pozele učence Jolande Pibernikove za osnovne šole Simona Jenka, kar dve v tej skupini pa sta podobno priznanje s te velike likovne razstave dobili že drugič. Na sliki ni Ksenija, ker že uživa počitnice. — Foto: F. Perdan

Dobre učenke, dobre risarke

Lepa zbirka priznanj

Številnim priznanjem za likovna dela so letos učenci OŠ Simona Jenka v Kranju dodali še nova priznanja – Osem učenk likovne pedagogije Jolande Pibernikove se je izkazalo na mednarodnem likovnem tekmovanju

Na osnovni šoli Simona Jenka v Kranju so letos spet dobili likovna priznanja; zadnjih nekaj let, tako se spominja likovna pedagoginja Pibernikova, jih je bilo vsaj še dvajset in to za likovna dela, ki se predstavljajo na resnično velikih tekmovanjih mladih likovnikov. Tudi zadnje priznanje, ki je prišlo iz daljne Indije, je prišlo z velikega množičnega tekmovanja, ki ga že leta dobro poznamo: to je mednarodno otroško tekmovanje Shankar v New Delhiju. Vsako leto pošljejo na to veliko mladinsko mednarodno razstavo okoli 150.000 del mladi likovniki iz okoli 100 dežel.

Med tolikšno množico risb z vsega sveta so bila doslej likovna dela šolarjev šole Simona Jenka kar dobro opažena, saj so že prej prihajale nagrade, toda še nikoli niso v »enem zamahu« poželi tolikšnega uspeha kot letos. Pravzaprav nagrade niso tolikšnje, saj so na razstavo poslali risbe narejene v letu 1978, nagrade so podelili konec lanskega leta, in preden taka nagrada najde Kranj, je še pol leta mimo. Seveda pa je 8 deklet, vse so učenke likovne pedagogije Pibernikove, nagrad, ki so jih dobile skupaj s pričevali, kljub temu vesele: prejele so dve nagradi, eno srebrno medaljo in pet pohval.

Tatjana Seražin: »Moja risba je predstavljala taborni oganj, likovni motiv pa je bila igra svetlobe.«

Marija Pibernik: »Rada rišem, vendar pa me risanje spet ne zanima toliko, da bi bil lahko to moj poklic.«

Andreja Dežman: »Rada imam barve, naslikala sem kmečko ohcet, sicer pa mi je najbolj všeč geografija.«

Natalija Mojstrovic: »Rada rišem, tudi doma, najraje z barvami.«

Vilma Štetner: »Saj rada rišem in vesela sem, če risba uspe, toda še raje imam v šoli telovadbo.«

Barbara Pibernik: »Na televiziji sem videla film o can-canu, to sem narisala in kot kaže je bilo uspešno. Sicer pa doma tudi rišem, tako za zabavo, pišem pa tudi zgodbe.«

Ksenija Gantar je dobila za svojo risbo priznanje, narisala je portret prijateljice.

Tea Kukec: »Malo več že vem o risanju, saj doma gledam očetu čez rame, pa tudi svetuje mi kdaj, če kaj vprašam, poučuje pa me seveda ne, saj potem risanje ne bi bilo več tako zanimivo zame.«

Ne samo ta dekleta, ki so med tisoči drugih otrok pokazala, da nekaj znajo, prav tako so priznanja, tako z domačih kot tujih tekmovanj, posebno veselje tudi za pedagoga. »Res mi je v veselje,« pravi Jolanda Pibernikova, likovni pedagog, »da se moja prizadevanja, da v okviru šolskega likovnega programa učenci kar najbolj pokažejo svojo ustvarjalnost, obrodijo. Ni ga namreč priznanja, kot je to, ki ga prinese uspešna likovna vzgoja; težko je izbirati teme, ki omogočijo otrokom, da se izražajo likovno originalno, a kljub temu po »pravilih«. Dekleta so res veliko pokazala, tako da to ni moglo uiti ocenjevalni komisiji v New Delhiju, ki je verjetno opazila tudi to, da se je tako stalnim razstavljalcem, kot so mladi likovniki Jolande Pibernikove, uspelo izogniti takim »pastem«, kot je naprimer ponavljanje likovnih tem.

L. M.

Katastrofalni potres v Brusu, pobrateni občini zdaj nima ničesar več

Pretrleslo me je in osupnilo: ljudje pod Kopaonikom so preveč ponosni, da bi rekli: pomagajte in preveč pošteni, da bi vzeli kredite, ker jih ne morejo vrniti — Prej so imeli tako zelo malo, zdaj nimajo ničesar več — Pomagajmo Brusu kot so vaščani nesebično pomagali v letih med vojno gorenjskim in slovenskim izseljenim družinam

Na pragu srbske hiše, tam daleč na jugu Srbije, v kraju Brus, se je nekega dne med vojno srabno-ustavila neka deklica, Slovenka. Kaj veš, ali je bila iz izseljene kranjske Komparetove, radovljiške Mulejeve ali ljubljanske Kersnikove družine, saj je bilo tedaj v Brusu in v okolici sto in več izseljenih slovenskih družin.

Kar stala je tam, pred hišo Golubovičev in izpod čela opazovala gospodarja, ki ji je prijazen ponujal prve jagode. Nabral jih je prav zanjo, za tega dekliča, ki je vsak dan mimo njegove hiše hodil v menzo, kjer so se Slovenci hranili. »Vzemi, vzemi, ji je prigovarjal, a mala Slovenka se ni in ni mogla odločiti. Zrla je mimo njega, zrla je na mizo za njim, kjer je ležal velik hlebec kruha.

»Ali jih ne maraš,« je bil že kar malce razočaran stari Golubovič in deklica je občutila njegovo grenkobo, zato je vzela posodico z jagodami. Ni jih poskusila, ni se ganila, kar naprej je zrla mimo gospodarja, na mizo, na kruh. Stari Golubovič se je presenečen ozrl in tedaj ga je ob nenadnem spoznanju boleče stisnilo pri srcu.

Obrnil se je, ji odrezal velik kos kruha. Na koncu vrta se je deklica obrnila in komaj slišno dahnila: »hvala«. Tedaj se je stari Golubovič pogreznil vase ter dritajeno zahlipal.

Ko se je 18. maja letos, ob devetih zvečer, v Brusu in v vseh 58 naseljih strahovito stresla zemlja, ko je s Kopaonika grmelno in bučalo, so se ljudje na smrt prestrašili.

»Ne da se opisati, kako grozno je, kadar zemlja valovi, ko hoče odtrgati s površja vse živo. Zdelo se je, kot da prihaja strahoten val nekje z juga, val, ki nas bo zbrisal, uničil. In zraven se tisto obupno, peklensko grmenje v no-

tranjosti. Pomislili smo: sodni dan, vsega je konec,« ponavljajo ljudje, kamorkoli že prideš, prestrašeni se zdaj, kajti zemlja na Kopaoniku in pod njim se kar naprej in naprej trese.

Pot proti Blaževu in Đerekare zmore le konjska vprega ali vzdržljiv in trpežen terenski avto. Kopaonik je bogat in skoraj prebog z vodo, ki je na vrhu, na 1900 metrih nadmorske višine tako mrzla, da je ne moreš piti. Voda pronicava vsepovsod, sili na kolovoze, uničuje že tako slab makadam. Dolina ob Graševački Rijeki proti vasi Đerekare pa je tako slikovita kot naša Poljanska dolina: hribi, bogati z gozdom, na več območjih so pogozdovani. V naslednjih nekaj letih nameravajo prav to organizirati zvezno mladinsko akcijo, z organizacijo Gorano, ki skrbi za pogozdovanje, za nego in čuvanje gozdov.

Mimo studenca, ki so ga ob poti postavili žejnim popotnikom, skozi Radmanovo in druge vasi, ki slovijo po kvalitetnem sadju in katerih skopa in hribovita zemlja je nadvse skrbno obdelana, se v Brzečih odcepi makadam za Kopaonik ali za Blaževu na jugu. Na izredno lepi razgledni točki, ko nad hribovitimi vasicami proti jugu bdi mogočni Kopaonik, največja srbska planina, so postavili spomenik žrtvam vojne: čudovit v okolju gora spominja in opominja na vse tiste strahote, ki so jih preživljali partizani in vaščani pod večino ma četniškim terorjem in četniško krvoločnostjo.

Na planoti pred spomenikom so otroci iz Đerekarov: športni dan imajo, »ta pridni« že tudi konec šole, malo manj pridni bodo pri pouku še teden dni. Pri pouku pod šotorom, kajti šola v Đerekarih se je podrla. Fantje brcajo žogo, dekleta so spletla venček narodnih v srbsko kolo in pozabila na drhtenje zemlje. Kadar koli se spet strese, se otroci preplašeno zazro v učiteljico, ki pa le zamahne z roko, češ, le zdelo se vam je. Sama otrpne pri vsakem sunku, sama se boji, a vendar se na vso moč

trudi, da otroci ne bi vedeli, da bi pozabili. Pretentati jih najbrž ni mogoče, le potolaži jih lahko.

Krajevna skupnost Đerekare ima pet naseljenih krajev in 210 gospodinjstev, imela je šolo in trgovino. Najbolj oddaljeni kraji so daleč tudi sedemnajst kilometrov, brez poti, brez povezav. Ljudje daleč v hribih so stari, botežni, onemogli, mladi odhajajo: komisije, ki pregledujejo potrebno škodo, sploh se niso mogle oceniti vseh objektov, hiš in gospodarskih poslopij, kajti še malo ni kar tako prepešati sedemnajst kilometrov tja in prav toliko nazaj.

»Kaj naj naredim,« joče Dragija Stevanović, »zame je vseeno, zanju je hudo, za mala sinova, Petara in Miloša. Pod šotorom spimo, vse je vlažno, vse je mokro. Hiša se je podrla, vsak dan trese, vsak dan so ruševine bolj na tleh. Še blizu si ne upam, če le pomislim na tisti peklenski sunek. Vi ne veste, kako je to, ko valovi hiša, ko jo je kar hotelo tja gor, proti Kopaoniku odtrgati. Strahota, to moraš doživeti, ne da se opisati.«

Vse naselje Đerekare je pod šotori, ruševine šole, trgovine in hiš so zaznamovane z rdečo barvo, ki pomeni: podreti!

»Potrebovali bi več šotorov, 90 odstotkov hiš je že neuporabnih,« pravi predsednik krajevne skupnosti Momir Milisavljevič. »Spimo na polju, skupaj pod šotori, vsak dan se ruši še tisto, kar

je stalo. Ljudje se bojijo: še dva meseca in na Kopaoniku bo sneg, kajti pri nas zima zgodaj pride in kasno oddide. Nimamo materiala, da bi gradili in kako bi sploh, če se zemlja noče in noče umiriti. Ljudje bi potrebovali pomoč, kajti veste, ljudje se tod preživljajo s poljedelstvom in zdaj morajo delati na polju in skopi zemlji iztrgati vsaj tisto malo pridelka. Kreditov ne moremo vzeti, kako le naj bi vračali, ko pa ne moremo. Želimo si le to, da bi nehali tresti.«

Cisto počasi, od pogovora do pogovora, se mi tihotapi v misli in občutja neka čudna osebna stiska, neko toplo sočutje do teh ljudi, poštenih, da holj ne bi mogli biti. Kaj naj jim dam, kako naj jim pomagam? »Kar vzemite kredite,« pravim, »hoste že enkrat vrnili.« Osuplo se ozrejo vame, počasi odkimavajo — srab me je.

Sočutje prerašča v bolečino, ki jo zažuti le ob živem srečanju s pretresljivo človeško nesrečo, ob srečanju s pristno, izrazito, ponosno človečnostjo.

Zdaj razumem tisto slovensko deklico z jagodami, ki zdaj, kot žena in mati, ob vsakokratnem obisku Brusu ne zmore najti hvalnih besed, le dolgo dolgo joče. In njena mala hči se nekje globoko v dekliškem srcu zaveda materinih solz. Ko pred Golubovičevu hišo starejši obujajo spomine, se mlada Slovenka in gostiteljica hčerka sprva radovedno ogledujeta. Mladost je mladost, brez besed vesta, da bi se bilo bolje poditi na širnem in prostranem polju.

»Grega«, pravi po slovensko srbska deklica.

»Ajdemo«, zavriskne mlada Slovenka. (Nadaljevanje)

D. Sedej

Trafo postaja v Đerekarih se je podrla...

Momir Milisavljevič: »210 gospodinjstev je pod šotori.«

MI PA NISMO SE UKLONILI

JANEZ KAVČIČ - ORLOV

Tako živo mi pripoveduje o tistih dneh, o kurirskih poteh, o posebnih nalogah, o doživljajih, da ga kar vidim pred seboj...

Z Jankom Šmidom-Prosincom sta tokrat v akciji. Komandir Srečko Jima je dal nalogo, da preneseta pošto na Ostri vrh. Čez Soro morata tuda spodaj je hajka in vse zastraženo. Le njima je zaupal, zato je počakal toliko, da se je Orlov vrnil z Jelovice. Zdjaj sta v Železnikih pred mostom. Na drugi strani mostu, pri Strojariju, vidita v hiši Nemce. Če gresta čez vodo, ju prav tako lahko opazijo in udarijo po njiju.

»Bi šla skozi zasedo, ali vodo gaziš?« vpraša Orlov.

Prosinec malo pomisli, pregleda še enkrat situacijo... »Jaz bi šel kar skozi zasedo.«

In že brezbrizno stopata čez most, roke v žepu...

»Hände hoch!«

Samo roke potegneta iz žepov, bliskovito ustrelita proti Nemcu in se poženeta za prve hiše. Po desetih metrih sta že za ovinkom in potem v Rozdu. Od mostu pa je ropotalo...

»Če danes razmišljam o tem, še samemu sebi ne verjamem več. Takrat pa je bilo tako. Mladi smo bili. Drzni. Ničesar nisi imel izgubiti, razen golega življenja. Oče ubit, dom požgan, ostali raztepeni po svetu. Pa kdo bi mislil na smrt pri šestnajstih, sedemnajstih letih! Nikoli nisem mislil, da bi se mi lahko kaj zgodilo. Še ranjen nisem bil. Le praske, ki se jih še obvezati ni splačalo...«

S sedmimi leti je Janez Kavčič, Hkavščev iz Dražgoš, že vlekkel z očetom za drugi konec žage na Jelovici, s trinajstimi je že fural, s šestnajstimi se že prvič srečal z Gestapom. Sestri je nesel kovček, ko je hotela skrivoma čez mejo in v Novo mesto v šolo, pa so ju pri Katarini nad Medvodami prijeli in vlekli v škofjeloške zapore. Štirinajst dni so na Janeza padali udarci, da bi povedal, kje so partizani...

O, videl jih je, videl. Ko so otavo spravljali, so prišli prvi v Dražgoše. In potem vedno pogosteje. Pečnika iz Ljubnega se še danes dobro spominja. Sami postavni fantje so bili...

Ko je prišla zima in je prišel v Dražgoše Cankarjev bataljon, so se nastanili tudi pri njih. Jaka Bernard, ki je bil takrat komandir 2. čete Cankarjevega bataljona, je bil pogosto pri njih. Čeprav je bila mama silno pobožna, ga je rada imela; v njem je videla poštenega velikega človeka.

Tretji dan bitke v Dražgošah, 11. januarja 1941, takrat, ko je bil pokol na Jelenščah, je prišel z Jelovice Janezov stric Peter, da bi pogledal kaj je z njegovimi na Pečeh. Šel je z njim: našla sta požgane hiše, z zidov se je kadilo... Pri stricovi hiši je ostal le velb hleva, izpod katerega so se oglašale lačne ovce. Po vejnikih sta stopila pod bližnji kozolec, da bi jih nahranila, ko je zaropotalo okoli njiju. Stric se je pognal proti Dražgošam. Janeza so pa strelji prikovali k tlom... Nikamor več ni mogel. Z vseh strani so ga obstopili z naperjenimi strojnimi... Takrat

je najbližje čutil smrt, se spominja danes. Tako nemočen ni bil nikoli več. Vso vojno ne. S kopiti so udarili po njem in ga zaprli k ženskam v neko klet, ki je še stala. Naslednji dan so vse skupaj odpeljali v Ljubljano v škofove zavode. Dan kasneje so pripeljali še njegove: mamo, brata in sestro. Strica in očeta so doma pobili ali zažgali, kako, še danes ne vedo...

Šest tednov so bili v Ljubljani, potem so jih spustili. Na Češnjici so živeli pri sorodnikih in domov hodili obdelovat njive. Konec julija 1942, ko je II. grupa odredov šla tam skozi, se je Janez na Jelovici priključil partizanom. Mesec dni je bil z njimi. Toda bil je premlad, bali so se zanj in poslali so ga domov. 4. februarja 1943 pa je šel v partizane za stalno. Nekaj časa je bil v Jelovski četi, maja meseca pa je postal kurir na javki Pašni vrh pod Ratitovcem. Z Bohinjci, Martinj vrhom in Kro-po so držali zvezo. Ko je bila konec maja ustanovljena karavla G-1 v Podlonku, je bila v njenem sestavu tudi G-1b pod Novakom v Dražgošah vse do septembra 1944, ko se je tu oblikovala četa IV. relednega sektorja. Orlov je bil do konca novembra 1944 komisar te čete, potem pa je bil komisar II. Gorenjske reledne linije.

Vedno v gibanju, vsak dan drugje. V njegovi liniji je bilo deset karavil: G-1 v Podlonku, G-20 v Dražgošah, G-26 na Mohorju, G-12 v Kropi, G-2 na Ribčevi planini nad Bohinjsko Bistrico, G-27 nad Bohinjskim jezerom, G-4 na Gorjušah, G-6 v Radovni, G-30 na Slamnikih in G-33 na Taležu. Pištola in bomba sta bili edino kurirjevo orožje. Pa hitre noge. In drznost. Te je bilo treba največ...

Od srca se nasmejem njegovi zgodbi, kako je Nemce spravil ob kosilo. Ko je bil že komisar, je imel nalogo prepeljati nekaj borcev z Jelovice čez Kupljenk na Gorjuše. Prečkali so Savo in čakali pravi trenutek za prehod čez prog. V bližini

pri tunelu, je bil bunker. Lačni so bili. Pa se spomni Orlov, da opoldne prinesejo kosilo iz kasarne Nemcem v bunker. Že vidi oba Nemca, ki nosita po dve menažki. Z drugim kurirjem ju na predelu, ki ni bil opazen iz bunkerja, presenetita. Takoj sta se predala, spustila menažke in orožje, še brco v zadnjo plat in letela sta nazaj v kasarno. Partizani pa so potem nekje pod Gorjušami pojedli nemško kosilo...

Pa takrat, ko so zvedeli, da gredo Nemci s Sorice nad Podlonk. Pa so si rekli: če gredo sem, bo pa Sorica prazna. In šli so v akcijo. Nekje na Podnih so se srečali z njimi, na Sorici pa zaklali štiri velike prašice in jih odnesli...

Tudi večje kurirske naloge so dobili na G-1. V začetku oktobra 1943 je bilo dvajset kurirjev z Gorenjske poslanih v Belo krajino po orožje. Tja gredo so pa peljali enaindvajset deklet z Gorenjske na radio-telegrafski tečaj. V Davči so dekleta prevzeli, potem pa so šli na Cerkno, Tribušo, Otlico, Poddrago, v Razdrtem čez prog, čez Knežak, Babno polje in Prezid na Hrvaško, v dolini Kolpe do Broda in čez Stari trg v Črnomelj in Gradac. Tri tedne so hodili tja. Tam pa si je vsak obesil na hrbet po tri brzostrelke in v osmih dneh so bili nazaj — čez Gorjance. Novo mesto, pri Jevnici s čolnom čez Savo, na Kamnik, Krva-vec, Otoče, čez Dobravo na Krope in v Dražgoše. Brez strela. Sami, brez vsakih kurirskih zvez, kajti toliko ljudi ne sme nikoli vedeti za kurirske poti...

Mladi so bili. Tako mladi! Vedeli so, da se borijo za svobodo, da bi pregnali sovražnika. Toda politično jih nihče ni izobraževal. Ni bilo časa. Sicer so bili pa kurirji vedno na svojih poteh. V četi je bilo to drugače...

In ko je maja 1943 prišel Orlov spet z ene svojih poti, ga je sekretar SKOJ-a na Jelovici poklical ven. Peljal ga je v grinjovje, kjer sta bila čisto sama. Orlov je vedel, da če te

takole peljejo nekam posebej, ne pomeni nič dobrega. Napet je bil kot struna in po glavi mu je šlo, kaj je narobe naredil. V zadnji akciji je imel nalogo, da v Bodeščah obračuna z izdajalcem, in ker ga ni bilo na mestu, kot je bilo sporočeno, ga je Orlov šel iskat kar na dom in opravil so z njim. Toda pot nazaj se je zaprla in morali so prav pod Storič naokrog. Dva dni predolgo so hodili...

Pa mu pravi oni, da so sklenili, da ga sprejmejo v SKOJ, če je on za to. Janez pa dotle še ni slišal za SKOJ. Kaj neki je to? Naj reče da ali ne? Ali je to koristno? Ali je varno? Potem mu je oni obrazložil in od-dahnilo se mu je... Sprejeli so ga.

Januarja 1945 je bil poslan na ofirski tečaj v Metliko. Pa je bil le teden dni v šoli, sedem tednov pa na položajih tolkel ustaše. 46 borcev je bilo tedaj poslanih na tečaj, pa se jih je le okrog 10 vrnilo. Potem se je vrnil v IV. reledni sektor in bil do konca vojne referent za vojaško vzgojo. 8. maja je s svojimi fanti v Kranju zavzel pošto, žandarmerijo in sodišče. 9. maja pa pri Besnici sam s Prosincom razorobil štirinajst Nemcev. Sepa Bradla, stekala, ki je prvi skočil na planiški skakalnici 100 metrov, je našel med ujetniki v Kranju in ga vzel za šoferja kamiona za to akcijo...

Knjigo bi lahko napisal o njegovih doživljajih. Vrsto njih bo v svoji novi knjigi o kurirjih uporabil Tone Svetina. Tudi Orlovi bodo zraven. Za Orlova se vojna ni končala 9. maja. Še dve leti je pri KNOJ-u očiščeval Jugoslavijo ustaških in četniških izdajalcev. V šestih mesecih so na Veletbitu in v Kapeli zajeli 180 ustaških oficirjev...

Potem je šel v pilotsko šolo in bil aktivni vojaški pilot. Leta 1950 je strmoglavil na novomeško pokopališče. Kakšno neverjetno srečo je imel. Nihče ni verjel, da se bo izlizal. Šest mesecev je bil v mavcu. Pa je še dvajset let letal z avioni... D. Dolenc

TOMO KRIŽNAR: »BOS PO ČRNI CELINI«

10

II. del

Kje sem? Tema je še in bobnanje se meša s petjem visokih glasov. Skozi na pol odprt vhod vidim kokodajoče kure. Na bambusovi ograji čepi ogromen jastreb. Vse je rdeče. Sonce vzhaja. Na ilovnatih tleh kože opazim sledi majhnih nog čez odtise mojih velikih. Nekdo je bil ponoči tu. Res, ob bambusovem pogradu s slamnjačo, na kateri sem spal, je velika lončena skleda. Nekakšne ocvrte rezine in bobi iz riža. politi z zelenjavno omako. Takoj se lotim. Začinjeno. da mi vzame sapo.

Odpertina potemni, ko se ženska golih prsi rine v kočo. Pred menoj obstane s skledo čaja. To je moja črna Mariama. Prejšnji dan, ko sem prišel sem, v vasico Takijeto, me je snela s ceste, ko sem jo bos primahal iz Zinderja. Tam se je končala moja transsaharska pot in jokal sem od veselja ob pogledu na zelene livade, polne živali in saheljskih okroglih koč. Avtostop mi ni delal težav. Res da pripelje avto po glavni nigrski cesti za Niamey le vsake tri ure, vendar vsakdo takoj z velikim začudenjem naloži belega človeka, ki se peš preganja tod okoli. Večinoma so to visoki tovornjaki, ki prevažajo delavce. Na levi je še slutiti puščavo, na desni zelenje prehaja v goščavo, ki željno vpija velike luže minule deževne dobe. Avgust je.

Črni dvor v Abomehu

Mariama me je sinoči, meni nič tebi nič, povabila na večerjo. Bogastvo vitaminskega popra. Potem je po vasi iskala zame čevlje in ker jih nisem obul, je bila užaljena. Ne vem, kako se pri Afričanih določa starost a vsekakor mora biti Mariama že stara mama. Mirno sem žvečil ob njeni stojnici z bonboni in vžigalicami ter gledal svet okoli sebe. Ljudje so prihajali, kupili bonbon ali dva, vrgli na stojnico denar, zaklicali »Mariama« in odšli. Vedno je pridrsala od kod s počasnimi koraki. Tu nihče ne goljufa. Nekaj besed in prijazen nasme. Vsi jo imajo radi.

Noč pride iznenada. Zmanjkovati me začne in dremlem že, ko me pelje v kočo. Toplo je. Ponoči grem na stranišče. Nekdo ječi na tleh.

Celo dopoldne naslednjega dne presedim pod platen streho ob Mariamini prašni obcestni branjarji in čakam tovornjak. Ni ga. Čas se mi ustavlja. Vseč mi je. Pozabljam, zakaj sem tu, kam grem, kaj hočem, od kod sem. Nobenih misli nobenih želja. Tako kot je, je prima. Čez tri tedne se mi začno predavanja. Iz vasi se spet oglašajo bobnanje in moško petje.

Afrika, ki izginja

Ko spet hočem biti svoboden, moram Mariamo razočarati. Ne pusti me oditi. Končno mi obrne hrbet in me ne pogleda več. Ko se poslovim še od drugih žensk (moških ni na spregled, ker počivajo v kočah), jo s prašne ceste vidim, kako strmi v blatna tla na oni strani vasi. Zavpijem, pomaham ji. Teško mi je. Nekoč se bom vrnil. Kaj naj prinesem za darilo?!

•••

V Niameyu, prestolnici Nigra, prosim za vstopna vizuma. Za Nigerijo mi ga v Rimu niso dali, češ da ne potrebujejo avanturistov. V Beninu, nekdanjem Dahomeju, je bila nedavno tega revolucija. Vsi me opozarjajo, da so moške iz džungle, ki so se dokopali do orožja, nevarni, da je za belca pot tvegana, o avtostopu pa ni govora. Oba vizuma sem dobil. Jugoslavija je neuvrščena dežela prijateljica deželam v razvoju.

Niamey me je razočaral. To je večja zidana afriška vas z nekaj razkošnimi hoteli za poslovne ljudi, z novim mostom čez Niger in s trgov Kennedy ob njem, pa z ubogimi nomadskimi predmestji iz lepenke in pločevine, polnimi kafetarn in umazanih mehaničnih delavnic. Velika reka puščave je umazano rjava z oljnimi madeži, z na površini plavajočimi konzervami in z ob obrežju nasledimi dreki. Grand Marše je glavni trg sredi mesta in tu ves preznog padem na voziček sredi gomazee množice v pisanih oblačilih in s kramo vseh vrst. Pečejo ribe in smrdeče koščke mesa. Vse je močno začinjeno kot vsaka jed v tem koncu Afrike.

Potr sem in zbeگان. In preplašen. Sam sem. Tam daleč na drugi strani Sahare sem v hladu slovenskih gozdov pustil prijatelje in svojo drago. Kaj počne sedaj? Je taka kot druge? Ne, ona že ne! In vendar dvomim o njeni zvestobi. Kje je že pomlad! ... Okrog mene vrši tuji svet, ki mi je pozimi v sanjah tolikokrat burkal domišljijo. Do pasu gole ženske nosijo na glavah drva. Ko eno slikam, me mahne z okleščkom. Črni možje v strganih srajcrah se zbirajo v gruče in se reže mojim bosim nogam. Ze v Tunisu sem odvrgl čevlje in bos hočem pet mesecev hoditi po črni celini. Zakaj?

Tekmovanja enot civilne zaštite jeseniške občine, ki sta ga pred nedavnim uspešno organizirala občinski štab civilne zaštite in občinska gasilska zveza, se je udeležilo kar 20 ekip. Prva je bila desetina Ivana Rodingerja, druga ekipa krajevne skupnosti, tretje mesto pa je dosegla desetina Franca Klinarja. Izven konkurence so uspešno nastopile tudi štiri ekipe civilne zaštite iz Zelenzarn. Na sliki: Desetina krajevne skupnosti Planina pod Golico tekmuje v raznoterostih gasilskih in reševalnih veščin. - Tekst in foto B. B.

MILOŠ RUTAR Smrt partizana - športnika

Sportniki Maribora letos praznujejo 60-letnico svojega dela. Ze pred vojno je tu uspešno deloval prvi Slovenski športni klub Maribor, kot protiutež nemškutarskemu Rapidu. Po vojni je bilo ustanovljeno Mariborsko športno društvo Branik, ki je danes ena najkvalitetnejših športnih organizacij v Jugoslaviji.

Pokroviteljstvo nad pomembnim jubilejem je prevzel član predsedstva ZK Jugoslavije Stane Dolanc. Ob proslavi bo na Ribniški koči na Pohorju odkrit spomenik enemu največjih športnikov predvojne Jugoslavije Miranu Cizlju, gorenjskemu partizanu, ki je padel sredi januarja 1944 kot operativni oficir 3. kranjske čete v Sp. Vetrnem nad Križami.

Miran Cizelj je bil izreden športnik. Rojen je bil l. 1915, v Mariboru je končal klasično gimnazijo. Pred vojno je bil tik pred diplomom na fizikalni šoli v Beogradu.

Bil je eden najobetavnejših alpinistov, preplezal je mnoge vrhunske smeri v Julijcih, bil je državni prvak v smuku in skokih v vodo, član reprezentance v odbojki, odlični telovadec, nogometaš in atlet - skratka športnik, ki mu ni bilo enakega!!

V začetku novembra 1943 je vstopil v 3. kranjsko četo pod Storičim. Ker je bil rezervni podporočnik in ker se je izkazal v borbi, ga je štab Gorenjskega odreda postavil za operativnega oficirja. Skupaj s komandirjem Matijem Suhodolnikom-Lukom, sta uspešno vodila akcije 3. kranjske čete.

V visokem snegu in mrazu je četa v zasedi na sedlu na Poljani čakala Nemce. Miran se je v zasedi prehladil. Ze zvečer je tožil, da ga boli glava, in da se ga prijemlje gripa. Drugi dan je obležal, imel je visoko vročino. Odnegli so ga v vas Sp. Ve-

Miran Cizelj v steni Jalotca

terno nad Križami pri Trziču. Gospodinja jih je prijazno sprejela: »Postlala mu bom v skriti kamrici, kuhala mu bom vroče čaje z žganjem. Ne skrbite, čez nekaj dni bo zopet zdrav, med vami!«

Žal, se njene besede niso izpolnile. Podel izdajalec, ki je zvedel, da se v hiši pod gozdom skriva onemogel partizan, je novico javil policiji v Križah. Ze naslednjega dne okoli poldneva je gospodar Matjažek, ki je pred hišo sekal drva, opazil Nemce. zbežal je v gozd. Krogle ga niso zadele.

Nemci so obkolili hišo. »Kje imate skritega bandita?« so ostro prijeli gospodinja.

Ko je Miran videl, da je obkoljen, se je zvalil s postelje in se z zadnjimi močmi, po trebuhu splazil v skrit prostor. Padel je strel, en sam strel. Ker ni bilo izhoda, si je Miran izbral smrt sam ...

Prebiti se ni mogel, bil je preslaboten. Lahko bi streljal, ubil enega, dva Nemca, ali pa z ročno bombno ubil sebe in nekaj Nemcev. S tu n pa bi uničil hišo in gospodinjino, ki ga je bolnega sprejala z odprtimi rokami. Ne, Miran je še v zadnjih trenutkih svojega življenja ščitil in branil sočloveka, prijatelja, tako kot je to delal vse življenje.

Svojemu nepozabljenemu tovarišu in borcu so v Sp. Vetrnem, na hiši, v kateri je padel, odkrili spominsko obeležje. Vsako leto se športniki - smučarji iz TVD Partizana Križe ob praznikih poklonijo svojemu velikemu vrstniku in ploščo zasujejo s cvetjem.

Na spominski plošči v Sp. Vetrnem so Kajuhovi stih:

Le nikar ne jočite za nami saj lepše nam bo pasti če z rokami sklenjenimi v pest žalujete za nami!

Ob Savi Dolinki, kjer vrščaci Julijcev mogočno vzkipe v nebo, so planinci, pod Martuljkovo skupino, na Peči, postavili pomnik - bronasto poprsje alpinistu, športniku, partizanu - Miranu Cizlju.

V tej planinski idili, pod biseri Julijcev, kjer se razteza venec Martuljkove skupine, kjer se ob Kukovi Spici, Siroki peči, Oltarju, ob Poncah, Frdamanih Policah bohotno vzpenja v nebo mogočni Spik, tu je spomenik velikemu gorniku - partizanu.

Tu je pomnik Miranu Cizlju, ki bo skupaj s spominskim obeležjem v Sp. Vetrnem in spomenikom na Ribniškem Pohorju spominjal mlada pokolenja na velikega športnika, nepozabnega tovariša, borca, velikega ljubitelja planin in patriotičnega

Ivan Jan 9 Kokrški odred

Ivan Zupanc-Johan se je nekaj dni zatem priključil 1. koroškemu bataljonu, ki mu je že poveljeval njegov rojak Franc Pasterk-Lenart, Stane Mrhar pa je ostal na Gorenjskem.

Vztrajni Ivan Zupanc-Johan se je na Koroškem spet posvetil političnemu delu. Nemške nacistične oblasti so mu pripisovale velik pomen in ga označevale kot prvega in skrajno nevarnega ter vplivnega organizatorja upora. A žal je kmalu padel, in sicer 14. oktobra 1943 pri Smarjeti v Rožu, star šele 28 let.¹²⁸

Tako je Kokrški odred k začetkom in razvoju narodno-osvobodilnega gibanja na tem področju Koroške prispeval svoj delež v najtežjem obdobju NOB.

KONEC

Kärntner Zeitung

Der Volksgerichtshof fällte 13 Todesurteile

Kommunistisch-terroristische Elemente einschließlich gewalttätiger Zerstörertruppen für die Hitlerbewegung

Das Reichsgericht des Volksgerichtshofes hat am 14. Oktober 1943 dreizehn Todesurteile gegen Mitglieder der kommunistischen Widerbewegung in Kärnten gefällt. Die Urteile sind: ...

13 TODESURTEILE

Die Urteile sind: ...

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

8. ...

9. ...

10. ...

11. ...

12. ...

13. ...

Da je bila organizacija OF, ki sta jo na tem predelu Koroške vzpostavila Ivan Zupanc-Johan in Stane Mrhar-Tirolic že precej razvita, potrjuje tudi proces proti pripadnikom in sodelavcem osvobodilnega gibanja. Dne 9. aprila 1943 so obsodili 37 koroških rojakov, od teh 13 na smrt. Obglavili so jih 29. aprila 1943 v dunajskem Novem mestu, med njimi tudi Zupancovo sestro Marijo, poročeno Golob, ki je bila Johanova poglavitna zveza (zadnja spodaj), brata Mihaela (predzadnji) in Jurija Pasterka, Tavčmanovega, Francetovega brata (tretji in zadnja spodaj). O tem je tedaj prinesel poročila »Kärntner Zeitung«.

Pastir je bil nekoč cenjen poklic

Spomini pastirja z Doslovške planine

Levo Anton Vogel, desno dolgoletni pastir Franc Lužnik - J. Vidic

Je že tako, da s filmskih platen in knjig bolj poznamo življenje ameriških kravjih pastirjev, znanih pod imenom »kavboj«, kot naših pastirjev. Kavboja si ne moremo zamisliti brez konja in vsaj dveh pištol, našega pa z zakrivljeno leseno palico in šopkom svežih rož za klobukom.

O teh razlikah sem razmišljal, ko mi je dolgoletni pastir Franc Lužnik s Sela pri Žirovnici, torej moj sosed, pripovedoval, kako je pastirval v letih med prvo in drugo svetovno vojno. Pastir je bil zanj poklic in vsakdanji kruh. Dvanajst otrok je povila mati; trije so umrli že v rani mladosti, odrasle so tri sestre in šest bratov. 1911. leta so kupili kajžo na Selu, prej so stanovali na Koroški Beli, kjer se je Franc rodil kot prvi v družini 1905. leta. Kot prvorojenec je že v rosnih letih prevzel del bremena staršev za družino. Z mamo sta bosa hodila po kamnitem pobočju hriba nad vasjo, kjer so se sončile strupene kače in nabirala suhljad za kurjavo. Ni bilo denarja ne za čevlje ne za drva. Vse do konca druge svetovne vojne niso kupili niti meter drv. Tako kot so otroci odrasčali, tako so se vključevali v delo. Suhljad so povezovali v butare in nosili domov.

Nabirali so borovnice, jagode in maline, pomagali kmetom, da so se vsaj takrat do sitega najedli. Večkrat je bos bredel mrzlo Završnico in to je bilo zanj usodno. Komaj 12 let mu je bilo, ko se mu je začela nabirati voda v kolenu. Bolelo ga je in nekoč je padel po stopnicah, ko se je spuščal s podstrešja. Ni mogel več hoditi. Z vozičkom, ki mu domačini pravijo koreta, so ga peljali na železniško postajo. Dolgo, dolgo so ga zdravili v Ljubljani, a brez uspeha. Sedemkrat so mu dali nogo v mavce, a je ostala trda še do dandanes. Ker ga zaradi invalidnosti nikjer niso vzeli na delo, je šel za pastirja. Od 1922. do 1924. leta je čuval govedo na Studenčicah, ravninski vasi med

Vrbo in Lescami. Potem je leto dni pasel 104 koze, last vaščanov Smokuča, v naslednjih letih pa govedo v Vrbi.

Šest let je bil pastir na Zabreški planini pod Stolom. V tem času se je poročil z Angelo iz Leskovic nad Gorenjo vasjo v Poljanski dolini. Deset let je bila za dekle pri Resmanu na Selu. Skupaj sta pasla govedo; ona je bila majerica, kar pomeni, da je molzla krave. Vsako leto sta »pridelala« po enega otroka: štiri sinove in dve hčerki. Francija je rodila v planini brez tuje pomoči. Vseskozi so bili otroci v planini. Bilo je dela, bil pa je tudi vesel živčav.

Z Zabreznike planine se je družina preselila na Doslovsko, kjer so pasli tri poletja: 1940., 1941. in

1942. leta. Vojno so tedaj komaj čutili. Čeprav sem tamkajšnji domačin, nisem vedel, da Nemci v prvih dveh letih vojne nikoli niso prišli na Doslovsko planino, pa tolikokrat so hajkali za partizani po pobočjih Karavank. 1942. leta so Nemci, ki jih je vodil domačin Potočnik, šli od Potoške planine, do Zabreške in Smokučke in jih požigali. Od Zabreške naprej so šli po granični poti, s te poti pa se Doslovška ne vidi in so šli mimo naprej. Tudi lovsko kočjo, ki je v zelo zaraščanem gozdu nad to potjo, niso videli. Kako so ga plačevali kot pastirja? »Malo z denarjem, malo z živčevjem.« mi je odgovoril Franc.

Francov oče je bil iz okolice Dravograda, mati pa iz Andraža nad Polzelo. Oba sta po svoji poti prišla na delo v jeseniško železarno, se tu spoznala in poročila. Oče je znal igrati na harmoniko, mati pa je bila odlična pevka. Ta dar so podedovali tudi njuni otroci. Iz Lužnikove kajže so se slišali veseli zvoki. Bratje Franc, Henrik, Mirko, Stanko in Jože so bili pred in po vojni odlični ansambel in so javno nastopali. Mirko je bil partizan od leta 1942, konec 1943. so ga Nemci ujeli in januarja 1944. leta ustrelili v Lescah kot talca. Nekaj let po vojni se je Henrik smrtno ponesrečil v železarni.

Nekdanji pastir je zdaj upokojenec. Odprl je malo obrt za izdelovanje žičnih mrež. Če je dobre volje, jo izdela tudi 20 metrov na dan. Še vedno se rad ozira za kravami in tropi ovac, le harmonika počiva, počiva, kot da bi se tudi ona s Francem upokojila.

Jože Vidic

Na planino Javornik se vrača življenje

Krajevna skupnost Lom pod Storžičem je pripravila zanimiv in uresničljiv predlog ureditve planine Javornik, kjer je voljna pomagati tudi občinska družbenopolitična skupnost

Iniciativni odbor za ureditev planine Javornik, ki deluje pri krajevni skupnosti Lom, je izdelal načrt ureditve privlačne planine, uporabne za kmetijstvo, planinstvo in smučarstvo, ki traja dolgo v pomlad. Da bi lahko uresničili načrt, bo pašna skupnost Lom najela posojilo. Polovico bi ga odplačali upravljavci planine, polovico pa širša družbena skupnost. Krajevna skupnost predlaga da bi tudi občinska skupščina sofinancirala ureditev planine s tem, da bi odplačala letno 40.000 dinarjev anuitet za nejeto posojilo. Posojilodajalec bo hranilno kreditna služba pri Gozdnem gospodarstvu Kranj. Posojilo bo dano za 16 let s 3-odstotno obrestno mero, letna anuiteta pa znaša 80.000 dinarjev (skupščina naj bi plačevala polovico). Garant za odplačilo posojila bo Gorenjska kmetijska zadruga, temeljna zadruga enota Tržič, prvo anuiteto pa bi bilo treba plačati maja leta 1982. Izvršni svet je o tem razpravljal in menil, da se pospeševanje ujema z usmeritvami občine in zato predlaga skupščini, da med letoma 1982 in 1998 plačuje za najeto posojilo 40.000 dinarjev letnih anuitet.

Načrt ureditve javorniške planine je obetaven. Na njej bo bogata letna sezona, za kar je treba preprečiti

zaraščanje planine in jo povečati ter gnojiti, postaviti kočjo za planšarja s sanitarijami, popraviti in opremiti hlev ter druge nujne objekte, prav tako pa poskrbeti za postrežbo obiskovalcev planine, za prenočišča in oddih ter predelavo mleka. Pozimi pa bo Javornik smučišče, saj ima izredne naravne in snežne pogoje. Nujne bodo vlečnice in teptalni stroj ter gostinske zmožljivosti.

Za večino nalog so projekti izdelani. Del nalog se že izvaja.

Kočja se tudi že gradi in je že pod streho. Bo nekoliko manjša, ker denarja ni na pretek. Lomljani in drugi so v gradnjo že vložili ogromno dela, odobrenega pa je bilo že tudi 130.000 dinarjev posojila, vrednost del pa je najmanj še enkrat tolikšna. Sani Lomljani vsega ne bodo zmogli, 40.000 dinarjev od posojila so voljni plačevati sami, 40.000 pa naj bi jih po predlogu tržiška občinska skupščina. V financiranje izgradnje Javornika se vključuje tudi telesnokulturna skupnost, o tem pa kaže razmišljati tudi ob programu gradnje športnih objektov v občini. Najmanj 2,7 milijona dinarjev bo namreč potrebnih, da bo ob obilici prostovoljnega dela Javornik nared, vendar bo to velika pridobitev, za tržiško občino in tudi širšo skupnost.

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(47. zapis)

V prejšnjem zapisu sem se poklonil zakalskim žrtvam za svobodo. Spodobi pa se, da tudi o Zakalu samem kaj več povem.

Vendar sem kar takoj, še pred začetkom pripovedi, v zadregi: le kdo »varuje« cerkvico v Zakalu: sv. Lenart ali sv. Florijan. Kaže da utegneta biti kar oba. V literaturi (umetnostni zgodovini) piše, da je patron cerkvice v Zakalu sv. Lenart, priprošnjik jetnikov. Na najnovejši karti Kamnika (1979) pa je označen sv. Florijan. Tudi sosedja pravi, da je cerkvica Florijanova! Prav zato da je bila cerkvica v Zakalu pred 200 leti darovana od kamniških meščanov slovitja zaobljubljena podoba, ki kaže mesto v plamenih (požar je izbruhnil leta 1779). Torej so se Kamničani s sliko zahvalili zakalskemu Florijanu, da ni pogorelo celo mesto, ampak le predmestje Graben.

V ZAKALU ALI ZA KALOM

Oboje velja za pravilno. Bolj v rabi pa je prva oznaka za to hribovsko raztreseno naselje na jugovzhodnih gozdnih pobočjih Krvavca. Gričevje nad Blatnico in Bistričico je kar precej rodovitno, precej podobno dobrim njivam na Senturški gori, okrog Sidraža in Lenarta na Rebri.

Le vse je v hudih strminah, ki končavajo v globokih jarkih. Tudi vsa pota so strma – ves zakalski svet kar pada v sotesko Bistričice. Tu pa sta spet tesno ob vodi dve naselji, Klemenčevo in Bistričica. Zakal sam – z vsemi svojimi raztresenimi zaselki in kmetijami – ne šteje niti sto prebivalcev. Vendar se to število dosti ne spreminja ob vseh štetjih zadnjih sto let. Domačije stoji tudi glede na višino različno – zato moramo reči, da leži Zakal v nadmorski višini 520–585 m.

Zaobljubljena slika gorečega Kamnika (1779) v zakalski cerkvi.

Zaradi primanjkljaja njivskih pridelkov, je precej Zakaljanov zaposlenih v kamniški industriji. Le sadjarstvo in živinoreja (pasejo v poletjih na Veliki planini – v okviru planšarske skupnosti) sta donosnejši kmetijski panogi. In pa seve gozdarjenje, ki je že od nekdaj krepka opora gorjanskim prebivalcem.

Kaj pa krajevno ime? Kal pomenja stoječo vodo v kaki kotanji. Razmočen, močviren kraj pod pobočjem ima veliko kalov. No tu pa imamo vendarle bistrice (Bistričica!) planinske studence – mnoge domačije so si napeljale svoje »vodovode« kar po lesenih cevih ali žlebovih iz bližnjih izvirov.

ZNAMENITA SLIKA

Seveda me je zakalska cerkvica sv. Lenarta (ali sv. Florijana) mikala zaradi slike, ki prva po Valvazorju kaže lice mesta Kamnika. Četudi slikarja oljne podobe na lesu (48 cm x 66 cm) ni kdove kake umetniške vrednosti, je vendarle dragocen slikovni dokument, nazorno pričanje o vnanjem licu Kamnika v letu 1779.

Sicer pa je slika na moč privlačna. Kaže v oblakih nad gorečim mestom sv. Florijana v blesteči viteški opremi, ki gasi požar z vodo iz golide. Spodaj na naslikanem traku je napis: EX VOTO STADT STAIN 1779.

Le zakaj so Kamničani naročeno podobo »iz zaobljube« darovali vprav zakalskemu Florijanu? Ko so vendar imeli tudi v Kamniku samem kar dva sv. Florijana v oltarjih (na

Zalah in v župnijski cerkvi)! Bržčas je priprošnja zakalskemu svetniku več zalegla? Sicer pa je bilo romanje v Zakal v onem času nekaj običajnega. Tudi kamniškim meščanom pot očitno ni bila prestrma!

Cerkvica sv. Lenarta, prav idilična, »gasparijevskega« izgleda, se prvič omenja v stari listini že v letu 1457. Verjetno so jo zgradili gornjegrajski benediktinci (le-ti so po tradiciji zgradili tudi farno cerkev v Zgornjih Stranjah – tja pa sodi tudi zakalska podružnična cerkvica.

Stavba (velikost 9 m x 6,5 m) je bila že večkrat obnovljena in popravljenjena – vendar ji je starinski videz še ostal. Na zvonikovi steni so še ohranjeni sledovi stare gotške freske Križanega (iz let okrog 1500). Cerkev ima tudi kripto in večjo kamnito posodo za blagoslovljeno vodo. V zvoniku, ki je krit z desčicami, so še ohranjeni trije manjši bronasti zvonovi (kaže da do semkaj tako visoko v hribe le ni seglo ropanje zvonov v letih prve svetovne vojne).

Kako pa je s patronom cerkvice? Sv. Lenart ali sv. Florijan? Najbrž je sv. Florijan sv. Lenarta »izrinil« in to na preprost način: v atiko (prostor nad glavnim oltarjem) so postavili kip sv. Florijana in tako je popularnejši svetnik zmagal ter dal cerkvi novo, svoje ime. Sicer pa je zaščitnik pred ognjem res ljudem dosti bliže kot zaščitnik jetnikov, tudi hudodelec. Morda so se ljudje zatekli k sv. Lenartu v času velikih evropskih vojn (n. pr. 30 letne) ali v času galjotov (kaznjencev in jetnikov, ki so v okovje vkovani morali veslati na galejah, odtod ime). In ko se je tak jetnik po dolgih letih moral le vrniti v domač kraj, se ga je brž prijel ime »galjot«: priimek Galjot, ki na Gorenjskem ni tako redek.

Pot od Zakala do Zgornjih Stranj v ravnini vodi po ozki dolinici skozi

Klemenčevo, Bistričico, Strahovico, Kregarjevo in Zagorico. Ves čas ob vodi, kjer uzreže tudi mrtev mlin kar na tri kolesa – najbrž ne bo nikoli več mlet... Pač pa rastejo obakraj poti nove, sodobne stanovanjske hiše. Z avtomobili na dvoriščih. Tako se vzpenja napredek v hribovske kraje!

KRAJE V CERKVAH

Zelo žalostno poglavje. V precej podeželskih cerkvah sem bil v teku zadnjih let, ker pišem o gorenjskih krajih in ljudeh, in dostikrat sem zaman iskrl, kje bom ugledal kipe ali slike, o katerih govori strokovna literatura, da ji tamkaj imajo v cerkvah. Skoraj vedno so mi pojasnili, da so umetnine shranjene v župnišču, ker v cerkvi niso varne pred tatinskimi tujci (pa tudi pred domačimi »zbiralci umetnine«).

Seveda je to velika škoda, kajti nek kipec ali slika bi morala stati tam, za kanor je bila umetnina namenjena. Forej ne v župnijsko skladišče, niti ne v muzej. Le bolje varovane in zaščitene bi morale biti te umetnine v cerkvah, kamor edine sodijo. Toda kdo bo stvari varoval noč in dan? Tudi cerkovniki imajo drugje delo. Kako stvar rešiti? Zato je treba razumeti njihov strah pred tujci in nevoljo, če je treba cerkev dan za dnem odpirati in bedeti nad ničkaj discipliniranimi turisti, ki na vsak način hočejo videti tudi notranjščino podeželskih cerkvic.

murha

Use za pibnik!

odprto vsak dan od 9. do 19. ure, tudi v nedeljah!

POSLOVALNICA

Šobec
specerija

ZDRAVJE V NARAVI

ISLANDSKI ČAJ (Cetraria islandica)

Naravno zdravilo za mehčanje sluzi pri bronhialnem katarju, kašlju, zasluženju, nagnjenosti k prehladam, črevesnih boleznih, izčrpanosti in slabokrvnosti.

Islandski lišaj imenujemo tudi islandski mah, gorjanski mah, planinski mah, pljučnik ipd. Po zgornji strani je rastlina olivno zelena, diši medlo, okus je plehek, sluzast in grenak. Čeprav ima naziv »islandski«, raste tudi drugod oz. skoraj na vsej severni polobli. Že pripravljene za čaj, dobimo v lekarnah.

Od vseh suhozemnih rastlin ima islandski lišaj največ joda, nekaj kremenčeve kisline, malo eteričnega olja, sladkor, gumi, grenčine in vitamin B12, ki je znan kot najboljšo zdravilo proti slabokrvnosti. Za pripravo čaja se islandski lišaj kuha (zavremo 1 polno čajno žličko zelišča za skodelico čaja in pustimo vsaj

10 minut stati). Čaj pijemo neoslajen, izjemoma ga lahko osladimo z medom ali kandisovim sladkorjem. Pijemo po požirkih, največ 3 skodelice na dan. Preveliki odmerki škodujejo!

Islandski lišaj (čaj) je zelo priporočljiv pri slabokrvnosti zaradi vitamina B12 in cetrarina, ki pospešuje razmnoževanje rdečih in belih krvnih teles v pravem razmerju. Rastlina ima tudi antibiotske lastnosti, učinkuje osvežujoče, na lahko krčljivo in vzbuja delovanje dihalnih sluznic, zato odlično deluje pri prehladnem obolenju pljuč, zasluženosti bronhijev, krčevitem kašlju in hripavosti. Prednost zelišča je v tem, da iz bolnih pljuč odstrani tudi trd sluz, ki se težko mehča, dodatno pa poživilja tudi zdravilne moči, ki združujejo in preprečujejo upad moči.

Zdravilne lastnosti islandskega lišaja so večstranske. To velja tudi pri izčrpanosti vseh vrst (pri veliki izgubi krvi, po nalezljivih boleznih, želodčnih in črevesnih obolenjih ipd.) Islandski lišaj (mah) se uporablja tudi pri akutnih in kroničnih driskah, katarju, zasluženju želodca in raznih vnetjih, ima pa tudi vpliv na želodčno kislino, ki jo izravnava kadar jo je premalo ali preveč.

ABC

Gorenjski olimpijci za Moskvo

Darjan Petrič: Olimpijski krst

KRANJ - Na spisku za olimpijsko moštvo zveznega kapetana jugoslovanskih plavalcev in plavalk Mitja Preberna sta samo dva kandidata. To sta plavalca kranjskega Triglava Borut in Darjan Petrič. Medtem, ko je Borut imel svoj olimpijski krst pri štirinajstih letih in pol v Montrealu, bo šestnajstletnemu Darjanu moskovski olimpijski nastop prvi v njegovi plavalni karieri.

Kako ste se vi pripravljali v tem olimpijskem letu? »Tako kot ostali kranjski plavalci in plavke. Vsak dan po šestnajst kilometrov. Tudi moji zimski rezultati so bili dobri. In plod takega treninga je bil, da sem prvič v svoji karieri na otvoritvenem mitingu v Krakem na 400 m kravi premagal Boruta. Toda Borut je komaj spet začel trenirati. Premagal pa sem ga v poštemen boju.

Borut Petrič: Še je čas za premislek

KRANJ - »Še je čas, da premislim ali bi sploh odšel na olimpijske igre v Moskvo. Čeprav sem kandidat, še vedno premišljam, da bi udeležbo sam odločil. To so bile kritične besede najboljšega jugoslovanskega plavalca vseh časov. Vedno je bil pri svojih izjavah kritičen, a še nikoli doleje ne tako.

Zadnji rezultati v Gradcu in Bratislavi so obetajoči? »Na mednarodnem mitingu v Gradcu sem plaval 400 m kravi. Za ta trening, ki sem ga imel, je to dober rezultat. In tudi 16:11 na mednarodnem mitingu v Bratislavi je obrabujoč. Toda, oba rezultata še nista pogoj za dober nastop v Moskvi.

Medrepubliška vaterpolska liga - zahod Kamničani za drugo mesto

KAMNIK - V lanskim letni vaterpolski sezoni so vaterpolisti Kamnika v medrepubliški ligi zasedli odlično tretje mesto. Imeli so »svojo igro«, ki jim je prinašala uspehe. Letošnjo sezono, ki se prične 12. julija, igrajo prva štiri kola v domačem bazenu. Gostovali bodo za gotovo v Kranju, ker v kamniškem bazenu še ni vredno. Nimajo ogrevanega bazena, zato kamničani nimajo nobenih upanj, da se bo vreme do takrat toliko popravilo, da bo gredo kamniški letni bazen.

me s kranjskim ligašem. Ze v zimski sezoni so veliko skrbi posvetili pionirskim, kadetskimi in mladinskimi vrstam. Vse tri vrste so dobra osnova za bodočnost vaterpola v Kamniku.

Slovenija skupni zmagovalac

RADOVLJICA - Plavalna zveza Slovenije je s pomočjo Plavalnega kluba iz Radovljice pripravila drugi del plavalnega dvoboja mladih plavalcev iz Slovenije ter iz Furlanije in Julijske Krajine. Pokrovitelj tekmovanja je bila občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva. V radovljiškem delu dvoboja je zbrala Slovenija 99 točk, gostje pa 65 točk. Tudi v skupnem seštevku so zmagali slovenski plavalci s 199:129.

Kranjčana in Jeseničan

Kranj - Na otvoritveni tekmi nove sezone na plastični v soboto nastopilo nekaj nad 60 skakalcev iz petih klubov. Člani, mladinci in starejši pionirji kranjskega Triglava so imeli tekmovanje na 35-m skakalnici na Gorenji Savi. Med člani je bil prvi Miro Bizjak, med mladinci Franci Poljanec in med starejšimi pionirji Janez Stirn.

Prvo tekmovanje skakalcev

ZABREZNICA - Tu je bilo letošnje prvo tekmovanje v skokih na plastični skakalnici, ki ga je v počastitev krajevnega praznika pripravilo TVD Partizan iz Žirovnice. Sodelovali so domači skakalci in tekmovalci Triglava iz Kranja. Tokrat so bili uspešnejši domačini, ki so osvojili vsa prva mesta.

KOLESTARSTVO

Ropretu je uspelo

VUKOVAR - Kranjskemu kolestarju Bojanu Ropretu, ki je v jugoslovanski reprezentanci tokrat že četrte nastopil na znameniti mednarodni etapni dirki Po Jugoslaviji, je uspelo do kraja ohraniti rumeno majico.

Naši fantje so tudi v zadnji etapi od Tuzle do Vukovarja, dolgi 165 kilometrov, pokazali, kaj je tovarništvo, kako se lahko pomaga edinemu močnemu zmagovalcu jugoslovanskega tura. Kajti Ropret, ki si je v prejšnjih dneh nabral največ prednosti, je od naših reprezentantov imel največ možnosti za zmago. Tik za petami mu je bil sovjetski kolestar Vedernikov, ki so se ga na štartu v Tuzli Jugoslovani najbolj bali.

NOGOMET

Plamen, Elmont, Isospan in LIP Bled

39 moštvev v občinski ligi v malem nogometu radovljiške občine je zaključilo spomladanski del tekmovanja. Ekipe so bile razdeljene v štiri skupine na osnovi rezultatov oziroma uvrstitvev v pretekli sezoni. Tako sta bili formirani prvi dve skupini. Ekipe v ostalih dveh skupinah pa so bile razdeljene glede na kraj igranja.

Liga je uspešno potekala zaradi izredne zavzetosti prijavljenih ekip, uspešnega dela društva nogometnih sodnikov občine Radovljica in tekmovalne komisije. Po prvem delu tekmovanja vodijo ekipe Sportnega društva Plamen Kropa, Elmont Bled, Isospan Radovljica in Hotelako turističnega podjetja Bled.

Drugi del občinske lige so bo pričeli v prvi polovici septembra.

Ojstrica pred Triglavom

KRANJ - V soboto so se na kranjskem stadionu pomerili rekreacijski prvaki s posameznimi turnirji iz vse Slovenije. Žal so tekmovalci zamudili nogometni Opekarski raj iz Ljubljane in je bil tako prvak odločen v dvojnem štirim moštvev. V prvem srečanju je Triglav zaslužen premagal Radvanje z 2:0 goloma Mraka in Radosavljeviča. Triglavani so si tako zagotovili sodelovanje v finalu, kjer so igrali z moštvo Ojstrice. Moštvo Ojstrice pa je za vstop v finale po razburljivem boju in lepem srečanju premagalo moštvo Vozil, ki je bilo glede na izkušene nogometne celice favorit turnirja. Vsekakor pa sta v finalu zaigrali dve najboljši moštvi, zmagala pa je spet naše. Gostje iz Dravograda so namreč izkoristili veliko napako domače obrambe in dali edini gol, domačini pa so potem zaman napadali do konca.

Prikazani nogomet je bil na dokaj visokem nivoju, kar je dokaz, da tudi rekreativci igrajo dobro in tekmovalno za prvaka Slovenije je vsekakor zelo pozitivno. Kranjčani pa so ga dobro organizirali. Moštvo Triglava je nastopilo v postavi: Eljon, Dulič, Krnič, Valant, Kordež, Zbogar, Ibrahimović, Sprajcar, Stular, Marič, Mokič, Mrak, Knežević, Radosavljevič. Tkalcec za uspeh pa so zaslužni prav vsi!

M. Subić

Mednarodni šahovski turnir

LESCE - Šahovska zveza Gorenjske bo od 4. do 6. julija organizator odprtega mednarodnega šahovskega vikend turnirja. Vsi nastopajoči bodo igrali po švicarskem sistemu - italijanska varianta - v desetih kolicah po trideset minut za partijo.

Vsi šahisti se bodo potovali za lepše denarne nagrade. Prvo mesto je vredno 5.000, drugo 3.000, tretje 2.000, četrto in peto pa po 1.000 dinarjev. Posebnih nagrad bodo deležni tudi najboljše uvrščeni moštveni kandidati s 1.000, in prvokategorni 1.000 dinarjev, drugokategorni in nižjekategorni pa dobita po 500 dinarjev.

Turnir se bo pričel 4. julija z otvoritvijo ob 17. uri v Sport hotelu na Pokljuki. Ta dan od 17.30 do 20. ure prvo kolo, 5. junija je igralni čas od 9. in 13. ure in od 16.30 do 18.30, 6. junija pa od 9. do 13. ure.

dh

Avtomoto šport Branko Zorman vodi

V Beogradu je bila 22. junija tretja dirka za cestno hitrostno prvenstvo Jugoslavije. Dirke si je na znani progi Učće ogledalo nad 15000 gledalcev, kar dokazuje, da je avtomobilski šport pri nas zelo popularen, saj je bil skoraj istočasno tudi veliki nogometni derbi med Partizanom in Crveno zvezdo. Tekmovalci so v Beogradu nastopili v vseh razredih, razen v formuli super VW. V Beogradu so nastopili tudi štiri tekmovalci AMD Škofja Loka in sicer Črtalič in Lamprecht v razredu do 785 cm, Branko Zorman v razredu do 1150 cm skupina I in Andrej Zorman v razredu do 1150 cm skupina 2. Logar in Černigoj se dirke nista udeležila, ker še vedno nista uspela popraviti svojih avtomobilov. Tako kot na dirki preteklo nedeljo v Kragujevcu se je tudi v Beogradu zelo dobro odrezal Branko Zorman, ki je v svojem razredu osvojil odlično tretje mesto. Branko je po slabem startu letošnjega prvenstva na Grobniku z odličnim uvrstitvama na zadnjih dveh dirkah dokazal, da sodi med najboljše tekmovalce v svojem razredu. Po treh dirkah za državno prvenstvo tako v razredu do 1150 cm skupina I vodi Branko Zorman s 21 točkami pred Jankovičem, ki je zbral enako število točk in Filipovičem, ki ima točko manj. Tekmovalci so v tem razredu zelo izenačeni, zato lahko v nadaljevanju prvenstva pričakujemo gorčeno boj za naslov državnega prvaka. Manj sreče je imel Andrej Zorman, saj je moral zaradi okvare na menjalniku odstopiti. Črtalič se je v razredu do 785 cm uvrstil na solidno 14. mesto, medtem ko je Lamprecht ostal brez uvrstitve. Ker je dirka prihodnje nedelje v Slavonjski Požegi odpovedana, bo naslednja dirka za državno prvenstvo šele 27. julija na dirkališču Grobnik.

dh

Table with 5 columns: Rank, Name, Points, etc. 3. Preval, 4. Mladina Bled, 5. Podnart, 6. Iskra, 7. Begunje, 8. Elan, 9. Mladina Lesce

Table with 5 columns: Rank, Name, Points, etc. III. skupina: 1. Isospan, 2. Kozara, 3. Brezje, 4. Internacional, 5. Dvorska vas, 6. Stane Žagar, 7. Kamna gorica, 8. Lancovo, 9. KT Podnart, 10. Ljubno

Table with 5 columns: Rank, Name, Points, etc. IV. skupina: 1. HTP Bled, 2. Grad Bled, 3. Zasp, 4. Podhom, 5. Veterani Bled, 6. Veriga II, 7. Nomenj, 8. TIO Lesce, 9. Srednja vas, 10. Igralnica Bled

Mojmir Fazanel

V nedeljo trim akcija »Vsi na kolo«

CERKLJE - Sportno društvo Kravce Cerklje organizira v nedeljo ob 9. uri trim akcijo »Vsi na kolo za zdravje« Zbirno mesto je pred pošto v Cerkljah, pot pa bo kolearske vodila do Spodnjega Brnika, Vodic, Bukovice, Mengša, Most in do Komenske Dobrave, kjer bo ogled partizanske bolnice na Komenski Dobravi, pot pa bo kolearske nazaj v Cerklje vodila preko Zaloge in Poženika. Vsak sodeluje na trim akciji na svojo odgovornost.

J. Kuhar

Tekmovalje za prehodni pokal

KRANJ - Sportno društvo Jakob Stucin Hratje - Prebačevo bo v sodelovanju s KS Voklo organizator športnih tekmovanj za prehodni pokal. Ta zanimiva tekmovanja bodo športniki ŠD Jakob Stucin pripravili od 3. do 5. julija.

Za prehodni pokal se bodo pomerili v šahu, namiznem tenisu, nogometu, teku in kolearsstvu. Vse te panoge se bodo tekomvale in isto moštvo, ki jih bo zbralo največ bo zmagovalac in dobitnik prehodnega pokala. Pravico nastopa imajo vsi člani KS Voklo, Prebačevo in Hratje. Tekmovalni bodo v vseh starostnih skupinah. Se posebej so krajani vabljeni, da se udeležijo teka na 1000 metrov, ki bo v soboto, 5. julija, ob 15. uri. Isti dan pa bo ob 16. uri tudi kolearska dirka na kronometru.

dh

Balinanje Končano gorenjsko tekmovanje

KRANJ - Balinarski klub Gorenjske, ki so sodelovali na tekmovanju četverice, so bili razvrščeni v dve ligi. V prvi ligi je slavilo moštvo Balinarskega kluba Jesenice, druga je bila Radovljica, tretji Balinarski klub Kokra Kranj, četrta Balinarski klub iz Škofje Loke, peti tržaški balinarski klub in šesti Balinarski klub Trata iz Škofje Loke. Prva tri moštva so se uvrstila na republiško prvenstvo, ki je bilo zadnje dni junija v Škofji Loki in Mariboru. Zadnji dve moštvi bosta prihodnje sezono tekmovali v drugi ligi, iz katere pa sta se v prvo ligo uvrstila Kres z Javornika in Balinarski klub iz Lesce.

Čeprav so Jeseničani letos prekinili večletno zmagovalno Radovljičano, so slednji vseeno še vedno najuspešnejši v drugih balinarskih disciplinah. V tekmovanju posameznikov je slavil Leačan Srečo Vodišek pred Jožetom Rebecem (Radovljica) in Bojanom Makovcem iz Balinarskega kluba Kranj. V tekmovanju dvojice je sodelovalo 28 parov. Slavila sta Ločana Breznik in Mrigole pred Novakom in Mihelčičem (BK Borec Kranj) ter Rebecem in Hurmerco iz Radovljice.

Atletika Tomaž Grašič prvak in rekorder

KRANJ - V soboto in nedeljo je bilo državno atletsko prvenstvo za mladince. Kranjčani so sodelovali v Celju in Kragujevcu. V Celju so dosegli Kranjčani nekaj zelo dobrih uvrstitev. Najprijetneje je presenetil Tomaž Grašič z zmago v metu kladiva s metom 47,94 metra. Zmagal je in postavil novo republiški rekord za mladje mladince. Rado Sajnovic je bil s 360 centimetri drugi v metu skoku s palico, Marko Kurat pa je bil v isti disciplini s 320 centimetri tretji. Tretji je bil tudi Sandi Leben v metu kopja, četrti pa Istok Omerza v troskoku. Le dva centimetra sta ga ločila od bronu. V Kragujevcu je bil zelo dober drugi Boris Gaspič v metu krogla s 13,44 metra. V teku na 1500 metrov je bil Tomaž Križaj četrti, Tomaž Majer in Franci Kuhar pa sta 100 metrov tekla 11,3 in 11,5 sekunde.

RADIJSKI SPORED

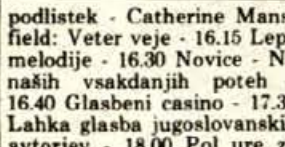
SOBOTA, 5. VII.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tednik - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Sobotna matineja - 11.05 Zapojmo pesem - MPZ Vesna - Zagorje - 11.20 Svetovna reportaža - 11.40 Zapoje z nami - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Tadej Sluga: Pomen inkubatorov rasti pri pridelovanju semenskega krompirja - 12.40 Veseli domači napravi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - posebna obvestila - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Kulturna panorama - 15.30 Zabavna glasba - 16.00 »Vrtiljaki« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Skatlica z godbo - 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 »Mladi mostovi« - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedrilno - 21.30 Oddaja za naše izseljence - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Z lahkimi notami po naši domovini - 00.05 Nočni program

Drugi program

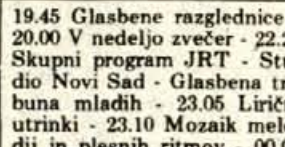
8.00 Sobotna na valu 202 - 13.00 Radi ste jih poslušali - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečanja republik in pokrajin - 15.30 Hitri prsti - 15.45 Mikrofon za Branko Kraner - 16.00 Naš

NEDELJA, 6. VII.

Prvi program

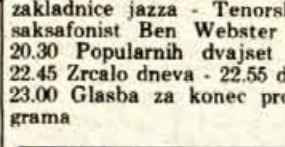
4.30 Dobro jutro! - 8.07 Radijska igra za otroke - Marjan Marinč: Strel - 8.41 Skladbe za mladino - 9.05 Še pomnite, tovariši! - 10.05 Panoramske lahke glasbe - 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijske proizvajalce - 13.50 Pihalne godbe - 14.05 Humoreska tega tedna - Georges Courteline: Dve kratki - 14.25 S popevkami po Jugoslaviji - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Listi iz notesa - 16.20 Greto v kino - 17.05 Priključene operne melodije - Vincenzo Bellini: Norma - Kavatina Orovista - 17.50 Zabavna radijska igra - 18.32 Na zgornji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci!

TOREK, 8. VII.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - Ludwig van Beethoven: Devet variacij na »Quant'e piubello« - 8.30 Mladi koncertant - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Mitja Kocijančič: Tehnološka vrednost vinskih sort grozdja v posavskem vinorodnem rajnu - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 16.00 »Vrtiljaki« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Operne arije in monologji - Camille Saint Saens: Samson in Dalila - arija Dalile iz 2. dej. - 18.30 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Franca Puharja - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S solisti in ansambli JRT - 21.05 Radijska igra - Robin White: Vojaki - 22.15 Informativna oddaja v angleščini in nemščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program

TOREK, 8. VII.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - Ludwig van Beethoven: Devet variacij na »Quant'e piubello« - 8.30 Mladi koncertant - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Mitja Kocijančič: Tehnološka vrednost vinskih sort grozdja v posavskem vinorodnem rajnu - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 16.00 »Vrtiljaki« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Operne arije in monologji - Camille Saint Saens: Samson in Dalila - arija Dalile iz 2. dej. - 18.30 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Franca Puharja - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S solisti in ansambli JRT - 21.05 Radijska igra - Robin White: Vojaki - 22.15 Informativna oddaja v angleščini in nemščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program

SREDA, 9. VII.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - Domenico Scarlatti: Sonata v C-duru za klavir - 8.30 Počitniško popotovanje od strani do strani - 8.45 Radijski pevci pred mikrofonom - MPZ dir.: Janez Kuhar - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - Miroslav Rednak: Prerjema mesa v Sloveniji - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Razmišljamo - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.30 Obvestila in zabavna glasba - 14.40 Po domače - 15.30 Zabavna glasba - 16.00 Loto vrtiljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Operne arije in monologji - Camille Saint Saens: Samson in Dalila - arija Dalile iz 2. dej. - 18.30 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Franca Puharja - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S solisti in ansambli JRT - 21.05 Radijska igra - Robin White: Vojaki - 22.15 Informativna oddaja v angleščini in nemščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program

ČETRTEK, 10. VII.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - Franz Liszt: Tri koncertne etude, št. 3 v Des-duru - 8.30 Mladi na poje - Naša mlad - Srečanja mladih pevcev Primorske - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Znanе melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Slavko Gliha: Razvoj kmetijstva v hribov - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Koncert za mlade poslušalce - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Zabavna glasba - 16.00 »Vrtiljaki« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela »Naša pesem« - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Minute s flavtistom Jožetom Pogačnikom (Donizetti, Benda) - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Atija Sossa - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napoved - 21.05 Literarni večer - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Informativna oddaja v angleščini in nemščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevc jugoslovanskih avtorjev - 00.05 Nočni program glasba

PETEK, 11. VII.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - Giuseppe Verdi: Traviata - arija Violetta iz 1. dej. - 8.30 Glasbena pravljica - 8.47 Naši umetniki mladim poslušalcem - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Miran Brinar: Uporabnost meseca za gozdne in okrasne nasade - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 Simfonična glasba - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.35 Zabavna glasba - 16.00 »Vrtiljaki« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Razgledi po slovenski glasbeni literaturi: Lucijan Marija Škerjanc: IV. simfonija - 18.30 S knjižnega trga 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 20.00 Uganite, pa vam zaigramo... - 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Petkov glasbeni mozaik - 00.05 Nočni program

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Reportaža na kratko - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz - klub - Count Basie - Mose Allison - Ramsey Lewis - 17.40 Iz partitur orkestra »Fred Gunther« - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Stereorama - 20.00 Novosti iz francoske diskoteke - 20.15 Od plošče do plošče - 21.00 Prizma optimizma - 22.00 S festivalov jazza - Zagrebški dnevi jazza 1979 (VIII. del) - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drugi program

8.00 Petek na valu 202 - 13.00 Jazz v komornem studiu Hank Jones - The boogie-woogie boys - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 14.20 Prometni leksikon - 14.30 Iz naših sporedov - 15.30 Glasbena medigra - 15.45 Vroč - hladno - 17.35 Odmevi z gora - Marjan Krišelj: Planinske kočice včeraj, danes in jutri - III. oddaja - 17.45 Operetna glasba - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereorama - 20.00 Revijalne paralele - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

RADIO TRIGLAV JESENICE

UKW-FM področje za radovljško občino 87.7 megaherza - Gornjesavska dolina 103.8 megaherza - Jesenice in okolica 100.6 megaherza srednji val 1495 KHz

Petek:

16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Kulturna oddaja - Morda vas bo zanimalo - Kaj je novega v Produkciji kaset in plošč RTV Ljubljana

Sobota:

16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo

Nedelja:

11.03 Mi pa nismo se uklonili - Koledar važnejših dogodkov iz preteklosti - Reklame - Nedeljska kronika - obvestila - 12.00 Čestitke - Morda vas bo zanimalo

Ponedeljek:

16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Ponedeljkov športni pregled - Morda vas bo zanimalo - Minute z narodnimi pesmimi

Torek:

16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zanimalo

Sreda:

16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Stop zeleno luč - Morda vas bo zanimalo

Četrtek:

16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Naš obzornik - Morda vas bo zanimalo - Po domače za vas

PONEDELJEK, 7. VII.

Prvi program

4.30 Poročila - 8.08 Z glasbo v dober dan - Ferdinando Paer: Kapelnik - uvertura - 8.25 Počitniško popotovanje od strani do strani - 8.40 Pesnice na potepu - Koncert zbora ciganov RTV Ljubljana - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki revjski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti prof. Edi Senegačnik: Zamenjava satja in satnic - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Pojo amaterski zbori - 2. oddaja iz Naše pesmi 1980 - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 16.00 »Vrtiljaki« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z... - 20.00 Iz naše diskoteke - 21.05 Poletni divertimento - Johan Svendsen: Velika poloneza za orkester, op. 12 - 22.15 Informativna oddaja v angleščini in nemščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke iz jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Za ljubitelje jazza

Drugi program

8.00 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Z evropskimi revjskimi in plesnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Ponedeljkov križemkraj - 14.20 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Svet in mi - 16.10 Španske popevke - 16.40 Od ena do pet - 17.35 Iz partitur zabavnih or-

Drugi program

8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Iz oddaja swinga - Orkester Glenn Miller - vodi Buddy de Franco - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom... Kurt Edelhagen - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Disco žez dan - 17.35 Iz partitur orkestra »Sigurd Jansens« - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.00 Misel in pesem - 21.45 Jazz na II. programu - Garbarek - Stenson - Zbigniew Seifert -

Drugi program

8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Tokovi nevrščenosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz jugoslovanske produkcije zabavne glasbe - 17.35 Vprašanja telesne kulture - 17.40 Iz partitur zabavnega orkestra RTV Ljubljana - 18.00 Minute z godali - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereorama - 20.30 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

KINO

Škofja Loka SORA

4. julij jugos. film KOTORSKI MORNARJI ob 18. in 20. uri
5. julij amer. film GALACTICA - VE-SOLJSKA KRIZARKA ob 17.30 in ob 20. uri
6. julija amer. film GALACTICA - VESOLJSKA KRIZARKA ob 17.30 in ob 20. uri
8. julija ital. akcijski film SAHARSKA PREVARA ob 20. uri
9. julija ital. akcijski film SAHARSKA PREVARA ob 18. in 20. uri
10. julija franc. komedija ZANDAR PROTI MARSOVCEM ob 20. uri

Železniki OBZORJE

4. julija amer. film GALACTICA - VE-SOLJSKA KRIZARKA ob 20. uri
5. julija ital. drama HOTEL KLEINHOF ob 20. uri
6. julija jugos. vojni film KOTORSKI MORNARJI ob 18. in 20. uri
9. julija ital. akcijski film MOŽ IMENOVAN BULDÖZER ob 20. uri

Jesenice RADIO

4. julija amer. krim. film PREPOVEDANE SANJE ob 17. in 19. uri
5. in 6. julija amer. pustol. film 7 NEBE-SKIH DEKLET ob 17. in 19. uri
7. in 8. julija franc. komed. TRIJE POTEPUHI IN PLAVOLASKA ob 17. in 19. uri
9. julija amer. disco. kom. HVALA BOGU DANES JE PETEK ob 17. in 19. uri

Jesenice PLAVŽ

4. julija amer. film MANITA DUH ZLA ob 18. in 20. uri
5. in 6. julija franc. film TRIJE POTEPUHI IN PLAVOLASKA ob 18. in 20. uri
7. in 8. julija amer. film SEDEM NEBE-SKIH DEKLET ob 18. in 20. uri
10. julija amer. film HVALA BOGU DANES JEPETEK ob 18. in 20. uri

Kino Dovje Mojstrana

5. julija amer. film UMAZANA IGRA ob 19.30
6. julija amer. film MLADI IN SVOBODNI ob 19.30

Kranjska gora

5. julija amer. film MLADI IN SVOBODNI ob 20. uri
9. julija franc. film TRIJE POTEPUHI IN PLAVOLASKA ob 20. uri

Sporeda ostalih kinematografov, ki ga sicer redno objavljamo, nismo dobili pravočasno.

VAŠA PISMA

IZPOVED SOCIALNO OGRÖZENEGA BRALCA

Sem invalid III. kategorije, žena je še težji invalid. Živita od moje invalidske pokojnine, saj žena ne prejema nobenih dohodkov, ker je po 17 letih zaposlitve ostala doma. Niti participacije ni oproščena. Živita v stanovanju, ki je last tržiške občine in plačujeva prispevek za uporabo mestnega zemljišča in sicer po točkah za kuhinjo in sobo, za stranišče 1 kv. m, za shrambo pod stopnicami 1 kv. m in za drvarnico.

Sostanovaleci z višjim standardom imajo omare po tečaj, ki naj bi bile skupni prostor. Kot da gre za njihovo lastno zemljišče, si postavljajo lesene garaže z mini delavnicami, tako da ti objekti obkrožajo drvarnico. Socialno ogrožen torej plačujem za vse tisto, kar imam, taki in podobni, ki niso socialno ogroženi, pa ne plačujejo za vse tisto, za kar prostore uporabljajo. Dalje si lastijo zemljišča za dvorišča, za vrtičke, rože, sadovnjak, voh za kokoši, zajce in prašiče. Menim, da to ni odgovorno.

Tudi ob progi lokalnega avtobusa, kjer naj bi bil park, je skladiščna kakih 15 kub. m drv in še nekakšne deske. Drva so zasebna in ne občinska! Z nabavo v trgovini tudi najbrže ni vse v redu. Slaščice, med njimi kremšnite, nabavljajo iz Škofje Loke, le da so enake kremšnite v slaščičarni skoraj polovico cenejše. No, kupil sem njihov proizvod, da bi presenetil svojo ženo, vendar je bilo pečeno potsem neužitno. Edino sosedovemu psu je tehnolo.

Zmajarji uredili klubski prostor

Škofja Loka - V sredo, 18. junija, so člani zmajarskega društva Let slovesno odprli klubski prostor na Kopališki ulici 1 in priložnost izkoristili za podelitev priznanj najbolj zaslužnim članom in delovnim kolektivom za pomoč društvu. Uresničila se jim je želja po prostoru, v katerem se bodo zbirali, izmenjavali izkušnje, pripravljali predavanja in uredili dokumentacijo. Odprt bo ob petkih in sredah ob 18. ure naprej. Društvo za prosto letenje in gradnjo lahkih letalskih naprav so ljubitelji letenja z zmaji ustanovili 26. avgusta 1977 in tako omogočili organiziran razvoj tega športa v

Očiščeno kopališče - Mladina iz Medvod, ki so ji na pomoč priskočili šišenski pionirji, je v dvodnevni akciji očistila obrežje reke Sore od jezov v Goricanah do visečega mostu. Kopališče, ki sedaj nudi privlačnejši videz, bo odslej zagotovo bolj obiskano. (fr)

Škofji Loki, Poljanski in Selški dolini ter Kranju. Sedanjí predsednik Venčeslav Ambrožič pravi, da je glavni namen društva dati letalcu kar največ znanja, prav tako pomembna naloga pa je, da jim v okviru možnosti skuša zagotoviti največjo varnost. Društvo je leta 1977 priredilo prvi republiški kriterij v Dražgošah, letos pa so s sodelovanjem drugih društev pripravili medklubska srečanja in tekmovanja. Udeleževali so se seveda tudi tekmovalni drugod. Uveljavila so se mesečna skupna letenja, na katerih ocenjujejo področja primerna za letenje in jadranje. Začeli so z izobraževanjem začetnikov in pripravili program za zmajarsko šolo v naravi, pri čemer jih ovira neuresničena kategorizacija članstva. Nekaj jih je že opravilo teoretične in praktične izpite in dobilo naziv pilot. Ko bodo na-

logo opravili še ostali, pravi organizacijski sekretar Tone Mrak, bodo lahko začeli z zmajarsko šolo. Pestijo jih denarne zadrege. Pravno še ni urejen odnos zmajarskih društev in Zveze letalskih organizacij Slovenije, saj se je zataknilo pri vključitvi zmajarskih društev med organizacije, ki se ukvarjajo s prostim letenjem. Društveni viri dohodka je tako članarina, pomagajo jim še delovne organizacije in temeljna telesnokulturna skupnost. Običajno ne gre drugače, kot da člani prostovoljno delajo ali primaknejo denar. Lani so poskusili tudi z izdajo koledarja s posnetki letalec.

Pohvalijo se lahko tudi s športnimi uspehi. V letošnji šestletni državni reprezentanci za evropsko prvenstvo v Kössnu so kar trije člani Lete: Martin Kos, Peter Soklič in Tone Svoljšak.

Člani zmajarskega društva Let iz Škofje Loke so uredili klubski prostor, v katerem se bodo srečevali in pripravljali predavanja. Slovesno odprtitev so združili s podelitvijo priznanj.

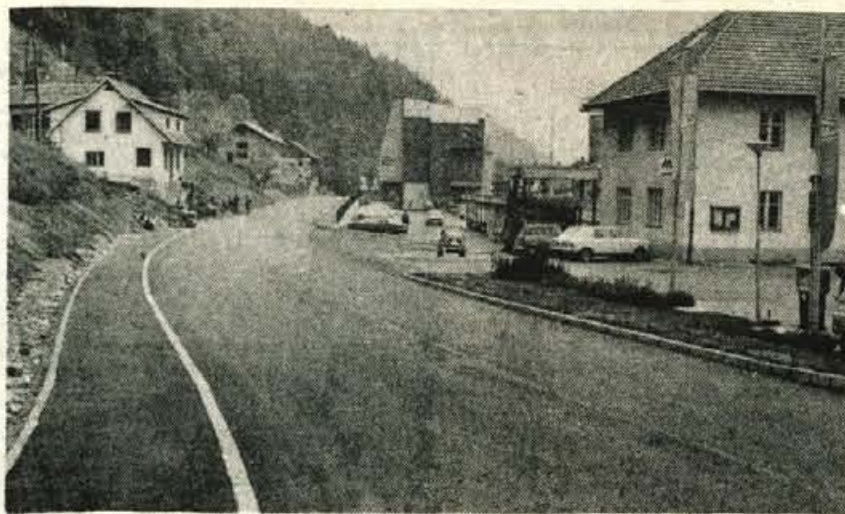
**SOZD GORENJSKI
ZDRAVSTVENI CENTER
KRANJ**
Gospodsvetska 9

OBVESTILO

Obveščamo vse kandidate za vpis na Medicinsko fakulteto v šolskem letu 1980-81. in ki morajo opraviti obvezno 14 dnevno prakso v zdravstvenih delovnih organizacijah, da se takoj javijo najbližji zdravstveni organizaciji.

**Še nekaj
prostih mest**

Za 4-dnevni izlet po poteh IV. in V. ofenzive po Bosni in Hercegovini, ki ga organiziramo skupaj z Alpetourom, je še nekaj prostih mest. Prijavite se lahko v Alpetourovih poslovalnicah v Kranju, Radovljici in Škofji Loki. Cena: 2.800 dinarjev. Odhod v četrtek, 3. julija ob 6. uri izpred hotela Creina, vrnitev v nedeljo, 6. julija zvečer. S prijavo pohitite.

Krajevna skupnost Železniki je zadnje leto uredila cesto skozi Železnike. Odpravili so ozka grla in črne točke. Na sliki je cesta pri Alpesu.

ZLATA POROKA ALOJZIJE IN TOMAŽA ŠTULARJA IZ SRAKOVELJ – Pet desetletij je minilo včeraj od sklenitve zakonske zveze Alojzije in Tomaža Štularja iz Sraokovelj. Oba sta se rodila leta 1908. V zakonu se jima je rodilo pet otrok. Štularjeva družina je živela složno in skromno. Kmetija ji je nudila kruh, oče pa se je dodatno ukvarjal še s sadjarstvom in čebelarstvom. V soboto sta Štularjeva iz Sraokovelj po petdesetih letih ponovno sklenila zakonsko zvezo. Poročil ju je pooblaščenec kranjske občinske skupščine Jože Kovačič, v imenu občinske konference SZDL, pa jima je čestital član predsedstva Slavko Malgaj. (jk) – Foto: F. Perdan

PIKNIK PO BLEJSKO

Bled – Na Bledu si na vse kriplje prizadevajo, da bi končno že enotno nastopali na turističnem tržišču in poskrbeli za enotno turistično ponudbo. A vsak začetek je težak, na Bledu še posebej, kar nedvomno priča že prva organizacija prvega skupnega piknika za vse blejske goste. Najprej so seveda ustanovili turistično poslovno skupnost, da bi šlo lažje, skupno, enotneje. Ta turistična poslovna skupnost, se je med drugim lotila tudi organizacije skupnega piknika za vse blejske goste v Zasipu pri Bledu. Predlagali so in dogovorili so se, da naj bi bili pikniki stalni, vsakokrat pa naj bi potekali v organizaciji in pripravi enega izmed hotelov.

Najprej je dala ta turistična poslovna skupnost, ki že obstaja, ven takšne plakate, ki jih vidite na sliki. Skrajno neokusne, grde, da bolj ne morejo biti, z morjem slovničnih in jezikovnih napak. Morda obstaja kje jezik, ki je osvojil za pomenski izraz družbenega srečanja v naravi PICK-NICK, meni ni znano. Skratka, skrpučalo na vsej črti.

Potem je prevzel organizacijo velikega piknika blejski Park ho-

tel, ki pa je do dne, ko naj bi pripravil hrano in pijačo, prejel le nekaj deset prijav. Seveda natočujem, ko mislim in pravim, da so najbrž ostali konkurenčni hoteli skrivali vabila za piknik pod puliti. Obetala se je prava pravcata polomija, saj so bili prijavljeni večinoma le gostje Park hotela in zadevo je prizanesljivo rešilo vreme: tam iz bohinskega kota je priplaval nekaj oblakov in grozilo je, da se vreme nevarno skisalo. V Park hotelu, kjer so sicer prizadevno želeli kar najbolje organizirati, so si oddahnili. Piknik je bil odpovedan.

A to še niti najmanj ni vse. Turistična poslovna skupnost, ki ji najbrž hudo manjka organizacijskih turističnih izkušenj, se je odločila, da gostje na tem veleblejskem pikniku prejmejo bone za hrano in pijačo in tam v Zasipu povečerjajo. Lepo in prav, ko ne bi dobili gostje visoke A kategorije bone za deset jurjev in gostje skromnejše B kategorije bone za sedem jurjev – tako nekako naj bi goste ločili tudi na pikniku, kjer bi gostje B kategorije in še skromnejših kategorij kvečjemu lahko pomalicali klobaso, ostali gostje pa bi se basali, denimo, z odjokom. Sami si lahko predstavljate socialno razlikovanje blejskega piknika, da niti ne govorimo o vseh ostalih organizacijskih kiksah, ki bi jih po teh pripravah imel takšen piknik.

Za zaključek moramo dodati, da blejska turistična poslovna skupnost ni nekaj imaginarnega; tam sedijo ljudje, v službi so. Turistična poslovna skupnost bi se lahko in bi se morala ubadati z drugimi problemi in drugačnimi, širšimi vprašanji blejskega turizma, a to je že druga pesem. Rajne ne pomislimo, če vemo, kako so grešili že ob navadnem pikniku, začenši s tem skrpučalastim plakatom...

murha
*Vse za šport,
kempiranje in
rekreacijo!*
POSLOVALNICA
elgo
LESCE

28 ŠK. LOKA

7. skupno zasedanje zbora uporabnikov in zbora izvajalcev skupščine občinske izobraževalne skupnosti Škofja Loka

Seja bo v ponedeljek, 7. julija 1980, ob 17. uri v osnovni šoli Peter Kavčič v Podlubniku

Dnevni red

- Dnevni red:
- izvolitev verifikacijske komisije in ugotovitev sklepčnosti
- pregled in potrditev zapisnika & skupnega zasedanja zborov skupščine ter izrednega zasedanja in poročila o uresničevanju sklepov teh zasedanj
- finančno poročilo občinske izobraževalne skupnosti za leto 1979 in poročilo o uresničevanju programa v letu 1979
- program dela občinske izobraževalne skupnosti Škofja Loka za leto 1980
- finančni načrt občinske izobraževalne skupnosti za leto 1980
- izvolitev odbora samoupravne delavske kontrole občinske izobraževalne skupnosti
- analiza razvoja in stanja vzgoje in izobraževanja v občini Škofja Loka v obdobju 1976-1980
- osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana občinske izobraževalne skupnosti Škofja Loka za obdobje 1981-85
- informacija o reorganizaciji Delovne skupnosti skupnih služb samoupravnih interesnih skupnosti občine Škofja Loka
- delegatka vprašanja

Kako naslednjih pet let

Pred delegate prihaja osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana občinske izobraževalne skupnosti za obdobje 1981-1985. S tem se začne javna razprava o planu razvoja vzgoje in izobraževanja v naslednjem srednjeročnem obdobju. Sporazum je nastal na osnovi analize razvoja in stanja v iztekajočem se srednjeročnem obdobju, na osnovi smernic o temeljih planov do leta 1985, ki so bili usklajeni s krajevnimi skupnostmi in med samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Sporazum obsega tri bistvene dele: programe vzgoje in izobraževanja, način vrednotenja programov in potrebna sredstva za izvedbo programov. Bistvena pomanjkljivost tega dokumenta pa je neopredeljen način združevanja potrebnih sredstev.

DOGOVORIMO SE

**Program za leto 1980
Letos 178 oddelkov**

Program dela občinske izobraževalne skupnosti za leto 1980, ki izhaja iz samoupravnega sporazuma za obdobje 1976-1980 in dodatkov k sporazumu, je skupščina obravnavala že ob sprejemanju višine dogovorjenih sredstev za ta program ter višine prispevne stopnje za združitve potrebnih sredstev. Vsakoletna naloga skupščine je tudi obravnavati in sprejemati podrobnega programa, ki se bo v tem letu uresničeval, kajti v uvodu navedeni dokumenti ga le grobo opredeljujejo. Obrazložitev letošnjega programa podrobno opredeljuje naloge za enotni in dopolnilni občinski program, medtem ko program skupnih nalog in vzajemnega kreditiranja osnovnošolskega prostora sprejema skupščina izobraževalne skupnosti Slovenije, kjer se ta sredstva tudi združujejo. Podrobna opredelitev programa služi tudi za sestavo finančnega načrta izobraževalne skupnosti.

V malo šolo bo vključenih 467 otrok v 27 oddelkih, v pripravi na šolo pa bo opravljenih 3.240 ur pouka. Predvideni so tudi 3 oddelki osnovne šole za odrasle spomladi in prav toliko jeseni. Enako kot lani so letos urejeni tudi prevozi in oskrbnine za učence, ki se morajo šolati izven doma, vzgoja, varstvo in izobraževanje za učence z motnjami v telesnem in duševnem razvoju in štipendiranje. Predviden je dodatni in dopolnilni pouk, čipkarska šola v Žireh, brezplačni učbeniki na šolah, glasbeno izobraževanje in najrazličnejše izvenšolske dejavnosti.

Delavska kontrola

Skupščina izobraževalne skupnosti naj bi izvolila organ samoupravne delavske kontrole. Predlagani so: Marta Bertonec iz KS Škofja Loka, Marjan Magušar iz Iskre Železniki, Marjan Kuralt iz LTH Škofja Loka, Silvo Pivk iz Marmorja Hotavlje, Franc Čepelak iz OŠ Ziri, Stanka Križnar iz Gimnazije in Marjeta Thaler iz OŠ Železniki. Hkrati pa naj skupščina zadolži odbor samoupravne delavske kontrole, da pregleda dosedanje delo in dokumentacijo izobraževalne skupnosti in poroča na naslednjem zasedanju.

Za leto 1980 je predvideno, da bo na šolah 174 oddelkov s 4753 učenci, na šolah s celodnevni poukom pa 4 oddelki s 60 učenci. Kombiniranih oddelkov bo 14 in to predvsem na podružničnih šolah. V teh oddelkih bosta imela kombiniran pouk dva razreda skupaj. V Davči in Sorici ter na osnovni šoli s prilagojenim programom v oddelku za delovno usposabljanje bodo 4 oddelki, v katerih bo kombiniran pouk s tremi razredi. Oddelkov podaljšanega bivanja planirajo 17, vanje bo zajetih 453 učencev.

Merila za menjavo dela

Merila za menjavo dela na področju vzgoje in izobraževanja v občini Škofja Loka za leto 1980 opredeljujejo način vrednotenja in ceno posameznih nalog iz programa za leto 1980. Pri teh merilih je bilo nujno potrebno upoštevati z resolucijo omenjena sredstva v tem stabilizacijskem letu, ko lahko celotna sredstva glede na lani porastejo le za 16 odstotkov. Ker nekateri izdatki rastejo hitreje (prevozi učencev, cene goriva, amortizacija osnovnih sredstev) je v merilih predlagano 12 odstotno povečanje cen izvajalcev programa. Poudariti pa velja še naslednje: cene storitev so oblikovane glede na

sedanje stanje, čeprav nov zakon o osnovni šoli in nov predmetnik terjata nove obveznosti. Ker še ni jasen začetek uveljavitve teh obveznosti, se predlagana merila ne spreminjajo, spremenjena pa bodo jeseni, če bo to potrebno. Zato je predlagano, da delegati obeh zborov skupščine izobraževalne skupnosti sprejmejo merila za menjavo dela na področju vzgoje in izobraževanja za leto 1980. Izvršni odbor skupnosti pa je zadolžen, da pripravi potrebne spremembe meril, če bo to zahteval zakon in nov predmetnik za osnovne šole in jih predložil skupščini jeseni letos!

Večja prizadevnost učiteljev, boljši uspeh

Napravljena je analiza vzgoje in izobraževanja v sedanjem srednjeročnem obdobju. Iz nje je razvidno, da se je rast učnega uspeha v tem obdobju umirila in lani dosegla 98,6 odstotka. Generacijski osip je znašal 9,1 odstotka. Uspešnost učencev je nedvomno rezultat prizadevnega dela večine pedagoških delavcev. V učni proces so vnašali izsledke pedagoške znanosti in upoštevali spremembe, ki so jih prinašali predpisi na področju vzgoje in izobraževanja. Na uspešnost so pozitivno vplivale tudi nove metode ocenjevanja. Zlasti pozitivno vpliva na uspeh sodelovanje razrednih skupnosti pri ocenjevanju.

Več pozornosti so bili v zadnjih letih deležni učenci z učnimi težavami, saj so šole zanje obvezno organizirale dopolnilni pouk. Da se kvaliteta znanja ni zmanjšala, dokazuje uspešnost učencev na srednjih šolah, kar je razvidno in republiške analize o razvoju vzgoje in izobraževanja. V osnovni šoli posodablja metode in oblike dela in tudi opremljenost šol je vse boljša.

Čeprav še vedno prevladuje frontalna oblika dela, se vedno bolj uveljavlja tudi skupinski pouk, pogosto z diferenciranimi nalogami. Zelo počasi pa se uveljavlja individualizacija pouka, ker je v oddelkih preveč otrok. Napredovali so tudi odnosi med učitelji in učenci, ki postajajo vse bolj humani in tovariški. K učnim in vzgojnim rezultatom so prispevali šolski svetovalni delavci, saj je na vsaki šoli vsaj eden. Prav tako so dobro delali strokovni aktivni in tudi družbenopolitično izobraževalno delo učiteljev je že dalo sadove.

Ob tem pa je treba ugotoviti, da pa oddelki podaljšanega bivanja nikakor ne dohajajo potreb, v organizaciji celodnevnih šol pa je škofješka občina na repu v Sloveniji.

Delo izobraževalne skupnosti lani Program v celoti uresničen

Program izobraževalne skupnosti Škofja Loka je bil lani uresničen skoraj v celoti. Manjši odmiki od programa so bili takšni, da jih vnaprej ni bilo mogoče predvideti. Tako je bilo na osnovnih šolah lani 172 oddelkov s 4.673 učenci, čeprav je bilo predvidenih 174 oddelkov. Celodnevni pouk je potekal skladno s programom. Število oddelkov podaljšanega bivanja se na obeh osnovnih šolah v Škofji Loki ni povečalo, čeprav so potrebe velike. Vzrok je velika prostorska stiska, saj je še redni pouk težko organizirati. V osnovni šoli s prilagojenim programom je bilo 7 učencev manj in zato tudi oddelek manj. Program male šole je bil v celoti uresničen. Pri osnovnošolskem izobraževanju odraslih je bil oddelek manj, zaradi manjšega interesa za tovrstno izobraževanje. Na šoli Ivan Tavčar niso uspeli pridobiti socialnega delavca.

Pri investicijah pa se še ni začela obnova podružnične šole v Davči, ker dokumentacija ni bila v redu in jo je treba dopolniti.

V skladu z naštetimi odstopanji je skupščina izobraževalne skupnosti na 6. skupnem zasedanju zbora uporabnikov in zbora izvajalcev decembra lani sprejela rebalans finančnega načrta skupnosti, ki je upošteval zgoraj naštetih odstopanja. Drugi vzrok za rebalans je bila valorizacija cen storitev v skladu z gibanji družbenega proizvoda v občini, ki ni sledila inflacijskim gibanjem iz leta 1979. V rebalansu je prav tako prišlo do prerazporejanja sredstev, kolikor je to dopuščala dogovorjena skupna vrednost programov. Iz finančnega poročila je razvidno, da je bil na tak način spremenjen finančni načrt z manjšimi odstopanji v celoti uresničen.

Novo je lepše

Res poletje vabi v naravo, vendar je zdaj tudi pravi čas, da obnovimo stanovanje, da dokončamo gradnjo.

Prav zato lahko do 10. julija v blagovnici Metalka v Ljubljani in v Mariboru ter v prodajalni v Kamniku izbirate med široko ponudbo talnih oblog.

Ponujamo vam:

- več vrst toplih podov na osnovi iz azbesta in jute
- veliko raznovrstnih tapisonov in itisonov
- najrazličnejše barve in vzorce
- preproge
- pribor, če se boste sami odločili za polaganje.

Ob nakupu vam bomo tudi svetovali, na enem mestu boste lahko nakupili vse kar potrebujete, obenem pa vam bomo kupljeno blago brezplačno dostavili na dom (40 km od prodajalne)

Da je to res ugoden nakup, jamčijo Metalka in njeni dobavitelji: Astra in Jugotekstil iz Ljubljane ter Sloga iz Zagreba in Vema iz Maribora.

 metalka

GIP Gradis
Ljubljana
TOZD LESNO IND. OBRAT
ŠKOFJA LOKA

objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. VZGOJNO DELO Z UČENCI

Pogoj:

- dokončana višja šola pedagoške smeri z dvoletnimi delovnimi izkušnjami,
- poskusno delo traja 60 dni

2. ZELO ZAHTEVNO VZDRŽEVANJE ELEKTRO STROJEV IN NAPRAV

Pogoj:

- dokončna poklicna šola elektro stroke z dvoletnimi delovnimi izkušnjami,
- poskusno delo traja 30 dni

3. ZELO ZAHTEVNA STROJNO VZDRŽEVALNA OPRAVILA

Pogoj:

- dokončana poklicna šola kovinske stroke z dvoletnimi delovnimi izkušnjami
- poskusno delo traja 30 dni

4. ENOSTAVNA ROČNA OPRAVILA V MIZARSKI DEJAVNOSTI

Pogoj:

- dokončanih 6 razredov osemletke, delovne izkušnje niso potrebne,
- poskusno delo traja 30 dni

Za vsa prosta dela in naloge se sklepa delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe do 15. 7. 1980 na naslov: GRADIS TOZD Lio Škofja Loka, Kidričeva 56.

Splošna bolnica Jesenice

razglašuje prosta mesta za opravila in naloge

1. SPECIALISTA ALI SPECIALIZANTA PEDIATRA

2. RENTGENSKEGA TEHNIKA z dokončano višjo šolo za rentgenske tehnike

3. FARMACEVTSKEGA TEHNIKA z dokončano srednjo šolo za farmacevtske tehnike

4. DVEH ADMINISTRATOROK z dokončano srednjo šolo upravno administrativne smeri

5. DVEH VISOKOKVALIFICIRANIH VODOVODNIH INSTALATERJEV

Kandidati, ki izpolnjujejo navedene in splošne pogoje, naj pismene vloge pošljejo na naslov Splošna bolnica Jesenice, Maršala Tita 112, do 10. 7. 1980.

Kemična tovarna

Kranj
Struževo 66

objavlja dela in naloge za

SKLADIŠČNEGA DELAVCA

VEČ DELAVCEV V PROIZVODNJI

Pogoj za zasedbo gornjih del in nalog je šest mesecev delovnih izkušenj ter uspešno opravljeno poskusno delo v trajanju enega meseca.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijave sprejema splošni sektor Kemične tovarne Exoterm Kranj, Struževo 66, 15 dni po objavi.

ČGP DELO
TOZD PRODAJA
Podružnica Kranj
Koroška 16

išče za najem primeren prostor do 20 kv. m s sanitarijami za pisarno na Jesenicah.

Ponudbe pošljite na ČGP DELO, Podružnica Kranj, Koroška 16.

DEŽURNE TRGOVINE
VELETRGOVINE

Dne 5. 7. 1980

MARKET DOBE, Bled,
Kajuhova 3
Odprta od 7. do 19. ure

MARKET ZGORNJE
GORJE 11/a
Odprta od 7. do 19. ure

MARKET DELIKATESA
BLED, Cesta svobode 15
(v Park hotelu)
Odprta od 8. do 20. ure

ŽIVINOREJSKI
VETERINARSKI ZAVOD
GORENJSKE – KRANJ

DEŽURNI VETERINARJI

od 4. 7. – 11. 7. 1980

Za občini Kranj in Tržič
Dr. CEPUDER Bogdan, dipl. vet., spec., Kranj, Kajuhova 23, tel. 22-994
VEHOVEC Srečko, dipl. vet., Kranj, Stošičeva 3, tel. 22-405

Za občini Radovljica in Jesenice

GLOBOČNIK Anton, dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3/a, tel. 74-636 (začasni)

Za občino Škofja Loka
PIPP Andrej, dipl. vet., Škofja Loka, Partizanska 37, tel. 60-380

Dežurna služba pri Živino-rejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

ČGP DELO
TOZD PRODAJA
Podružnica Kranj
Koroška 16

išče garaži za svoji vozili za kombi in za R-4

Ponudbe pošljite na naslov ČGP DELO, Podružnica Kranj, Koroška 16.

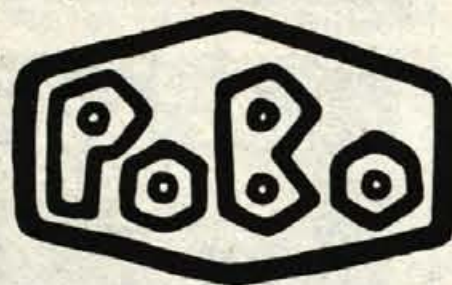
lahke
modne
kvalitetne
tkanine

TEKSTILINDUS KRANJ

Informativno prodajni center
Hotel Creina v Kranju tel. 25-168

Pred dopustom pričakujemo vaš obisk.

**Posojilnica
Borovlje**

OBVEŠČA,
da je na ljubeljski cesti v PODLJUBELJU
(na avstijški strani)

**ODPRLA
MENJALNICO.**

Odprta je tudi ob sobotah.

**ZVEZNI TEKSTILNI
CENTER KRANJ**

razpisuje na osnovi sklepa zbora delavcev

imenovanje individualnega
poslovnega organa

Kandidati morajo poleg pogojev določenih z zakonom izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje:

- da ima najmanj srednjo izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri,
- da ima 5 let ustreznih delovnih izkušenj od tega vsaj 3 leta pri vodenju dela,
- da ima ustrezne moralno-politične kvalitete, ki se ugotavljajo na osnovi dogovora o kadrovske politiki občine Kranj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in s podatki, ki omogočajo presojo dosedanjega dela sprejemamo 15 dni po objavi na naslov Zvezni tekstilni center Kranj, St. Žagarja 31 – z oznako Razpis.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 60 dneh po razpisnem roku.

lesnina

Proizvodno in trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki, pohištvo in gradbenim materialom n. sol. o. Ljubljana, Parmova 53

objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja TOZD no-tranja trgovina prodajna mreža n. sub. o. Ljubljana, Parmova 53, prosta dela oziroma naloge:

1. **PRODAJALCA ZA TRGOVINO KRANJ – LES, PRIMSKOVO**
(Trgovina z lesom, lesnimi izdelki, stavbnim pohištvo, mizarskimi ploščami, gradbenim materialom itd.)
Pogoj: — kvalificiran delavec trgovske stroke.
— 2 leti ustrezne prakse
2. **MANIPULANTA ZA TRGOVINO KRANJ – LES, PRIMSKOVO**
Pogoj: — kvalificiran delavec trgovske stroke.
— 1 leto ustrezne prakse
3. **VILIČARISTA ZA TRGOVINO KRANJ – LES, PRIMSKOVO**
Pogoj: — kvalificiran delavec,
— izpit za voznika viličarja.
— 1 leto ustrezne prakse
4. **MATERIALNEGA KNJIGOVODJO II ZA TRGOVINO KRANJ – LES, PRIMSKOVO**
Pogoj: — srednja izobrazba ekonomske ali administrativne smeri.
— 1 leto ustrezne prakse

Za vsa navedena dela oziroma naloge se zahteva poskusno delo 2 meseca. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidate vabimo, da pošljejo svoje ponudbe z opisom o izpolnjevanju pogojev in rezultatov dosedanjega dela na naslov: Lesnina, Kranj – Les, Primskovo, 64000 Kranj, do vključno 16. julija 1980. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem objavnem roku.

V SPOMIN

Danes, 1. julija, mineva leto dni neizmerne žalosti in bolečine, odkar nam je kruta usoda iztrgala našega najdražjega

JOŽETA NASTRANA

Nevidna sila te je vlekla pod oblake, jadral si nad dolinami teh krajev, kjer sedaj počivaš, in vpiljal lepote in užitke jadriranja, sedaj pa vpijajo ti kraji solze in bolečine nas vseh, ki smo te imeli radi. Nisi se poslovil od nas, brez slovesa si odšel, zato nikoli ne bomo mogli verjeti, da te ni več. Tvoja tragična smrt je za nas tiho trpljenje brez konca, nenadomestljiva izguba, nepopisna bolečina. Tvoj lik je še živ med nami, a tvoj grob je priča, da si se za vedno poslovil.

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob.

Zena Marija, hčerke Karmen, sin Klemen, ata Jože, mama Mici, brat Igor, sestra Mojca in vsi njegovi!

Češnjica, 26. junija 1980

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustila naša mama, stara mama in babica

IVANA TAVČAR

iz Sp. Luše 20

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, dobrim sosedom in vsem, ki so nam izrekli sožalje ter podarili cvetje.

Zahvaljujemo se g. župniku in cerkvenim pevcem za pogrebni obred. Zahvala tudi organizaciji ZB Lenart.

Žalujoči: sinova Ivan, Vinko, hčerki Francka in Milka z družinama!

V SPOMIN

30. junija je minilo leto dni, odkar je kruta bolezen iztrgala iz naše sredine našo nadve dobro in skrbno ženo, mamo in omico

MARIJO AŽMAN

gostilničarko iz Lesc

Ni dneva, da se ne bi spomnili in občutili praznine, ki je nastala za teboj. Naš dom, ki si ga tako ljubila, je pust in prazen brez tebe. Na vsakem koraku so vidni sledovi tvojih pridnih rok. Tvoja volja do življenja je bila velika, toda kruta usoda te je odtrgala od nas.

Vsem, ki se je spominjate, obiskujete njen grob, ji prinašate cvetje in prižigate sveče, iskrena hvala!

Tvoji: mož Franc in otroci z družinami!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

FRANCA FERLANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami delili žalost, izrazili sožalje, darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Bojanu Gregorčiču za lajšanje bolečin ob njegovi težki bolezni. Najlepše se zahvaljujemo Vinku Oblaku, Alojzu Pivku in Janezu Cankarju za vso nesebično pomoč v težkih urah. Zahvalo smo dolžni Zdrženju Šoferjev in avtomehaničarju Ziri in PGD Gorenja vas za izkazano zadnjo čast. Zdrženju ZB Gorenja vas, Društvu upokojencev Gorenja vas, PGD - Poljane, Hotavljice, Trebija, Sovodenj in Lučine ter njihovim praporščakom za spremstvo in poslednji pozdrav. Hvala tudi govornikom za lepe besede doma in ob grobu.

Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala!

Zena Albina, sin Franci in hčerka Anka z družinama!

Gorenja vas, 27. junija 1980

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

ALBINA SIRCA

se toplo zahvaljujemo za zdravljenje, skrb in nego posebno zdravnikom, sestram in ostalemu osebju intenzivnega oddelka in oddelka 200 bolnišnice Golnik.

Velika zahvala gre tudi dr. Z. Černetu in sestram Zdravstvenega doma Radovljica.

Zahvaljujemo se tudi lovskim tovarišem LD Begunjsčica, pevskemu zboru A. T. Linhart, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala gre tudi sosedom za vsestransko pomoč. Enako se zahvaljujemo duhovniku, zastavonošem, sorodnikom, znancem in ostalim udeležencem pogreba.

Žalujoča žena, sinova in hčeri z družinami!

Bled, 25. junija 1980

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodajam 10 gorenjskih NAGELJ-NOV. Sv. Duh 2, Škofja Loka, telefon 60-252 5383

Prodajam skoraj nov TOMOS avtomatic. Prodajam tudi rabljena VRATNA KRILA in stare kovane okenske MREŽE. Torkar Leopold. Na plavžu 13, Železniki 5384

Prodajam popravljen PRALNI STROJ gorenje. Vprašajte v Cvetličarni FLORA, tel. 61-000. Cesta talcev 6, Škofja Loka 5385

Prodajam BANKINE, rabljeno STREŠNO OPEKO kikinada, tip 272 in rabljeno SALONITKO. Frankovo naselje 85, Škofja Loka, tel. 61-910. Informacije po 14. uri 5386

Ugodno prodajam eno leto staro SUSILNO NAPRAVO vihar. Štalec Mirko, Dolenja vas 14, Selca 5387

Prodajam 2000 (novih) kikinada strešnikov. Prestor Francka, Srednja vas 18, Senčur 5388

PLASTIČARJI: naprodaj je večja količina PVC - GALETERIJ-SKE FOLJE - odpadki PO-HAPO. Poljanska 4, Škofja Loka 5388

Prodajam italijansko KOSILNICO. Bogataj Jože, Murave 12, Poljane nad Škofjo Loko 5389

Prodajam 7 tednov stare LOVSKE TERIERJE z rodovnikom. Dumenčič, Novi svet 15, Škofja Loka 5390

Prodajam 8 tednov stare PRAŠICE. KE. Jože Urh, Rebr 3, Zasp - Bled 5391

Zelo poceni prodajam KUHINJSKE ELEMENTE. Telefon 22-727 popoldan 5392

Prodajam dva mlada PSA OVČJAKA. Nasovče 20, Komenda 5393

Prodajam hrastove in jesenove PLOHE in DESKE. Zalog 61, Cerklje 5394

Dobrim ljubiteljem živali podarimo lepo prijazno MUCKO. Sorlijeva 16/17, 064-23-838 5395

Prodajam brejo TELICO ali KRAVO ter bukova in mehka DRVA. Lahovče 19, Cerklje 5396

Prodajam klasično KITARO. Kranj, Valjavčeva 4, stan. 1 5397

Prodajam 60 kg BODEČE ŽICE in ročni VOZICEK z derco. Pristov, Vrba 18, Zirovnica 5398

Prodajam dva PRAŠICA za zakol, težka po 100 kg, dva otroška VOZICEKA - globokega in športnega. Britof 259 5399

BOBNE »TROVA«, malo rabljene, poceni prodajam. Oglede po 14. uri. Zore Marjan, Sempetrska 28, Strazišče 5400

Prodajam eno leto stare KOKOSI za rejo ali zakol. Blenkuš Zorko, Kranjska gora, tel. 88-731 5401

Prodajam dobro ohranjeno SLAMOREZNIČNO mura. Jeraj Anton, Vodice 67 5403

Prodajam OTROŠKO POSTELJICO z jogijem. Gros Marta, Mlaka 3 pri Kranju 5402

Prodajam ŠTEDILNIK (2 plin, 4 elektrika) PONY KOLO in SEDEŽNO GARNITURO. Jeruc, Sp. Duplje 2 5432

Prodajam komplet jedilno MIZO in 4 STOLE. Moša Pijade 11/16, Kranj 5433

Ugodno prodajam, navadne rabljene ZIDAKE iz opeke. Golniška 63, Kranj, tel. 23-705

Prodajam MIZARSKO KOMBINIRKO, poravnalko, debelinko (delovne širine 40 cm) in cirkular ter 2 m DESK za betonske opaže. Telefon 061-611-373 5435

KUPIM

Kupim star SADILEC krompirja z OKOPALNIKOM in OSIPALNIKOM. Ponudbe: Mramor Janez, Brest 16, 61292 lg 5404

Kupim nov LES za ostrešje in rabljeno STREŠNO OPEKO kikinada, rabljena OKNA in VRATA ter rabljene PUNTE in BANKINE. Toplica Ramo, Sr. Bitnje 5, Žabnica 5405

Kupim približno 400 kosov rdeče STREŠNE OPEKE novoteks. Kepeč Andrej, Dvorje 32, Cerklje 5406

VOZILA

ZASTAVO 125-P, 1979, cena 8 SM, prodajam. Žarko, Planina 3, Kranj, tel. 064-22-221 - int. 29-62 popoldan 5096

Prodajam dele - AMI-8; zadnji pokrov, odbijač, vrata, podvozje, šipe in dve gumi. Hudobivnik Jože, Kokrica, Betonova 42 5235

Prodajam FORD ESCORD, letnik 1971. Prebačev 26, Kranj 5252

Prodajam ŠKODO 100, letnik 1970. Senjak Marjan, Koroška 53, Kranj, tel. 22-059 5316

Ugodno prodajam ZASTAVO 750, letnik 1970. Krajnik, Poljanska 29, Škofja Loka 5407

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1975. Hobljaj Anton, Partizanska 47, Škofja Loka 5408

Ugodno prodajam dobro ohranjeno SPAČKA. Telefon 60-268 5409

Kupim registrirano ZASTAVO 750, dobro ohranjeno. Poljanec, Mestni trg 31, Škofja Loka 5410

Ugodno prodajam NSU, registriran do oktobra, z neparno številko. Poljanec, Mestni trg 31, Škofja Loka 5411

Prodajam ZASTAVO 750, Radič Milun, Podlubnik 162, Škofja Loka 5412

Prodajam FIAT 850, po delih. Mohorič, Zabrekve 9, Selca 5413

Ugodno prodajam ZASTAVO 101, letnik 1974. Informacije po telefonu 064-61-895 5414

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1976. Jeram Andrej, Podgora 1, Gorenja vas 5415

Prodajam PRIKOLICO za osebni avto. Alič, Pevno 9, Škofja Loka 5416

Prodajam VW - HROŠC, letnik 1975-76. Godešič 70, Škofja Loka 5417

Prodajam osebni avto WARTBURG, Franko Jože, Studeno 24, Železniki 5418

Prodajam karamboliran avto FIAT 850 special (lahko po delih), motor 20.000 po generalni. Grohar, Vinčarje 16, Škofja Loka 5419

Za ZASTAVO 101 prodajam levo in desno stranico, zadnjo stranico in prva leva vrata. Hafner Jože, Virmaše 65, Škofja Loka 5420

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1975. Fister, Zg. Gorje 1 5421

Prodajam dele za OPEL KADETA (motor, streho, stekla); ali kupim nevozen avto, letnik 1970-73. Voklo 70, Senčur 5422

Ugodno prodajam TOMOS elektronic 90. Voklo 47, Senčur 5423

Po ugodni ceni prodajam ZASTAVO 1300, letnik 1971, celega ali po delih. Zg. Besnica 73, tel. 40-617 5424

Prodajam 3 mesece starega MOSK-VICA - 1500 karavan. Oglede v soboto in nedeljo. Seljak Janez, Stara vas 94, Žiri 5425

Prodajam zelo dobro ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1973. Kalinškova 22, Kranj.

Prodajam ZASTAVA 101 (1975). Vindiš, Zbreznica 7 (Zirovnica)

Ugodno prodajam ZASTAVO 101, letnik 1974. Vrhovnik, Drulovka 2, Kranj, tel. 27-737 po 16. uri 5436

Ugodno prodajam HANOMAG F 55, 2,5 t, kason 4,10 x 2,20. Informacije vsak dan od 20. do 21. ure, razen ponedeljka in četrtega po tel. 28-897

STANOVANJA

Zakonca brez otrok nujno iščeta SOBO. Ponudbe pod: Mirna 5275

Bodoča zakonca brez otrok iščeta manjše STANOVANJE. GARSONJERO ali SOBO s kopalnico v Kranju ali okolici. Šifra: Lahko predplačilo 5276

Kupim STANOVANJE (približno 60 kv. m) na območju Škofje Loke. Plačam v gotovini v celoti. Ponudbe pod šifro: Ugodno 5426

STANOVANJE v Škofji Loki ali okolici, najamem. Tel. 061-324-661 - int. 345 vsak dan med 7. in 15. uro, ob sredah od 7. do 17. ure 5427

Prodajam dvosobno opremljeno STANOVANJE z garažo, na Planini v Kranju, najboljšemu ponudniku. Informacije po tel. 064-27-217 v večernih urah 5428

Oddam SOBO dvema študentkama. Šifra: Mirni 5429

Mlad zakonski par, nujno išče SOBO. Šifra: Mlada zakonca 5430

Učiteljica išče SOBO v Kranju. Enkrat tedensko nudim inštrukcije. Šifra: Pomoč 5431

ZAPOSLITVE

Delavca za priučitev v LICARSKI STROKI, takoj sprejemem. Zupan, LAKIRANJE RADIATORJEV V KOMORNI PEČI, Kranj, Tekstilna ul. 14, tel. 23-168 5361

OBVESTILAO

Cenjene stranke obveščam, da bo GOSTILNA pri SLAVCU na Zalem logu zaradi rednega letnega dopusta in čiščenja zaprta od 1. 7. 1980 do 2. 8. 1980. PRIPOROČAMO SE ZA NADALJNJI OBISK! 5353

ZAHVALA

Vsem vaščanom Tatinca, še posebno pa Upravi javne varnosti Kranj in vsem ostalim, ki ste kakorkoli sodelovali pri iskanju 6-letnega Robija in 3-letnega Boruta iz Tatinca, se najlepše zahvaljujemo. Starši obeh otrok 5434

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavak: TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP ljudska pravica, Ljubljana, Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 - Telefoni: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercialni - propagandni, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341. Naročnina za prvo polletje 1980 din 200. Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Srebrni jubilej izseljenskega piknika

V soboto bo Škofja Loka gostila 25. izseljenski piknik, največje srečanje vseh Slovencev, ki živijo na tujem – Kulturni program uglašen na ljudsko noto

vt. Slovesno vzdušje bo soustvaril škofjeloški pihalni orkester pod vodstvom Janeza Ravnikarja, ki bo kasneje, od 10. do 11. ure na gradu izvedel koncert. Ob 11. uri bodo fanfare naznanile osrednji spored srečanja. Spregovorili bodo Viktor Žakelj, predsednik škofjeloške občinske skupščine, Stane Kolman, predsednik Slovenske izseljenske matice in predstavnik častnega pokrovitelja, republiške konference SZDL. Sledil bo kulturni program, ki je uglašen na ljudsko noto. Predstavila se bo folklorna skupina Turističnega društva Javorje, skupina koscev in grabljic s Sovodnja v Poljanski dolini, Sentjernejski oktet, nonet Mladni, združniki iz Škofje Loke ter Alenka Bole-Vrabc, dramska igralka iz Radovljice in Marko Črtič, recitator iz Škofje Loke. Ob koncu osrednjega programa bosta nastopili še otroška in mladinska folklorna skupina Slovenskega kulturnega in športnega društva Bled iz Essna. Sledili bodo pozdravi predstavnikov skupine naših rojakov. Od 14. do 17. ure se bo odvijala revija zabavnih ansamblov in folklornih skupin naših izseljencev. Nastopili bodo ansambel bratov Plesničar iz Melbourn, ansambel Alpe-Adria iz Münchna, ansambel Vikis iz Hästreda na Švedskem ter folklorna skupina Bled iz Essna. Od 17. ure naprej bo poskrbljeno za glasbo in ples. Igral bo ansambel Planšarji Janeza Jeršinovca, program pa bo povezoval Janez Ziherrl.

M. Volčjak

Osrednji spomenik ob domu na Trsteniku je odkril častni krajan Franc Štefe-Miško, delegacije Gorič, Golnika, Trstenika in Tenetiš pa so položile vence – Foto: F. Perdan

Slovesno pod Storžičem

V počastitev letošnjega praznika Gorič, Golnika, Tenetiš in Trstenika so v soboto na Trsteniku odkrili spominsko obeležje padlim in otvorili kulturni dom, zgrajen do tretje faze, ter družbene prostore v združnem domu

Trstenik – Z izbranimi besedami je v soboto popoldne, ko je odkrival osrednji spomenik padlim iz trsteniške krajevene skupnosti, častni krajan krajevene skupnosti Trstenik Franc Štefe-Miško orisal boj pod Storžičem. V te kraje so se zatekali partizani in odtod odhajali na pomembne akcije, tu so nastajale žive vezi med borci, aktivisti in ljudmi, iz teh krajev je nad 300 ljudi sodelovalo v boju, od njih kar 130 v partizanskih borbenih enotah. 38 jih je padlo ali umrlo in to je spoštovanja vreden prispevek teh krajev k našemu boju, zmagi in socializmu pod Titovim vodstvom. Boj je združil delavca in kmeta, je dejal Franc Štefe-Miško in na Trsteniku ter okolici so se rodili tako hrabri partizani kot Miha Sirc, Lojze Dolinšek, Franc Karničar, Peter in Ivan Zupan, Tine Dolenc in njim enaki. Vsi so tkali Titovo Jugoslavijo in spomenik sredi Trstenika bo pričal o tem velikem boju pod gorami.

Odkritje spomenika je bilo dostojen uvod v sobotno osrednjo slovesnost v počastitev letošnjih praznikov Gorič, Golnika, Tenetiš in Trstenika. Številni borci in družbenopolitični delavci so se udeležili sobotnega slavlja, med njimi so bili častni krajan Franc Štefe-Miško, republiški sekretar za ljudsko obrambo Martin Košir, sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Zdravko Krvina, sekretar komiteja

ZKS Kranj Jože Kavčič, predsednik izvršnega sveta kranjske skupščine Milan Bajželj, predsednik kranjske borčevske organizacije Joco Marjek in zastopnika pokroviteljev slavlja, direktor Inštituta Golnik dr. Bojan Fortič in direktor Živil Lojze Urbanc.

Ko je dr. Bojan Fortič otvarjal kulturni dom na Trsteniku, zgrajen do tretje faze, je še posebej opozoril na velik prispevek krajanov pri gradnji doma. Le dobrih 70 milijonov starih dinarjev je znašala družbena pomoč, nad 200 starih milijonov pa je bil prispevek krajanov v delu in materialu. Trstenik z bogato kulturno tradicijo zasluži takšen objekt, je poudaril govornik, saj bo lahko sedaj ta dejavnost še bogatejša. Lojze Urbanc, glavni direktor Živil, pa je odprl nove družbene prostore nad trgovino v združnem domu.

Na slavnostni seji, ki je sledila, so ocenili dosedanje uspehe in načrte krajevnih skupnosti pod gorami, še posebej pa so se za dosedanja prizadevanja za napredek trsteniške skupnosti zahvalili predsedniku sveta trsteniške krajevene skupnosti Edu Bečanu. Kulturni program so pripravili učenci osnovne šole Simona Jenka, ki jo obiskujejo trsteniški šolarji, in domači mešani pevski zbor Straža pod vodstvom Vinka Strniše. J. Košnjek

Škofja Loka – V soboto, 5. julija, bo grajski vrt Loškega gradu spet poln gostov iz vseh koncev sveta. Tradicionalno, največje srečanje vseh Slovencev, ki živijo na tujem, bo tokrat že trinajstič v Škofji Loki. Izseljenski piknik, ki ga Škofjeločani prirejajo s sodelovanjem Slovenske izseljenske matice, letos praznuje svoj srebrni jubilej, 25-letnico, jubilej živih vezi z domovino, jubilej pristenih srečanj s sorodniki in znanci, jubilej kulturnih dogodkov, pri katerih sodelujejo izseljenske in domače kulturne skupine.

Direktor golniškega inštituta dr. Bojan Fortič je odprl nov trsteniški kulturni dom, zgrajen do tretje faze – Foto: F. Perdan

Naslednja številka Glasa bo izšla v torek, 8. julija

Za reševalce nagradne križanke razpisujemo deset nagrad, in sicer:

1. nagrada 250 din
2. nagrada 150 din
3. nagrada 120 din
- 7 nagrad po 100 din

Rešitve pošljite do 9. julija 1980 do 9. ure na naslov: CP Glas Kranj, Moše Pijadeja 1, 6400 Kranj. Naše kuverte napišite PRAZNIČNA KRIŽANKA.

REKA PRITOK KOLPE KI TEČE IZ PLITVIČKIH JEZER	KDOR OPOVIRA NASPROTNIK V NAPRAVI	LITERARNI KRITIK DRAGO	ODSKOČNA DESKA PLATNO ZA TIL SKRJE	NETIČ	MIRUNA KOVINA ZA TENTANJE	LETIČAR SNOVONČEK
SKOPLJEN OVEN						
ZARAVNO GLASBENO ODDEKALO BELO						
KRAJ POD DOKAČKO GORO					PRISLOV OČKA	
DEŽLA ANAMITOV VINDOKINI					MESTO NA NIZKEM SKEM	
NIKALNICA		VEZINE				SOU CYKROVINE KILNINE
VISTA GIAGOLA		KRALJ NA JUKU IRANA				TIRNATO DREVEDO ALI GURNE ROBINJARA

Direktor Živil Lojze Urbanc je odprl nove družbene prostore v Združnem domu nad trgovino Živil – Foto: F. Perdan

V četrtek otvoritev razstave cvetja in lovstva v Cerkljah

Cerklje – V četrtek ob 19. uri bodo odprli 14. razstavo cvetja in 11. razstavo lovstva, ki jo vsako leto ob 4. juliju, dnevu borca, organizira turistično društvo Cerklje. Razstava bo odprta do ponedeljka, 7. julija, vsak dan od 7. do 20. ure. Na otvorenem slovesnosti bosta s kulturnim programom sodelovala moški pevski zbor kulturno umetniškega društva Davorin Jenko in gledališki igralec Slavko Jan. Na letošnji razstavi bo sodelovalo 250 razstavljalcev iz vse Slovenije z mnogimi novostmi. Razstavniki prostor bo zajemal vse spodnje prostore osnovne šole Davorin Jenko, prostor med šolo in vzgojno varstvenim zavodom Kurirček Robi, »zasedena« vodimo tudi vsa okna na južni strani šole z rožami od gospodinje, za šolskim vrtom pa bodo prikazane živali. Obiskovalci razstave bodo tudi letos lahko uživali v lepo urejeni okolici pred šolo in ob šoli. V spodnjih prostorih osnovne šole bo na ogled rezano cvetje, od preprostih, a lepih rož, do najlepših cvetličnih in zimzelenih redkosti. Na

razstavi bodo sodelovale poleg domačih gospodinje tudi gospodinje iz turističnih društev Kokrica, Bela in Preddvor, na ogled pa bodo tudi številni gobelini, posebni mozaiki, ročna dela in rezbarija. Zanimiv bo tudi lovski del razstave, ki ga pripravlja Lovska družina Cerklje, in bo med drugim razstavljala trofeje iz revirja. Tudi letos bodo obiskovalci lahko kupili številne rastline in cvetlice, zanimiv pa bo tudi kulturni program prireditve. V četrtek, po otvoritvi, bo ob 20. uri ples, igral bo ansambel Jevšek, v petek, 4. julija, bo ob 15. uri akademija, ki jo pripravljajo učenci osnovne šole Davorin Jenko, od 16. ure dalje pa bo ples, igral bo ansambel Davorin Trgovci. V soboto, ob 17. uri, bo nastop tria sester Korošec, nato pa ples. Igral bo ansambel Davorin. V nedeljo ob 15. uri bo revija folklornih skupin Gorenjske, nato pa ples. Igral bo ansambel Oglarji. Po ogledu razstave pa si velja ogledati še naravne in kulturne spomenike ter znamenitosti Cerklj in okolice. J. Kuhar

SPORNOSTI, NEDOSNANOST, NEJASNOST	LAKOMNOST, POHLEP	PRIPADNIK SEKTE ESENOV	PRISILAC STRAN KARSTVA	GLAS	HUDIČEVKA VRAGLIJA	AKO	ZATEK
							NADAV
RITMIČNO GIBANJE TELES				SINA SUNA RAVNINA PORASLA S TRAVO			POTURINE: NE JE PERIJA
VEČANJE DIVO				STVARTELI OČKA			KURJI FODOBNA ZVAL IN KRZNO
RUMENO RJAVA BARVA				VIRINČASTI VŠHAR			DOBELI OKTAV
KORZIŠKA DRUŽINA (NAPOLEONI)				PANČENO			OTER HERBROV EMPI
							GALERJA V LONDONU
							SO JE
							OTKA PR PLESU
LJUDSKA TENSKA		MESTO NA KITAJSKEM	ARTHUR				NAE PEVKE CALIAS
PRIPADNIK PLEMENA ENAKITOV				ZAKAJ PER			GRŠKA ČRKA
				KRVOGESI			ZRAK V IAT
GLAVNA REKA NA MO RAVNINI						II PRSNIK (1887-1970) GIUSEPPE	
LEPOTNA VRTNA CVETJA						II KRAJ PR LAGI (DIGARDA)	KAČER LEV JARSKA KOČKA
						II MESTO NAPOLI	NAE NALVIČI OTIK
TONE TOMŠČ		NADE LUKIČEK	MASEI SANJE				ZVŠANA NORA A
ITALIJ	NASPROTJE NAZAJ						
	ALLAN POE						
CELINA KOST							PROSTOR MESA ZA VINO
NATAŠA DOLENC		PLZINA POD JELOVICO	TRUJE I				
							EDVARD KARDELJ
							LOJZE URŠČ
AGUKLEJA ŽOD NAŠ VITAJIŠI							
GLA MIZ COMILLA V MENKI							
SODARSKA DROBJA							UPRAVA JAVNI VARNOSTI

